Liber
Memorabilium
Parochiae
Suhodolen-
sis

Golubar

Krajačić.

po Ivanu Krajačić –
Započeta spomenica – 5 godina prije
1846. dakle 1841. Vidi
str. 4.

Započeta „Spomenica"
-5- godina prije 1.846.
Prema tomu župnik
Ivan Krajačić od
1.835. do 1.858.
započeo ovu „Spomenicu"
godine 1.841.
Usporedi stranu
4.– dolje!

Parochia Szuhodolensis
in Jalsabet fundata est.
in qua possessione Capella
in Honorem S. Elisabethae
Viduae Andreae Regis Hunga
riae Filiae exstructa ab immemo
ri tempore fuit. 1703. ad Matrem
erecta, per quem fundata et dota
ta sit in Archivo Parochiali
nullum Vestigium existat.
Vicissitudines quoque Parochiae
hujus densissimis tenebris
involutae sunt, ex causa
hac, quod nempe flammis omnia
documenta una cum Curia
consumta sint, quo anno igno
ratur. Protocollum antiquissimum

3 28:

ducitur ab Anno 174B: anno.
Sunt in Recinctu Parochiae
duae Capellae, quarum una in
Aukel seu Pluscha fundata
in Honorem S. Magdalenae
ante plurima Saecula; tardius.
Eadem Ecclesia in Honorem B.
Mariae Virginis Immaculatae
Concepte Benedicta et adaucta
per quem et quo anno nullibi
reperiri potest. Haec Ipsa Capella
Mater Ecclesia effecta et dotata
atque Curia Parochialis ex Ligno
exstructa, cujus ruina adhuc visi:
bilis. Capella haec tempore Adven
tus mei desolationi proxima fuit.
cura et sollicitudine mea ab inte=
ritu liberata. Pio Populo Eleemo:
synam conferente, atque nunc

3

in statu bono conspicitur.
Altera Capella est fundata
in Possessione Kellemen
ad Dominium Toplika Venera-
-bilis Capituli Zagrabiensis
item mediëtate ad Dominium
Banaszki Dvor Illustrissimi
Comitis Ludovici à Batthyán
adpertinente. Capella haec in
statu bono laetatur. Renovata
Anno 1840 et 41. Ecclesia Pa-
rochialis utcunque in bono statu ge-
exigua renovatione eget. Turris
1836. tecta est Ecclesia una cum
Parochia pessime dotata, siquidem
praeter Fidelis Populi Clemosy-
nam vix 10 fl. CM percipit. Pro-
ventus vero Parochiales nec ad
Systematicam Altissimo loco

Kelemen

tornyi
1836

4)

Stabilitam Competentiam ascendunt. Siquidem in Conscriptione 1802 instituta; quae conscriptio 20 Octob anno 1841 per Inclytum Comitatum Varasdinensem Praesente Exmisso a Venerabili Capitulo Zagrabiensi denuo facta et analoga in omnibus adreperta consistit in 247 fl 46 6/60 Cruciferis, inclusa Filiali Zamlaka jam 40 annis avulsa a Parochia. Per consequens Parocho Szuhodolen=si a Systematica sua Congrua cum Cooperatore, et Ejus intertentione in fl 450 systematisata 127 fl 29 54/60 desunt. Pro quo notabili Defectu demississimas inter preces frustra posui. Deo ter Optimo et Maximo Laudes. Aut Defectus iste suppletus est 27 Oct 1847 et quidem anticipando percepi a 1st Nov 1846 5 annis tardius quam Librum hunc incepi Scribere vide Inferius.

str. 7

Šemovečka Rapsoća ... 1841

In Parochia hac Scholaris aedes, erecta est 1839 sumptibus solius Populi Parochialis. cura et Sollicitudine Comitatus et Parochi. multis interpositis precibus penes Hottum et monitis meis nunc Pubes Scholastica a postremo hoc anno 184 5/6 assidue frequentat.

Praeter supra nominatas Ecclesias, existit adhuc in Parochia Szuhodolensi Capella in Honorem 7 Dolorum B. Mariae Virginis. 1843 benedicta. quae Capella fuit desolata atque postremâ Visitâ Canonicâ Articulus datus, quo intra annum et diem si non fuerit restaurata pro clausa haberi jubebatur. Cura tamen et Sollicitudine mea, et Communitatis Jalsabet praestita est restituta ope, in statum bonum, atque per A. R. D. Districtus Vice Archi Diaconum Capronczensem benedicta.

1839 Škola

Kapela 7 žalosti 1843

Blagoslov Koprivnica

Koprivnica

7 žalosti kapela.

6) vidi str. 13. | prepravak

In Parochia Szuhodolensi memoratu di-
gnissima sunt merita splendidissima
D. Helenae Rosaliae de Somoggi:
quae Parochialem Ecclesiam reaedifi-
cavit, et interne altaribus affabre
factis et iconibus deauratis splendide
instruxit. Haec ipsa Spectabilis Domina
arcem modernam de Sz Eörsébet di-
ctam a fundamentis erexit atque
Capellam S. Helenae in eadem arce
posuit; quae Capella tardius per
successorem ejus cassata; sacra tamen
vasa Ecclesiae matri resignata sunt.
Saepe laudata haec Domina 3 millia
florenorum pro fundatione Capellani
in testamento reliquit quod tamen Capitale
injuria hominum absumptum. Legatum
quoque pro sacris perpetuis pro se
et Cognatis fecit 52 Sacra legi
debuissent. Ast sicut alia Capitalia

mise

fundacija kapelanija
... kapelanija

7

ita et hoc tristem devolvationis Sor-
:tem experiri debuit.

Curia Parochialis per modernum
Spectabilem Dominum Collatorem
Fridericum Bedekovich de Komor.
erecta internus tamen status per me
ita prout nunc ositus est efformatus non sine
magnis Sumptibus.

Quoad Proventus Parochi Suhodolensis,
Laetiora illuxerunt tempora; —
Inde ab initio suscepti Regiminis Pa-
-rochiae, Continuo, deffectus, in Systema-
tico, fixo ab Altissimo loco, reddita,
Parochiis, observavi; ad hos corrigendos
diu noctuque studui, binis vicibus
exoperlatus sum Comissionem
mittam; quae Continuo deffectus
reperiit; — ast ut videbatur omnia
sin incassum; venitque Decretum a
S. ac Venerabili Consistorio;
ubi: admonetur Parochus nemi-
-quam amplius quaerat Supplemen-
-tum Deffectuum in Proventibus

Zupan dvor

| 5.XI.1841. br. 2143 |
u arhivu.

8)

cum Spes utique nulla affulgeat
cooperationis Supplementi illorum.
et imponitur ut Decretum hoc
tutissimum fideliter in Archivo
Parochiali Custodiam et Successori-
bus tradam pro perpetua eorundem
directione — — Posterior Acta
omnia penes Consilium Locum-
tenentiale Hungaricum exhaeren
-tia Sumta Sunt in Condignam
pertractationem. Tandem
1847 Die 16a Martii
Decretum a Sua Sacratissima
Majestate Ferdinando 5to qui vere
Pater Sacerdotum erat Semper,
advenit feliciter; ubi Sua Excellen-
tiae Episcopo imponitur ut Novum
Decretum
communicet
et Resolutionem

(Resolutio?)

Quae omnem Deffectum Suplet, - nimirum
in Locum 71 fl. mon. conv. quos prius perce-
peram 112 fl. 38 d. C.M. obtinui
annue — in Super quod prius non erat
pro Actu Cooperaterio 9/0 fl. percipio
ergo 131 f 38 plus annue ac prius. —
Ufique stultum immo plurimum
Illustrissimus Dominus Francis-
cus Samiszlo Eppus Titularis
et Canonicus Magno Varadinen-
sis, pro me egerat qua Referen.
dans in Negotiis Cathed. Patris
penes Exelsum Consilium
Cujus Egon in Seminario Sabariensi
Discipulus per biennium eram.
— Quod Felicissimum fuerat, hoccest
quod Unico Anno Resolutio vene-
rit; ante Infelicissimam Revolu-
tionem Hungaricam, quam nunquam
satis Infelix Natio deflere potest

Natio

—

1848
rat a Nation

~~1850~~ 1835 ali je 23 g. uprav. (ordi 12)

1850 Mense Aprilis Suscepi motu proprio totalem Restau-rationem Ecclesiae Parochialis, prout et Curiae, in parte externa, et quidem proprio aere, siquidem in Cassa nec pro Calce necessarii nummi aderant. Fornix quae ruinam minabatur nova perstructa; dealbata Ecclesia, et fulvo colore tincta. Inclytus Comitatus, cui Spectabilis Ordinarius Judex relationem fecerat, videns debiles vires Cassae meae, ordinavit gratiose, ut in adjumentum Singula Domus, integrae Sessionis contribuat 2 fl. Pars per Exitatores incassata, pars altera vix unquam incassabitur. Interim Deo Gloria, qui per me haec fecit in Sui Honorem. — nisi hoc factum fuisset, hocce tempore, corruisset

svod; obnova i popravak; bijeljenje

tota pars interior Culinae
namque per 3 mensy ferito
opers Imbres aderant - qualcs
vix Saeculo uno semel. Immo
et terrae motus 26a Janu: Sat magnus.

1853 Horreum novum constructum
sumptus repartiti sunt inter
Parochianos, 4a tamen totius
Pars omnunquam incassata, per
me persolvi debuit -

Stabulum 1854 antiquum corruit -
valido exorto vento
Ego suo aere suo proprio
assumpto Magistro novum 3um
32 orgiae longitudinis
Latitudinis, propriis quoque
Materialibus ex Pastimo
- ria meo exstruxi - itaque
dem ut Parochiani nec
unum Obulum consumserim
ad idem - unice manuales
Laboratores & vectoras prae
stantes - et satis inaccuran

Rovnidnija Mostres Gospodarske zgrade

1854 Stala.

12)

+

Hvaljen Isus i Maria!

Kobe Nikola 1774-1778
Josipović Mirko 1778-1807
Golubar Josip 1807-1835
Ivan Krajačić
Ivan Vuk 1858-1868.

župnikovao od 1835-58 godine

Godine 1858. Ivan Krajačić župnik Suhodolski; poslie kako bi 23 godine istu župu hvale vrědno ravnao nakon mnogih zgodah i nezgodah odrekao se je uprave župničke;- uslied toga po slav. Duhovnom Stolu naimenovani privremeni upravitelj (od 1858-68 godine) Ivan Vuk u Prelogu iz Medjimurja rodjen god. 1822 dne 30ᵗᵉ Travnja, bivši kapelan u sv. Gjurgju poleg Ludbrega bude blagonaklonostju župe Suhodolske Pokrovitelja vele, možnog gospodina Kolomana Bedekovića iste godine 1858 dne 13ᵃ Prosinca za župnika iste župe Suho, dolske predložen, dne pako 15ᵗᵉ Prosinca po uzoritom g. Kardinalu i Nadbiskupu Zagrebačkom potverdjen, a god. 1859 dne 13ᵃ Siečnja svečano u upravu ~~iste~~ župe Suhodolske uměštjen.-

Godine 1860 dobrovoljnimi žiteljah Poljane dolnje, gornje, i Grešće, vnie pribavljene su malene orgule za kapelu sv. Marie.

1860. Rědkom darežljivostju = na uspomenu sto, letnie, od kada církva župna sv. Jelisave

vidi str. 6 - 13

velikodušnostji blagauspomene Rozalie Helene

daklе 1760 - ne - vidi 2./ 21. / 1703.

Somodji je iz temelja podignjena, dao je Velemožni gosp. Pokrovitelj Koloman Bedeković Komorski Cirkvu uz pripomoć župnih težakov, na svoje troškove pobojadisati; i tako isti hram Božji biaše ponovljen, da je na dan sv. Elisave velikom svečanostju stoletnica

ali koja za cjelo na račun od ~~od~~ 1703 g. / vidi 21/

mogla obslužavati.

1861. — nisu je bile u Ludbregu

1861 Prigodom deržanih misiah u Ludbregu, biaše procesia vodjena u Ludbreg, i ondi misionski križ po Velečastnih OO. Jezuitih Antuna Ajala, i Antuna Giuricco dne 13a ožujka blagoslovljen, i na uspomena poslanja pred Cirkvom zasadjen. | vidi str. 133.

- dotrajao i odstranjen 1990

1862

1862. Preuzvišena gospoja Maria rodjena Bedeković, Podmaršala Kruševića supruga, darovala je Cirkvi župnoj dva verlo krasne oltarnike

14

jedan umětno vezan oltarnik pred kip sv. Roka.
i dva vanjkuša.

1863 Darežljivostju velemožnog Pokrovitelja prostor
oko cirkve slěšvami je obkružen.

1863 dan 29 Lipanj brojit će se medju znameni,
tije ove župe. – Preuzvišeni g. Ban Baron
Josip Šokčević svojim milostivim posětom
usrečiti se blagoizvoli – osim cirkve, i
Učionu, u kojoj školsku děcu iz nauč,
nih predmetah izpitavajući, sa odgovori
zadovoljan – ostavio je tesne – za prosvetu
seljanske mladeži – opredelene zidine, onom
– u serdca mladeži zakorenjenom uspo,
menom, – kojom i pod sědu starost
veseljem budu se sećjali spominjali rědke one
sreće, da su u svojem domaćem zavičaju
gledati, i pozdraviti mogli Bana Trojedne
Kraljevine.

Ban

Škola

1863 dan 15 Kolovoza ima se medju radostne dane župe ove brojiti, – te je očiti dokaz, kako je ovdašnji puk dragovoljno spreman na žertve, kada mu se polepšava cirkva. –

Na Blagdan prečistog prijetja Bl. D. Marie po Župniku biahu župljani pozvani na dobrovoljne prineske, odkud bi se nabavilo veliko zvono, koje bi bilo prema pučanstvu, i prostoriji župe; – dosadašnji bo zvoni biahu posve neznatni. – Kakovim je rodom urodio poziv Župnika vidi se odtuda, što je već na dan u nebozetja Bl. D. Marie vičeno u toran jedno zvono od 10-a drugo od 5 centih, koje biaše samo prelejano. K-nabavlenju zvona, znatnu svotu od sto forintah poklonio je velikodušni Pokrovitelj velemožni g. Koloman Bedeković; – župljani daše

Blagovijest 25. III.

15. VIII.

1863 zvona

zvona 1863.

dadoše

16/ u razmerju Selišta. – Za zvone izdato je
1242 for. Saliveni su u Varaždinu
kod Antuna Pabsta. –
Na velikom zvonu sledeći je napis:

O Župljanski puče mili
Kad te zovnem glasom svojim
U koj god je najdeš sili
K-nebu sverni okom svojim
Maria majko! i Jalzábeta sveta
Zavjet budte grěšnog světa.

1863 Župa Suhodolska doživi na dan
sv. Jalžabete još jednu rědku uspome-
ne vrědnu radost. – Prije nekoliko
danah prispije dragocjen dar iz
Gradca od Strine /: po rozgvi materinsk

[po rozgvi materinskoj]
materinskoj

župnika Galžabučkog Ivana Vuka.-
Blagorodjena gospoja Franja rodjena plemenita
Pichler - pokojnoga Četnika Ivana Zvornik,
udova - je velikodušna Cirkve sv. Galža,
bete Dobročiniteljica; - Bogoljubna sa
Duša pošalje veleceenjeni dar, koj sastoji
od kazule, dalmatike, plašta, zastirača
oltarskog svetotajstva /: velum :/ - četiri
vanjkušak, /: dvuh bogato i krasno urešenih,
a dvuih prostijih :/ oltarnika, misne ko„
šulje, plašta za ciborium, rokete, reiju
sve, štogod je kod mise rabi.
Ruho je bogato zlatom i svilom izvezano,
i verlo umetno prigotovljeno, te mu je
cēna naznačena ~~fori~~ hiljado forintih.-
Pobožna Darovateljica ukrasi bogatim
darom, koj bi svakoj Stolnoj Cirkvi na
ures služio, siromašnu Selsku Cirkvu

u kojoj dosad dalmatia niti traga nebijaše,-
obveseli svojim velikodušnim darom pobožni
župni puk, u kom nabožni duh još
bolje ukriepi, a mene pako svojega
bratučeda na do smertnu zahvalnost
obveza. –
Usljed toga čustvom duboke i izkrene zahv-
nosti prama Velikodušnoj Dobročinitelj-
ci tjeran, željio bi uspomenu njezinu
time uvěkovičiti, da se na njezin smendan
najme 9a ožujka svake godine kod sv.
misa pobožni spomenek učini.-
Ja sladku gojim nadu, i duša će mi se
onkraj groba raduvati znajući da moji
(s. p. n.) Velečastni Naslednici, kojim
isto tako svaki čin, kojim se sjajnost
službe Božje veliči, u serdce zasjeca,-
ovu moju smierenu molbu i izkrenu

spomen na dobročiniteljku
Franjki r. Tikler - 9. III.
ud. Živković

želju izpuniti blagoizvole osvědočeni da nje u nebo obilna platja čeka. —

—

Godine 1864 Kapela sv. Klemena pogne novim, crepom pokritim krovom providjena, ter zvana, i iznutra osim oltarah obnovljena

—

Godine 1865. Na dan sv. Roka u prisut-nosti mnogobrojnoga pobožnoga od svih bližnjih stranah sakupljenoga puka, i velecienjene Gospode, prikazao se prvou sv. misu višnjemu g. Bogu Filip Marin rodom iz župe Križovljanske — isti novomisnik je odlukom Sl. kadbis. Duh. Stola i za kapelana župe Sukodol-ske odredjen. — /NB. 25. VII. 1866 umro i u župnoj crkvi kod oltara sv. Klene pokopan. vidi matice umrlih g. 1866/. —

—

Godine 1865 Velikodušna Dobročiniteljica župne Cirkve visokorodjena gospoja udova Zvornik, rodjena pl. Pichler

z Gradca, koja je dragocienim mišnim
rukom, i druginni dari Cirkvu jur na-
darila, – u blagoj i pobožnoj svojoj duši
zamisli, ter na ures Cirkve pošalje
preskrasni sag /: tepih:/ koji se
po celom Sanctuariumu razprostira –

Godne 1866 kapela na čast Sv. Križa
po pobožnih žiteljih sela Novakovec
podignjena, drugu nedelju po Uskrsu
je bila blagoslovljena. –

Dani 23. i 24. meseca svibnja 1866 vriedno
je, da se kano riedki, i izvanredni
pojavi prirode za uspomenu zabilježe. –
iste dane takova je studen zavladala,
i mraz toliki bio, da je u velikoj strani
ugarske, i kod nas u nizini ležeće vino-
grade, šterni, i ostala raztilje ofurio,
te mnogobrojno štetu nanio, ta se ciena
vina od 5 f. na 9-10-for. poskočila. –

Stolci

Godine 1866 ona pobožna Duša, koja si je
već tolikemi prekrasnimi dari ime
velike Dobročiniteljice Cirkve zaslužiti
pribavila, najme visokorodjena gospo-
ja udova Zvornik rodjena Pichler z Gradca,
opetovano poklonila je mnogocienjeni
dar, - tri krasne Stolce, koji su liepi
ures župnoj Cirkvi; Slava njoj!

Firma 1866

Godine 1866 dan 23: Lipanj ostati će zabilje-
žen ni samo u zapisniku, već i u serdcih
pobožnoga župljanskoga puka, - taj dan
nakon minulih 20 godinah imadosmo
u našoj župi vide-
ti, pozdraviti, te dolnim postati mogli
onu redku srieću, da smo
milostih dara Duha svetoga, koje nam
je apoštolski namestnik Posvećeni biskup
Likopoljski Presvetli g. Ivan Kralj
veliki Predstavnik, njih uzoritosti Stožer-
nika i nadbiskupa Zagrebačkoga

Tvima 1866

Područnik u sv. Sakramentu Birme milostivo podielio;– koga da nam Višji na mnogaja leta na Slavu Cirkve i Domovine požįvio!– u župi Suho, doljskoj svetotajstvo Birme primilo 985 Dušak.

Godine 1866 u vinogradu Goloberdo, koj je nastojanjem župnika znatno poveksan,– prešna klet sa malum sobicum, jest uz svestrana (svestrani) pripomoć župne občine sagradjena. (danas nova na dug.)

vidi dalje str. 170. najmljena 1926

Godine 1866 podigoše na svoj trošak kižno drevo u selu Grešćevini pobožna dva žitelja Rok Jaraskovič, i Josip Kukec.

Godine 1866 meseca Studena preposta dobročiteljica ove župne Cirkve milostiva gospoja Franciska Zvornik (Pihler)

Grešćevini križ. Antipendium Zali... križ

valokrasni antipendium pred veliki oltar.

1867. braše za sav župljanski puk s jedne strani teretna, na sdruge strani i (puna) veselja, do čim njim je starodavna želja spunila.—
Kopula na tornu bila je samo privremeno sdašcica na providjena, i je turan ni najmanje nije pri- tala poradi svoje nizine i forme; pak je već i na pol sgnjila, stoga bilo je potrebno posve novo kopulu načiniti, — ali odkuda potrebitih troškovah, kad jih cirkvena blagajna nemože zmoći? u toj oskudici dragovoljno na pomoć priteče bogoljubnost župljanskog puka, koja je uz dobrovoljni prirez od svakog (celog) selišta 6 f. prinesao /: dakako u razmerju selišta :/— zatim priteče u pomoć Presvetli gospodin Koloman Bedeković, županije varaždinske čast velikog župana namiestnik, — a nije ni te ovom prilikom prepustila ona blažena Duša dobrotvorno svoje (serdce) odvoriti, koja u tom naj veća slast nahadja, da može na slavu Božju žertve donašati. Franciska Zvornik (Pihler) i u tu svrhu znatnu svotu od 100 f. je daruvala. zato neka

joj bude večna hvala od puka, a u
Boga našla joj duša večnu slavu! –
Uz ove prineske osobito darežljivstja
Prepoštoga gospodina Kolomana Bedekovića
koj uz 100 f. gotovog novca još za ko-
pulu potrebno tverdo drevo veledušno
je darovao bude moguće župnička dolo
kod turna preduzeli, koje je poda-
zetnik g. Peter Gregel (Gregel) klanfar iz
Varaždina za ugovoreno svotu ~~za~~
od 1000 fort. na se uzeo, te je obrezao,
da ću mi samo kopulu od turna, već
i gesimsa s-limom pokriti; što je krg
tečaj 10 tjednov i posve učinjeno. –
Dne 16. Kolovoza 1867 biaše u pribitnosti mnogo-
brojnog puka križ po Velečast. gosp. Paulu
Draganu podjašpristu Koprivničkog kota-
ra blagoslovljen, i uz veselo klikovanje
puka po Josipu Cvetko tesaru sa jabu-
kom skupa na kopulu stavljen, u jabuki
se nalazi Spomenica.

Spomenica u jabuci
Kronika

Kad je kapula delana za skodno bude pronadjeno, istom zgodom cirkva gromovodom pro_ viditi; što je za 50 f. poduzetnik J. Peter gregel načiniti sebe obvezao. —

Ali kad je već toliko troši napolapšanje cirkve gosponove, — za želiti je bilo, da se našto čini i u pogledu sve to viša napredujuća ci_ vilizacije, — stoga bude odlučeno u turan uru pribaviti, — koju je iste godine 1867 domaći umjet_ nik urar iz Samobora Ivan Želježnik sa svojim sinom Dragutinom za svotu od 440 f. načinio, te na radost i korist pobožnog puka sretno u turan stavio.

Godine 1868 dne 7 travnja u jutro 4¾ sata umro je nakon duge plućne bolesti župnik Jabrebeški Ivan Vuk. lahka mu zemlja! — Ovaj isti dan na večer prispela je iz gradca jedna kišta sacrtkeš_ nom ruhom od poznate darovateljice župe crkve Jabrebeške visokoblagorodne gosp.

28/ Franjke ut: Zvornik majorice, u kojoj su
se sliedeći stvari nalazili, i to:

1 Humeral
1 Alba
1 Cingulum
2 Purificatorium
4 rubca za kelih
1 oltarnici sa špicami (: mappes)
1 Crvena štola
1 Kazula crvena sa svima spadajućima strankama
2 vanjkuša oltarna
2 para venpulicah
2 tace
2 puketa sa palmama sa 2 vezama

Ovi predmeti su po Dragutinu Antolekovićku sertscria pokojnika uslied narošite želje pokojnica župnoj crkvi predani, i odnosno kapelanu domaćemu Josipu Vukoviću i crkvenim starešinam Martinu Pepetko, i Andriu Novselu u potvrdjenju

/.

nanjem, koja potvrdnica je darovateljnici
poštom poslana. – Drugi dan t. j. dne 8.
IV 1868 tm. pokopan je pokojnik na župnom groblju
u 4. sata poslepodne, koj je predvodio župnik
varaždinski, Opat, i kanonik Prečastni gospo-
din Ernesto Filetić uz običnu assistentiu.
Sprovod bjaše sjajan, množina puka mestne,
i susednih župah, i mnogobrojni posjet Intel-
ligentiae, i broj svećenikah 18. najbolje su
dokaz, kako je pokojnik obljubljen bio.

a 1989. grob mu se zagubio jer je na tom mjestu načinjena grobnica Zpk. Golubića a nezlam po čijoj želji?

Vidi die 17a Maji 1886.
A Gasparić cons. Eppi Castorien

Ostavljam to pitanje Dalnom Stolu, ali odgovor bjaše nejasan
Bilješka: Zpk. M. V. te godine

Konac života

Post fata bene meriti de Parochia hac Parochi Joannis Vuk, guber-
nacula Parochiae suscepit Ladislaus Barabaš, in vicino Castello
comitum Drašković de Trakostjan, Kaštelanec nuncupato, Parente
Josepho, Rationista Dominali ibidem natus die 9a Junii 1817.
Postquam Parochiae S. Barbarae Supra-Križovljan 17 annis prae-
fuisset, provocatus singulari benevolentia Excellmi Dni Colomani
Bedekovich de Komor, eotum officii Supremi Comitis Incly. Comitatus
Varasdinensis administratoris ac Parochiae hujus collatoris, postmo-
dum Bani, ac demum Regnorum Croatiae Slav. et Dalm. Ministri;
perceptis ddto 16. Aprilis a. 1868. Collatorialibus, a Sua Eminentia
Cardinali Archi-Episcopo Georgio ab Haulik in Parochum Su-
hodolensem

28

confirmatus, deposito solito Juramento, die 19. Aprilis, Dominica in Albis incidente solenniter introductus est. —

Anno 1868. die 27. Septembris Varasdini fatis functo Spectabili ac Nobili Dno Friderico Bedekovich de Komor, Parochiae hujatis Collatore condam munificentissimo; funus comitantibus cum plurimis Illustrissimis Viris, magnaque copia omnis status et sexus hominum, extra Civitatem ad Capellam s. Rochi; ubi corpus exanime, a Parocho Sukodolensi exceptum, ultro ad Jalžabet delatum, in Coemeterio parochiali provisorie tumulatum est; — cum praeexistens in parochiali Ecclesia Crypta familiae Patronalis, altioribus ordinibus, recentissime emanatis non responderet, erecta est sumptibus Patronatus, in ipso Coemeterio Capella novam Cryptam continens; in qua anno sequenti, exuviae praelaudati defuncti e provisorio tumulo levatae, honorifice reconditae sunt. — Capella haec, ara marmorea, effigiem Christi crucifixi praeseferente, omnibusque ad S. S. missae Sacrificium celebrandum requisitis, rite provisa est ea intentione, ut in eadem quotannis aniversaria dies mortis Nobilis Friderici Bedekovich, die 27. Septembris uno lecto sacro recolatur. Litterae fundationales desuper debite compilatae, una cum Obligatorialibus fundi deoneratorii Croat. Slavonici super florenis Centum, in Archivo Archi-Diaecesano depositae sunt. Ipsa vero Capella, gratioso indultu Ordinariatus die 13. Octobris 872. per Parochum loci benedicta, usui sacro tradita est. —

In sequelam divisionis bonorum piae memoriae denati, inter haeredes; obtigit Dominium Stefanec in Croatia, et Toth-Sz. Marton in Hungaria, cum jure Patronatus ibidem, filio Colomano Bedekovich de Komor, Reg. Croatiae et Slavoniae Ministro; — Dominium vero Jalžabet et Leštakovec, cum jure Patronatus Parochiae in Sukodol alias Jalžabet; devolutum est ad filiam denati Ma-

Patronat na grob. kapela blagoslovljena
41.

riam, neptam L. B. Emilio Kusevich de Samobor, C. R. Generali rei tormentariae Magistro ac Intimo Status Consiliario.—

Sequuntur notatu digniores quaedam acquisitiones et meliorationes circa Ecclesiam parochialem, ejus filiales et Beneficium ipsum decursu temporis ab anno 1868. usque ad 1886. factae, et quidem:

Ecclesia parochialis

A. 1869. provisa est novo sepulchro Christi Domini, pretio 90 fl. e proprio peculio.

" 1870. Cincta est Ecclesia sepimento vivo, cura et sollicitudine Parochi ac fatigiis parochianorum.

" 1875. Tabernaculum arae majoris, ara lateralis s. Helenae, et Baptisterium renovatum e peculio Ecclesiae.

" 1876. Decorata est Ecclesia Lampade majori Crystallina pendente, munificentia Excellmi Domini Colomani Bedekovich de Komor, Reg. Croatiae et Slavoniae Ministri, pretio 184 fl. Vienna submissa.

" 1880. die 9. Novembris horribili terraemotu per Patriam nostram grassante, etiam Ecclesia haec parochialis adeo devastata fuit, ut claudi debuerit; sumptibus Patronatus restaurata, ad festa Natalitia cultui divino restituta est.

" 1882. Vexillum majus sericeum munificentia Excellmae Dnae L. B. Mariae Kusevich Parochiae hujus Collatricis comparatum fl. 100. a. v.

" 1883. provisa est Ecclesia Baldachino majori sericeo, liberalitate ejusdem Matronae pretio 100 fl. comparato.

" 1885. Fenestra major in frontispicio Ecclesiae, affabre constructa, sumptibus Excellmi Dni Colom. Bedekovich, florenis 44 a. v. comparata.

Anno eodem restaurata, ac dealbata est Ecclesia parochialis externe una cum Turri, valvae et portae reparatae ac incoloratae, expensis ipsius Ecclesiae; vecturas et laboratores praestantibus Parochianis.

Capella Dolorosae B. V. Mariae in Area Pagi:

Anno 1882. Restaurata, depicta et cinctura provisa, benevolis oblatis parochianorum.

30

In filiali Rukljevina:

Anno 1869. Ara B. V. Mariae renovata ac deaurata est sumptibus ipsius Capellae.

" 1873. Restaurata est Ara s. Magdalenae ac piis votis Caspari Kukec nova Imagine S. S. Cordis Jesu aucta; – Cathedra renovata et Capella choro novo ligneo affabre constructo decorata.

" 1884. Turris nova Cupula lamine tecta; Ecclesia novis fenestris provisa, ab intus et extus restaurata est – peculio proprio.

Capella s. Clementis:

" 1870. Organo novo provisa, sumptibus ipsius Capellae florenis 440 a. v.

" 1875. Ara s. Clementis P. restaurata ac deaurata, ipsa Imago renovata.

" 1879. Turris cupula laminea, Ecclesiae novis fenestris provisa, portae et valvae restauratae ac incoloratae, omnia e Cassa Ecclesiae.

Beneficium parochiale concernentia:

" 1870. Segregatio et Comassatio tenutorum beneficialium, in emolumentum ipsius beneficii expensis Patronatus in effectum deducta.

" " eodem anno Seile novum ligneum, imbricibus tectum, sumptibus comunitatis exstructum.

" 1871. Intravillanum asseribus cinctum, itidem sumptibus comunitatis; item Depositorium fagopiraceum muratum exstructum est.

" 1873. Stabula nova cum contiguo Horreo solide aedificata, sub eodem tectu, expensis parochianorum secundum repartitionem, notabili suma florenorum 2855. a. v. inclusis vecturis et laboratoribus; siquidem in natura hos praestare renuissent. –

" 1881. Aedificium oeconomicum muratum, e tribus receptaculis consistens, itidem sumptibus parochianorum secundum repartitionem, pretio 1400 fl. a. v. erectum.

Anno eodem in curia parochiali, cubile ex parte meridionali Tabulato

provisum, expensis Parochi.

A. 1886. die 16. Maii horis pomeridianis, Illustrissimus ac Reverendissimus Dnus Franciscus Gašparić, Consecratus Episcopus Castoriensis, Suae Eminentiae Card. Archi-Episcopi Josephi Mihalović in spiritualibus Pro-Vicarius, in limitibus Parochiae hujus, tam ex parte Jurisdictionis politicae, quam ex parte Cleri populique honorifice susceptus, inde ad Ecclesiam Parochialem solemniter introductus est; ubi sequenti die, confirmandos rite praeparatos, in maximo confluxu cleri populique, gratia Spiritus sancti in fide Christi confirmavit. —

Firma

Eodem anno 1886. ope Altissimae Resolutionis Suae Sacratissimae Ces. Regiae et Apostolicae Majestatis dato 9a Junii in Magistrum Canonicum M. Ecclesiae Zagrabiensis clementer denominatus est Parochus loci Ladislaus Barabaš; atque die 30a e. m. Zagrabiae installatus, cum 1a Augusti e. a. Zagrabiam discessit; relicto in Parochia M. R. D. Gabriele Janković Cooperatore loci, in qualitate Administratoris cum spe successionis.

Kanonik

Na spovjedi sam mu ... biskup klerik: dobio ...

Milošću Božjom primio 1. Kolovoza 1886 upravu župe Jalžabet.

1887. 5. lipnja instaliran za župnika. — Janković G.

1890. Vinograd Jakševac filokserom uništen — u Lisku i Golombrdu takodjer na njekojim trsovima opaža se filoksera

1891. Kapelica u Leštakovcu obnovljena

Leštakovec

i sa štatuom Majke Božje Lurdske uresena.
Štatua nabavljena u Tirolu S. Ulrich Gröden
za 48 for. 40 n. sa dobrovoljnimi prinosi žup-
ljana..

1893. g. svibnja u Kapeli sv: Marije oltar „Uzašašće
Isusovo" posve obnovljen i novom slikom
providjen.-

1895. Vinograd Jalševac na novo izrigo-
lan i zasadjen Amerikanskom
lozom. Slijedeće godine i Lisko-
izrigolan i zasadjen.

1897. Sagradjena jest nova škola tj dvie
sobe za podučavanje djece, a stara
škola pretvorena za stanovanje
g. učiteljice -a ne učitelja — Blagoslovljena 16./VIII t. g.*[1]

1900. Župna crkva iznutra na novo
pobojadisana (u crkvi natpis 1900.), oltari, propovjedaonica
krstionica posve renovirani a oltar
sv: Roka zamjenjen novim koji bje
na dan sv: Roka i posvećen dozvolom
prec. duh. stola po domaćem župniku.

Sv. Marija — Škola — sv. Roka

*[1] Blagoslov obavio ~~mlađi~~ g. župnik i kadarki,
djakon Liković Ivan iz Martijanca.

1900. Prošireno groblje župno u Jalžabetu za koje je preuzv. gospodja Marija barunica Kussevich generalica darovala 200 forinti.-

1902. Na samo Antunovo 17. siječnja puklo zvono u zvoniku župne crkve srednje fis imajući glas a.- Naručeno je novo a staro uzeto u račun.- Prinosom samih župljana nabavljeno.-

1903. početkom mjeseca Srpnja nastadoše seljačke bune u kojima istaknuše se osobito sela: Kelemen, Imbriovec, Jalžabet. U selu Kelemenu bijahu od vojnika ranjeni tj. bodovima bodjeni.- itd. - - .

Vidio prigodom dieljenja sv. potvrde i vizitacije kanoničke.

U Jalžabetu, dne 25. svibnja 1906.

Ivan Krapac
posvet. biskup

JOANNES KRAPAC, EP. SEMENDRIENSIS

NB
Pretvorena u gospodarske zgrade jer je nova škola - preuređen ŽUPNI DOM - na cesti glavnoj - postao škola 1955.
a ista renovirana i proširena 2000. god. te bude biskup Marko Culej Vž. prisutan na otvorenju!

Firma

1906 godine dne 24. svibnja bijaše radostan dan za župljane Jalžabetske, jer je u 5. sati po podne došao presvj. g. biskup Dr. Ivan Krapac. - Dočekan pred krasnim slavolukom množtvom naroda odpra. ćen u župnu crkvu gdje je presvjetli biskup održao krasno slovo „o dužnom štovanju roditelja" podielio zatim sa Presvetim otajstvom blagoslov vra. ti se na župni dvor. - Poslie kratka odmora uputi se u školu na kate. kizaciju - pohvalio je školsku djecu radi napredka u vjeronau, podielio je mnogo molitvenika, čisla i sličica. -

Pod večerom bje iznenadjen krasnom podoknicom, gdje je pjevački družtvo „Vila iz Varaždina (sa barjakom). odpjevala više krasnih pjesama uz bengalsku vatru i mnogih vatrometa. Zatim odigraše doma. ći Jalžabečki tamburaši četiri komada. -

35

25/5. 1906. Poslie sv: mise dielio je sv: potvrdu. Primilo sv: potvrdu 1689.-

Poslie podne u 1/2 4. sata odputovao te praćen velikom pratnjom na Kolodvor „Varaždin-Toplice" gdje se s njim oprostismo želeći mu sretan put i sretno se nam vratio u bieli Zagreb.-

— —

Dalje piše: Mirko Pavec. g. 1923.

Da stranice ove „Spomenice" ne ostaju i dalje prazne, dodaje se u kratko:
Početnik ove „Spomenice" jest Ivan Hrajačić. Usporedivši sve u jedno - i razmotrivši stranu - 4. - ove „Spomenice" proizlazilo bi, da je ova „Spomenica" započeta 1841.-

Na župnome dvoru u „palači" nalaze se četiri fotografije ovdješnjih župnika - ne uzevši u obzir upravitelje - kapelane, kojih fotografija nema. — Ali nema ni fotografije župnika Josipa Golubar, za kojega glase matice umrlih ove župe, da je umro 15.VI. 1835. i pokopan u ovdješnjoj župnoj crkvi prema oltaru sv. Helene. [Usporedi str. 19 ove „Spomenice" — Filip Marin, kapelan =] Golubar župnikovao 28 god. i 5 mjeseci.

Fotografije: 36 Josip Golubar 1807-1835)

I. Ivan Hrajanić od listopada 1835. do konca srpnja 1858. – Isti je kao umirovljenik živio u Varaždinu. –

II. Ivan Vuk od početka kolovoza 1858. do svoje smrti 7. IV. 1868. – Pokopan jest na ovdješnjemu groblju u blizini „križnoga drveta". – U novije doba grob mu uokviren cimentom. (t. j. 1928.)
Na tom mjestu pokopan 26.12.86. STJEPAN GOLUBIĆ župnik i kanonik čazma-varaždinski ali njegovo ime ne[illegible]

III. Ladislav Parabaš od početka svibnja 1868. do konca kolovoza 1886., koji umre u Zagrebu, kao ondješnji kanonik.

IV. Gabrijel Janković, kojega na dan sv. Martina biskupa svi svećenici – skupljeni u Martijancu na susjedstvu – pohodiše i ispratiše bolesnoga na „auto", da iste noći 12. XI. 1922. umre u varaždinskoj bolnici i tamo bude pokopan. – Isti je G. Janković tražio i dobio god. 1899. župu Martijanec, ali se zahvalio i ostao župnikom u Jalžabetu.

Privremena uprava župe bude podije„ljena mjesnomu kapelanu Alojziju Klobučček, kojemu ovdješnji župljani želješe, da postane ovdje župnikom. Kolator pako Emil baron Kušević, koji je u to vrijeme živio u štajerskome Grazu – i tamo umro 20. IX. 1.923 (ovdje u župnoj crkvi bio za njega „Requiem" 8– XI. 1.923. u prisutnosti žene mu Marte r. Lang iz Berlina i ovdje vjenčan za vrijeme svjetskoga rata i to u barunskome dvoru) odlučio se za drugoga – varoždinca Mirka Pažur, koji je kao župnik nastupio 21. IV. 1.923. ✓

Tome novonadošlome župniku bio je kratki rok službovanja (uspo„redba sa Ivanom Vuk). Sa 1. veljače 1.934. bude isti (M.P.) zbog bolesti trajno umirovljen. I kroz to kratko vrijeme službovanja nijesu mu „ruže cvale", kad se pomisli, da je odmah pri njegovu nastupu bilo sve protiv njega i da su već na Markovo 25. IV. 1.923. Kleminčani deputacijom došli

38

pred vicearhidjakona - župnika u Sudbregu -
Janka Bočkaj, koji je ovamo
došao poradi „primopredaje"; —
- Keleminčani došli kazati: „mi ovo-
ga za župnika ne ćemo. Naš ka„
pelan (Alojzije Klobučček) nek tu
župnikom bude" itd. . . . . . —
~~A nakon malo ne 11 godina~~
A - kad je taj „narinuti" župnik [M.P.]
29. IV. 1.923. dopješačio u Kelemen,
da tamo pjeva sv. misu u
tamošnjoj kapeli, jedva se našao
koji starac, da svome novonadoš„
lome župniku — odzdravi. —
- I nakon 11. godina (malo manje) dođe
novo-iščekivani župnik, porijetlom
Keleminčanin, rođen u Jalžabetu
u osobi Fridrika Bubanić, bivšega
župnika u Slavoniji - Špišić Bukovici, a
od godine 1.929. u Zagorju - Mađarevo.
- Primo-predaja bila 5. IV. 1.934. - u
prisutnosti župnika i dekana iz Biskup„
ca: Tomislava Štefanec.
Novo-nadošli župnik [Fr. B.] prvi put ovdje
misio na III. nedelju po Uskrsu, baš kao
i prijašnji (M.P.) prije 11 godina ~~(1923.)~~

Da se spomenu neke stvari kroz ovo posljednje vrijeme u vezi sa ovom župom zabilježuje se slijedeće:

Godine 1.914. 28.VI. ubijen je u Sarajevu prijestoljanasljednik Franjo Ferdinand i gospođa mu Sofija. (Ubojici Gavrilu Princip podigoše 1.933. u Sarajevu spomenik!). — Bukne svjetski rat, od 1914.-do 1.918. —

Svjetski rat. 1.914-1.918.

Uz ljudske živote stradalo je sve, pa prema tomu i crkve. U ratne svrhe uzeše i mnogobrojne svirale iz orgulja, a zvona gotovo sva. — Postradaše i tornjevi ovdješnjih crkvi tako, da ostadoše bez zvonova. —

Rekvirirana zvona u ratne svrhe.

U tri (3) navrata skinuše zvona u ratne svrhe: 23.IX.1916., 30.XI.1916. i 20.XI.1917. —

Od toga uzeto jest od:

I. Župne crkve

1.) zvono	: Kg. 58.-	odšteti	1192 Kg (kilogram)
2.) "	: " 192.-	iznos Kg.	×4K cijena
3.) "	: " 410.-	po	
4.) "	: " 532.-	4K. (Kruna)	4768 Kruna

1192

II. kapele sv. Marije:

1.) zvono: Kg.-90.- otšteta Kg. po 4 Kr. { 300 Kg × 4 K-rune = 1200 K-runā.
2.) " : " 210.-

III.) Kapele sv. Klementa:

1.) 57 Kg - otšteta Kg. po 4 K } 412 Kg × 4K-rune = 1.648 Kruna.
2.) 130 " -
3.) 225 " -

Ukupno: 7.616 K-runā,

koja se državna otšteta otpisom preč. nadb. duh. stola u Zagrebu od 1. XII. 1.917. br.-8.000- razdi-jelila na pojedine crkvene zgrade kako gornje svote glase. —

Nova zvona. Novo zvono za kapelu u Helemenu u težini od 556 Kg.- što na račun kapeličine imovine, što milodarima nabavljeno – dignuto je

Kelemen zvono 1.922. 1.922 god.- Lijevano je u Mariboru: „Livarna zvonov" J. e H. Bühl. Zvono sa troškom iznosi; 103.506 Kr. = = 25.876 dinara. Godine 1.923.

htjeli Keleminci nabaviti: drugo zvono, ali do nabave nije došlo zbog pomanjkanja novca. - Novac pak iz kapelične imovine kao ne= dostatan za nabavu drugoga zvona od 4.549'33 Din., a odobrenu u tu svrhu od preč. nadb. duh. stola od 9. VII. 1.929. - uložen je po župni= ku 8. VIII. 1.929 u I. hrvatsku šte= dionu u Varaždinu, gdje čeka bolja vremena za nabavu zvona. -

došlo do nabave 1938 2 zvona

dignuto 1938

Jednako je od iste „Livarne zvonov" (Maribor) nabavljeno zvono za Župnu crkvu u težini od 500 kg. Dignuto je u toranj 3. VIII. 1.924 god. Zvono troškom iznosi: 1.) iz župne crkvene blagajne 3.313'63 Din + 1.512 Din. - i -

Župna crkva: zvono 1924.

2.) darovi župljana prema sabirnima arcima, koji se nalaze u pofasci crkvene blagajne tako da je ukupni izdatak za zvono: 33.952 Din.

Za pokriće troška toga zvona tri„ jedno je spomenuti, da je poslano iz Amerike -4.000 Din (četiri tisuće dinara), što ih je sabrao Fric Skrovec (Jalžabečanin). [Fritz Skrovec 900 Caldweld - Street - Joungstown - Olive (ili Newton Fals) Nord Amerika

- . -

42

- Možda ne će biti na odmet da se spomene, da za ovo zvono (župne crkve) nijesu doprinijeli - a na baš ništa - selo - Poljana dol. i gornja uz obrazlo- ženje, da su oni "predaleko - iza bregova - od župne crkve, pak da svoje župno-crkveno zvono nikada ne čuju. — Ali je hvale vrijedno, da su ta dva sela mnogo doprini- jela ne samo za nabavu novih zvonova, već i za popravak orgu- lja itd. susjedne župe "Sribovec" (Sv. 3 Kralji) — kamo i pedovito polaze zbog vršenja svojih vjerskih dužnosti. — Neka hvale ovima selima i to - za spomen, da je tadanji župnik kroz malo-ne 11 godina svojega župnikovanja upoznao u njima najbolje župljane - bez ohalosti i za- visti, koje nekrijeposti „pere" ovo „Golo-brdski" dio jalžabetske župe. - Kad bi sva sela ove župe bila istoga duha kao Poljančani - - premda su Poljančani najsiromašniji - to se ne bi dogodilo, da se župna majka-crkva ruši, a župnik okudijeva.

Promjena crkvenoga kotara 1.925.

- Kada je god. 1.925. jalžabetska župa otcijepljena od koprivničkoga crkvenoga kotara i pripojena

dolnjo-varaždinskomu crkvenomu kotaru zbog spretnijih okolnosti, nije se ništa ozbiljno poradilo o tome, da se sela: Poljana dol. i gor., Greščevina i Rukljevina sa kapelom sv. Marije otcijepe od jalžabetske župe i pripoje župi Svibovec. – No god. 1.933. sa strane tih sela, došlo je do komisije, da se ta sela otcijepe. – Komisija bude 15. III. 1.933. u župnomu uredu u Jalžabetu. Uz mjesnoga župnika prisustvuje upravitelj župe Svibovec Josip Lesjak, dekan crkvenoga kotara (župnik iz Biškupca) Tomislav Stefanec, izaslanik banovine g. Štimac ~~Adalbert~~ i službeni izaslanici navedenih sela i izaslanici iz župe Svibovec. – Rezultat komisije: Izaslanici navedenih sela rekoše: „Mi ostanemo u starој t. j. jalžabečkoj župi". – I tako stvar stoji i na dalje, dok ne će doći do toga, da će se u pjerskomu pogledu prilagoditi prilikama i opet zatražiti pripojenje Svibovcu. – Poznavajući i druge župe, u kojima sam kroz malo-ne 13 godina kao kapelan imao prilike – pogotovo uz starce ili u ratno i poslije-ratno vrijeme – upoznati

Pokušaj otcjepljena odavle i pripojenja Svibovcu Poljane dol itd. godine 1.933.

44

razne pastoralne terene, mogu reći, da je župa Jalžabet za zdrava čovjeka snošljiva, tek dohod do Poljane jest: „piši teštament, kad na ono „Golo-brdski" kraj na dušo-brižničku službu polaziš, ako nijesi kao vodozemac (žaba itd.) da pli-vaš ili skačeš. — „Kada će se uređiti šumsko-vinogradski preo-pasni za vožnju putevi od Jal-žabeta do Poljane, zdrav svećenik, naučan na napor, sve će sila davati u duhovnomu poslu, dok će u pitanju svoje eksistencije stenjati uz ovakove prilike, gdje se i sa službene strane pisalo: Jalžabetsku župu ne treba po odlasku sadanjega župnika popu-niti, dok se ovdje cjelokupni red ne učini. —

Zvono župne crkve - malo. — No još prije nabave zvona (većega) za župnu crkvu, nabavljeno je 1.918. god. na račun crkvene blagaj-ne malo zvonce od 63 Kg. - Tako župna crkva ima sada dva zvona.

— · —

Zvono: Sv. Marija- kapela. Rukljevina — Da kapela sv. Marije u Rukljevini ne ostane bez zvona, to žamošnji se-ljani nabaviše zvono od 107 Kg. u Zagrebu od zvonoljevca Blazina, koje bude blagoslovljeno na Trojstvo 15. VI. 1.924. — Zvono stoji

– 8.000 Din., što ih dobrovoljno sabraše uz pripomoć od ovdješnjih Amerićana.

–.–

Žitelji sela Imbriovec, želeći imati kapelicu, podigoše istu i bude dozvolom nadb. duh. stola od 28. V. 1.921. Br. 4842 blagoslovljena na nedelju po svetkovini presv. Srca Is. na čast presv. Srcu Isusovomu. Za tu kapelicu bude god. 1.923. po Imbriovčaninu Fabijanu Pavličeviću nabavljen za oltar kamen „portatile". Godine 1.933. probili su Imbriovčani na tornjiću svoje kapelice prozore, da se novo-nabavljeni zvončić od 40 Kg. uzmogne čuti na sve strane. Zvončić blagoslovljen na svetkovinu presv. Trojstva 11. VI. 1.933. poslije večernjice, koja bila u Helemenu, dok je isti dan 11. VI. 1933. prije večernje blagoslovljeno ob. povlaja [?] Iste godine na prosni dan – utorak 23. V. 1.933. blagoslovljeno je prigodom procesije novo raspelo, koje je podigao izvan Imbriovca na svojemu zemljištu Imbriovčanin Florijan Magić, dok je raspelo, koje je stajalo uz glavnu cestu naprama kapelici, preneseno 1.925. u sredinu Imbriovca. – Zbog podignuća ove kapelice vodi se utorkom – prosni dan – procesija do te kapelice, dok se prije vodila u Leštakovec. A da Leštakovčani ne budu nezadovoljni

Imbriovec: novo-sagrađena kapela, zvono itd.

1935

raspelo u Kelemen. goricama Benka Križanić.

Imbriovec: raspela.

C 81c!

Leštakovec; procesija. 1.926.

zbog gubitka te procesije uvedena 30.V. 1926.
je na dan presv. Trojstva procesija
iz Leštakovca u Kelemen, dok se prije
vodila samo od keleminskoga
mosta u kapelu sv. Klementa, gdje
je od starine taj dan sv. misa. –

Imbriovec; procesija; barjak. 1.935.

Do kapelice u Imbriovcu uvedena
je iz župne crkve procesija na ne-
delju poslije svetkovine presv. Srca
Isusova, te je tamo sv. misa. –
No 3.VI. 1.932. (bila nedelja III. po
Duhovima) dogodilo se, da te procesije
nije bilo s razloga, što se nije našao
čovjek, koji bi u procesiji raspelo
nosio. – No 1.935. bila procesija
kao i prijašnjih nekih godina sa
nošenjem – ali sada po momcima –
kipa presv. Srca Isusova i noše-
njem novo-nabavljenoga barjaka
za tu kapelicu. –

– . –

Kelemen. Rušenje lipe 1.924. Usporedi str. 111 „Umetak" Lipa pred župnom crkvom.

Uz kapelu sv. Klementa na obronku
prema glavnomu putu opstojala
je prastara lipa. – Na molbu
gostioničara Imbre Pavliček, koju
je isti upravio na kr. kotarsku oblast
u Varaždinu u svrhu da se ta
prastara lipa sruši, bude 9. XII.
1.924 očevid na licu mjesta. –
Ljudi željeli, da se tek tri najviše
grane odstrane, a uobličena

lipa da ostane. I župnik spasavao
život tome drvetu. - Uzaludu. -
Zbog javno-redarstvenih obzira
ima se srušiti. - Otpisom kr. kot. obl.
u Varaždinu od 25. XI. 1.924. br. 16.810
bude određeno, da se lipa 21. XII. 1.924.
u 9 sati prije podne proda licitacijom
po izaslaniku poglavarstva upravne
općine Jalžabet. Bio onda upravit.
općine bilježnik Stjepan Klobučar.
Akt upravne općine od 10. XII. 1.924
br. 3084-24. - Licitacijom ušlo
u korist kapeličine blagajne
- 275 - Din. - Slijedeće godine 1.925.
urediše Kelemincani novu ogradu
i nasad oko kapele. -

Kelem. Ograda. 1.925.

Kako se iz računa kapeličine blagajne
može razabrati nastojalo se o tome,
da kapelica u dobrome stanju bude.

Godine 1.926. tek pred svetkovinu Svijuh
Svetih silna bura oštetila mnoge
objekte, pa i kapelu sv. Klementa.
Kako je toranj iste kapele gotovo
raskriti postao, to je župnik pozvao
5. XII. 1.926. Kelemincane, da između sebe
izaberu 5 lica, koja će preuzeti na sebe
brigu oko uređenja tornja. - Slijedeće
godine 1.927. podigoše novi drveni
dio tornja i prekriše limom i to
o svojemu vlastitomu trošku bez
pripomoći iz kapeličine, blagajne.
A i inače kod svakoga većega popravka
bilo izvana ili iznutra pomagali kapelu
ako ne baš u novcu, a to u naravi: ručno
i vozno i hranjenjem radnika.

Kelem. Toranj. 1.926.-

48

Spor između župnika i Keleminčanā glede služenja sv. misā u tamošnjoj kapeli. 1924.

Kako su Keleminčani uskraćivali svoje, svome župniku podavanja, koja ga pripadaju, a od njega zahtijevali da im mjesečno dolazi u kapelicu misiti; to je župnik 20. VII. 1924 br. 159 izvjestio preč. nadb. duh. stol, da je ponukan uskratiti im mjesečne sv. mise. — Nadb. d. stol od 25. VII. 1924. br. 4.693 pita i odgovara se 25. VIII. br. 165

I.) Postoji li pismeni ugovor glede služenja mjesečnih i ostalih sv. misa?
- Pismenoga ugovora nema.

II.) Koliko se daje sv. misa u godini?

a.) 1.) Na dan sv. III. Kralja. - Podvoz u naravi tamo i natrag;
2.) na dan sv. Florijana pješice procesijom iz župne crkve u Kelemen. - Podvoz u naravi natrag;
3.) na nedelju presv. Trojstva. - Podvoz do keleminskoga mosta, procesija do kapele i podvoz natrag.
4.) na dan sv. Klementa. - Podvoz tamo i natrag. — Bude li tamo i večernji, ća na koji od ovih danā, imadu dati objed. *

b.) Svake nedelje u mjesecu po „mladoj" nedelji — ali bez podvoza.

(NB!) * Tada je to bila kao medba-obaveza, no danas je drugčije, osobito vis a vis objeda kada se ide od jedne obitelji do druge u te oni doživljavaju kao čast i ponos, [illegible] 1998 [illegible]

III.) Što se primalo za nagradu?
Posebne nagrade za sv. mise nema - osim u težacima. —
Iz „Conscriptije" 1.802. uredba težaka osim za selo Jabžubet - ne razabire se. No najstarije luknarske knjige od godine 1.881. poznaju uredbu težaka. - Prema popisu župnikovih dohodaká, sastavljenomu po župniku Gabrijelu Janković, od 25. VIII. 1.907. uz ostalo stoji: - da pojedina sela imaju prema kućnima brojevima davati po 1. (jedan) težaka na godinu, dok se Helemen (gdje je kapela) imaju davati po 2 (dva) težaka - a jednako po 2 (dva) težaku i Poljanu dol. i gor. i Greščevina (gdje je opet kapela). — Prema tumačenju starijih Heleminaca (Fric Radačić) jedan je težak za mjesečne sv. mise, a drugi za korizmeni examen (koji se obdržaje u svakomu selu napose) - i valjda u ime podvoza prigodom „križeca". - Heleminčani, saslušavši tu stvar pred svojom kapelom", priznaše svoju dužnost, ali ne udovoljiše."...
Na ovdješnji broj 165 od 25. VIII. 1.924. otpisuje preč. nadb. duh. stol 5. IX. 1.924. br. 3508. : ... Budući da ne postoji pisani ugovor glede služenja sv. misā u filijalu Helemen, neka se filija, listi", drže starodávnjega običaja, da daju po 2 (dva) težaku bez podvoza -

Ako pozove.

50

-ili neka s Vama (M.O.) sklope novi u-
govor pismeni, po kojemu će Vam
davati dvostruku dieceзansku-
misnu taksu i podvoz. – Ne dođe
li do sporazuma, ne će imati u
filijalnoj crkvi sv. mise. – O uspje-
hu pregovora izvjestite ovamo".

–·–

Na ovdješnji izvještaj od 13. X. 1924. br. 186 otpisuje nadb. d. stol od 24. listopada 1924. br. 6305. :

„Na osnovu Vašega izvještaja od 13. X. 24 br. 186 ovlašćujete se, da uskratite filijalistima u Helemenu sv. mise, dok se s Vama ne nagode za nagradu ili ne uspostave dojakošnju prokšu, da Vam počovaju težake". – Generalni vikar Dr. Dominik Premuš – v. r. –

Uskrata sv. misâ nije predugo trajala. Poboljšali se nešto u pogledu težakâ, pak opet dobivali sv. mise, dok nije godine 1928. došlo do otkupa lukna u žitu, pilićima i težacima za sumu od godišnjih 18.000 dinara. No već godine 1933. počelo se zbog novčane krize davati opet u naravi, a ne u novcu i to samo u žitu ali po novoj mjeri od 50 litara, a ne više po staroj mjeri od 84 litara. Težake pak i piliće uopće uskratiše. – Pa eto i opet nove neugodne borbe. –

Vidi str. 58.

185 kao nastavak o luknu.

57

Ako se propustom ne zabace utvrđenja župnika (M.P.), to-će se iz tih utvrđenja moći razabrati, da je župnik u pogledu podavanja lukna - kao važnoga dijela svojih dohodataka zlo prolazio. - Nužda je tražila u tome pogledu neki red. - Stoga je poželjnost bila, - da se po primjeru nekih drugih župa (Martijanec, Ludbreg itd.) dođe do otkupa lukna. - U ovoj je župi lukno bilo u 1.) žitu; 2.) težacima. 3.) pilićima i kopunima; 4.) dovozu drva iz šume Novakovčak. — | Luknasko pitanje.

Dana 17. ~~starnoga~~ rujna 1928. bude provedena po zastupniku Velikoga župana zagrebačke oblasti raspava (u staroj općinskoj zgradi). - Slijedila je: **Odluka**; Veliki župan zagrebačke oblasti u Zagrebu broj 5.944.-III. 1.929. od 16. veljače 1929. | 17. IX. 1928. Rasprava o luknu. | Odluka o luknu. 16. II. 1929.

1.) Luknarska otkupnina vrijedi bezuvjetno za prve tri godine: 1928.-1929.-1930. - Za daljnje godine odlučuje valuta za nezadovoljnu stranku: župnika ili župljane. —

2.) Otkup luknarskih podavanja vrijedi samo za sadanjega župnika - za nasljednike — ne — pak za nasljednika vrijedi podavanje u naravi — ako bi sa otkupom bio nezadovoljan —

52

3.) Dužnost luknarskoga podavanja župe Jalžabet točno je ustanovljena popisom dohodaka od god. 1802. i zapisnikom o kanoničkom pohodu /viziti/ od 25. maja 1906. – a da su župljani tu svoju dužnost i priznavali dokazuje činjenica, da su pojedini župljani tu dužnost udovoljavali sve do godine 1928. – kako se to iz luknarske knjige razabire. –

4.) Prigodom spomenute rasprave utvrdjeno je, da su glasom popisa dohodaka od g. 1802. dužni župljani župe Jalžabet svom župniku u ime lukna, u naravi podavati – i to heljde ili kukuruza:

1.)	Selo Jalžabet - - - . .	52 vagana
2.)	" Kelemen - - -	26 "
3.)	" Leštakovec - - - - - .	6 3/4 "
4.)	" Novakovec - - - - - .	18 3/4 "
5.)	" Poljana dolnja - - - . .	7 1/2 "
6.)	" " gornja - - - - -	5 1/4 "
7.)	" Greščevina - - - . . .	3 1/4 "
	Ukupno - - - - -	119 1/2 vagana.

5.) Glasom pak uredovne potvrde opć. poglav. u Zabžabetu od 31. maja (-V-) 1.9.28. br. 1.460 i izvješća od 26 januara (-I-) 1929. broj 134. **mjera** za ubiranje žitnoga lukna u župi Zabžabet je: **stari vagan s vrhom** koji ima 4 mjerice (četiri mjerice) s vrhom. – Jedna mlinica (mjerica) s vrhom iznosi 21 (dvadeset i jedan) litar bez vrha – (omikom = ravno). – Prema tomu stari vagan s vrhom iznosi po današnjoj mjeri 4 X 21 lit = 84 lit. bez vrha = = dotično 119½ vagana iznosi 10.038 litara.

53

– – –

Glede ove mjere opstoji u župnomu arhivu: „Zapisnik ……… od 11. veljače 1.884. (osamdeset četvrte) primiti u župnome stanu u Zabžabetu, dok je još općina bila u Semovcu. Zapisnik potpisali: Nikola Kovačić opć. bilježnik, Ladislav Barabaš župnik, Josip Kukec opć. odbornik, Imbro Bubonić odbornik, Gjuro Mlinarić prisežnik. – – – – – – –

„Stara mjera luknar-ska".

1 vagan = 40 polića
1 " = 4 mlinice
1 mlinica = 10 polića
1 polić = 2,10 – litara.
1 mlinica = 21 litar.

4 mlinice = 1 vagan = 84 lit. bez vrha.

Pisac ovoga želi, da se akti dobro čuvaju, da ne dođe do neugodnosti kakova je bila 1.923., kad su svi akti,

koji bi morali na mjestu biti; - bili su rastepeni. – Tä prop je umro, pak se po farofu slobodno razmeće.

6.) Glasom citirane uredovne potvrde opć. poglavarstva u Jalžabetu i izvješća sreskoga ekonoma u Varaždinu od 10. novembra 1928. br. 15.022. - iznaša prosječna tržna cijena heljdi ili kukuruzu 1.D 50 para po litri.
Prema tome vrijednost 10.038 lit. heljdi ili kukuruza iznaša 15.057 Din.

8. 7.) Župljani sela Imbriovec dužni su podavati 8 (osam) vagana, odnosno 672 lit. pšenice, a računajući prema citiranoj uredovnoj potvrdi opć. pogl., da prosječna tržna cijena pšenici iznaša 2.40 Din. po litri, to je ukupna vrijednost 672 lit. pšenice 1622.80 Din.

8.) Župljani sela Rukljevina dužni su podavati 3 (tri) kopuna, a župljani sela Pitovec 1 (jedan) kopun = ukupno 4 kopuna. - Računajući komad po 20 Din. - iznaša ukupna vrijednost 80 Din.

9.) Glasom popisa dohodaka imadu ova područna sela 210 domova – (- starih kućnih brojeva) - a svaki dom obvezan je župniku dati po 1 (jedan) pile (prije sir) = dakle ukupno 210 pileta.

Računajući komad po (deset)-10-Din
iznaša ukupna vrijednost 2.100 Din.

10) Glasom popisa dohodaka dužno je nadalje selo Jabrabet podavati župniku godišnje 78 težaka, a glasom zapisnika o kanoničkom pohodu od 25. maja 1.906.- dužna su ostala sela podavati župniku po 2 (dva) težaka od svakoga staroga kućnoga broja - dakle ukupno 170 težaka, - pak pribrojimo k tomu još 78 težaka sela Jabrabet ima župnik dobiti godišnje ukupno 248 težaka - a računajući 1 (jednoga) težaka po 12.50 Din.- iznaša ukupna vrijednost 248 težaka = = 3.100 Dinara.

Sveukupna dakle vrijednost dužnoga podavanja lukna iznaša u novcu 21.949 Din.- 80 para.-

Prema tomu je u dispozitivnom dijelu ove odluke odredjena otkupna svota od 18.000 dinara - kako je župnik zamolio - primjerena.

Usporedi str. 187. gdje župnik traži otkupninu u godini 1934 sa 13.009 Din. [M. B.]

Konverzija lukna protegnuta je i na godište 1.928., jer je odnosna molba po župniku podnesena 5. juna 1.928., dočim za dužno lukno u prijašnjim godinama pristoji župniku pravo zatražiti provedbu redovite likvidacije. (NB. župnik se pravom likvidacije nije poslužio. .....).

56

|- Novakovčak -|

Glede drvarije iz Novakovčaka postoji u arhivu akt na modro-zelenom papiru.

11.) U selu Novakovec posjeduje rkt. zpk. crkva 5 jutara šume, u kojoj su župljani sela Novakovec dužni župniku po priznanju njihovih zastupnika dužni župniku izraditi i dovesti 7 (sedam) vozova (dvopreznih sa konjima ili četveroprežnih sa kravama) gorivog drva, pa su toj obvezi župljani sela Novakovec dužni i u buduće svake godine udovoljavati.

12.) Akoprem su i obrtnici obvezani na redovito uzdržavanje svoga župnika, ipak je u dispozitivnom dijelu ove odluke određeno, da se na tecivarinu III. razreda ima razrezati samo 25% luknarsko otkupni namet, jer je analogno čl. 82 finansijskog zakona za god. 1927/28 — prema kojem općinski prirezi na razrezane svote neposrednog poreza ne mogu biti veći od 200%, a ostali samoupravni svaki najviše 25% — trebalo uzeti u zaštitu župljane poreske obvezanike tecivarine III. razreda za eventualni slučaj plaćanja luknarske dužnosti preko naprijed označenog iznosa.

13.) Prigovor zastupnika župljana sela Pihovec, da do sada nisu

podavali lukno župniku, pa stoga da nisu dužni plaćati ni relutum u novcu, ne može se uvažiti, jer su prema popisu dohodaka dužni župljani sela Pihovec podavati župniku jednog kopuna i jedno pile, a s obzirom na to, što oni imadu jednaka prava prema župniku opravdano je, da imadu i jednake dužnosti kao i ostali župljani - naime da i oni plaćaju relutum u novcu za lukno prema svojoj poreznoj snazi." — Za velikoga župana: kr. banski savjetnik u z. Dr. Pavlinić - v. r.

— . —

Utok župljana odbijen.

Protiv ove odluke od 16. II. 1.929 br. 5.944. staviše župljani: utok; ministarstvo pravde od 27. IV. 1.929. br. 9.076 taj utok odbija i gornju odluku u cijelosti potvrđuje, što dojavljuje novom odlukom: Veliki župan zagrebačke oblasti od - 8. - juna 1.929. pod brojem 35.236 - III. - 1.929. -

Zalba kopatorstva zbog 4.465 Din. 95 para. Župnik tu svotu izgubio.

" Dana 17. IX. 1.928. prigodom konvertiranja lukna pred svima prisutnima - naložio je ban. izaslanik blagajniku Stjepanu Pepelko - ubiranje lukna i od vlastelinstva. patronata - I bude od istoga ubrano god. 1.929 - 2.148 Din. 03 para; 1.930 - 907'72 Din.; - 1.931. - 920 Din; - 1.932 - 490'20 Din ukupno 4.465 Din. 95 para. — Dana 28. augusta 1.933. podnio sreskomu načelstvu u Varaždinu Radovan pl. Kukuljević

Isporedi sa stranom 190.

kao punomoćnik kolatorice Marte udove barunice Hušević žalbu što kolatorstvo doprinosi luknarske prinose, jer kolatorstvo nije dužno snositi luknarske terete, kad je opterećeno uzdržavanjem bogoštovnih objekata. — Sresko načelstvo 29. VIII. 1.933. Reg. br. 22736 - II. primivši žalbu, šalje istu 11. IX. 1.933. općini u Jalžabet na izvješće sporazumno sa ovdješnjim župnim uredom. — Općina Jalžabet III. br. 3788—13—IX. 1.933 - zaprimivši žalbu — 22. IX. 33. obraća se na župni ured. — Župni ured 27. X. 33 br. 94 II. odgovara: „Dana 17. IX. 1.928. prigodom konvertiranja lukna itd... kako je već prije spomenuto. — Rezultat: Po općini ubrana svota od 4.465.95 Din. zaprimila se u korist dužnoga nameta vlastelinstva Jalžabet; na župljane se gornja svota nije ponovno razrezala, pak župnik ostao bez 4.465.95 dinara. — Pa kad se uzme u obzir još i to, da je znatna svota u ime luknarskoga otkupa još neubrana, to se može lahko razabrati; da župniku „ruže ne cvatu". —

Lukno opet u naravi 1.933.

Vidi str. 50

Zbog novčane krize 1.933 godine davalo se lukno opet u naravi. - Kako je već na strani 50 ove „spomenice" rečeno prigodom nove rasprave u prosincu 14. XII 1.933., kod koje župnik osobno nije sudjelovao, već ga zastupao je dekan, a banski izaslanik bio Adalbert Štimac —, zastupnici župljana uskratiše župniku pilice zbog navodne onogodišnje

crkovice mladine; uskratiše težake, jer je sada zimno doba, pak ih ne treba, a nekoji su već dali svoje težake (– naime Poljančani – ali druga ovo-Golobrdska sela = ne =); staru žitnu mjeru od 84 litara snižiše na novu od 50 litara. – Dakako da sve ovo vrijedi samo za tadanjega župnika a za nasljednike nikako, ako su tom odlukom novom nesporazumni. – Tadanji župnik (M.P.) na odlasku svome sporazumio se sa svima, da bar nešto spasi. Kad bi barem sva sela i po toj novoj mjeri savjesno dala one 1.933. godine? Na žalost i tu se našlo dosta nesavjesnikâ.

Nova luknarska „Odluka" po kr. banskoj upravi u Zagrebu, „upravno odjeljenje – od 19. XII. 1.933. br. – – 79604-II-1-33 Slijedi str. 185.

– · –

Rukljevina:

Kapela:

Sv. Marija. 1.926.

Kapela sv. Marije u Rukljevini podržavala se u dobrome stanju. – Posljednji veći popravak, poimence prekriće krova, uređenje sakristije itd. bio je obavljen god. 1.926. – Dozvolom preč. nadb. duh. stola od 14. IX. 1.926. br. 1.602 – bude izdato za taj popravak iz kapeličine blagajne – – 5.073,25 dinara. Župljani tamošnjih sela dobrovoljno su pripomogli ručnima i voznima težacima, dok je Grešćevčan Stjepan Vuk poklonio kao zidar 5 zidarskih radnika.

Za burne pak jedne noći u godini 1.929.

Hrasta vina 1.929.

„poštenjaci" provališe u kapeličinu „klečicu", pak ostatak kapeličinoga vina iz godine 1.928. što još nije bilo pro-dano – u količini od -84- litara što odnješe, što pak razliše. –

– · –

Jalžabet. Kapela: M. B. 7 žalosti: 1.925.

Brigom mještanina stolara Gabrijela Cesarec došlo je u godini 1.925. do popravka kapele Majke Božje 7 žalosti u mjestu Jalžabet. – Darovi u novcu bez pripomoći u naravi iznosili su -621 dinar. –: Trošak popravka iznašao je prema računu brigo-voditelja G. Cesarca – 495'50 Din. – Preostatak od 125'50 Din. predao je isti župniku. – Taj preostatak

Pozlata dvaju kaleža i patena za župnu crkvu. 1933.

od 125'50 Din. upotrebio je župnik kao prinos za pozlatu dvaju kaleža i patenā za župnu crkvu. – Kako je trošak pozlate iznašao – 600 Din., pozvao je župnik župljane na dobrovoljne priloge. – Slabo se odazvaše. – Uz neznatne župljanske priloge, uz [dio] milostinju od sv. – Rokovskoga proštenja [16. VIII. 1.933.] u sumi od 100 Din., pak uz prilog mjesne učiteljice Julijane Aman u svoti od -300 Din. bude trošak od -600 Din. podmiren. – Ista se učiteljka i inače pobrinula za ovu siromašnu crkvu, poimence

Pozlatu obavila „Naša Sloga" – Ljubljana. – i procijenila vrijednost svakoga kaleža na 2.200 do 2.500 Din.

„antipendijima", pak dvjema kazulama sa pripatcima – bijelom i crnom.

– · –

– Godine 1.925. nabavljena je za župnu crkvu a na račun crkvene blagajne garnitura od 26 komada: „Betlehem" za svotu od 553 Din., dok je sve ostalo uredio Imbriovčanin stolar Franjo Bais.

Župna crkva: Garnitura: „Betlehem" 1.925.

– · –

Glasom dozvole preč. nadb. duh. stola od 24. III. 1.927. br. 2.240. izdano je u godini 1.927. za oltarnu, svećeničku i ministransku rubeninu iz crkvene blagajne – 5.394'25 Din., za uređenje pak „nebnice", koji je svojevremeno (1.882) poklonila crkvi tadanja kolatorica generalica Bedeković, izdano je i opet iz crkvene blagajne 1.517'20 Din., što se sve iz računskih knjige 1.927 godine razabrati može.

Rubenina i nebnica 1.927.

– · –

Na „kor" župne crkve zalaze Jalžabečani i Imbriovčani. – Jedni i drugi nijesu bez zidarā. – Kako je pod „kora" u mizerabilnomu stanju – ta konačno će se probušiti – to se neki zidari odlučiše dobrovoljno pod urediti. – Bilo u crkvi oglašeno: crkvena blagajna platiti će „ciment", dok će Imbriovčani i Jalžabečani besplatno dovesti potrebiti „šuder", a zidari istih sela besplatno zidarski posao opraviti. – Imbriovčani dovezoše 2–3 pelajčeka" šudra, Jalžabečani ništa. Šuder se razmetao pred crkvena ulazna – glavna vrata, gdje je onako graba bila, te se za kišna vremena po vodi u crkvu dolazilo, a „kor" –

Neuspjeh popravka „kora" župne crkve 1.925.

- ostao kakav je i bio s razlikom, što je svaki dan u nepovoljnijemu stanju. – Pa da se takav mar župljanā za svoju župnu crkvu može drukčije nazvati – nego „indolencija" ?!

- . –

Patronat. Župna crkva stoji pod patronatom vlastelinstva Jalžabet. – U „gruntovnici" u Varaždinu stoji ovo: –

Uknjižba. „Na temelju naredbe kr. zem. vlade, povjereništva za bogoštovlje i nastavu od 7. srpnja 1.919. br. 21.590 – zabilježuje se, da je sa nekretninama plemićkoga dobra Jalžabet-Leštakovec upisana u glavnom gruntovnom ulošku br. 264 porezne opć. Jalžabet i uzgrednim ulošcima br. 60 porezne grunt. opć. Kelemen –; br. 35 por. opć. Novakovec i br. 174 por. opć. Šemovec u „a" spojen patronat naproma rimo-katoličkoj župi Jalžabet-Suhodol". –

– . –

Došavši novo-imenovani župnik (M.P.) u

godini 1.923. na ovu župu, našao je u lošemu stanju i župnu crkvu i farof i gospodarske zgrade, od kojih su štale bile u opasnosti, da im se strop ne sruši.

Popravak gospodarskih zgradâ u godini 1.923.

Da to goleme štete ne dođe obratio se župnik 23.-V-.1.923. na poglavarstvo upravne općine Jalžabet. - Na ponovnu zamolbu od 1. VI. 1.923. budu 9. VI. 1.923. zgrade pregledane po kr. kotar. upravitelju - Mirku Hikec; načelniku općine Jalžabet - Stjepanu Hlobučar i članovima mjesnoga opć. odbora. — Iza toga upravljena i opet zamolba za uređenje 11. VI. 1.923. — —

-5. VII. 1.923. pregledao zgrade i sastavio nacrt popravaka nadzornik građevinske sekcije u Varaždinu - Mijo Slezak. -

-25. VII. t. god. provedena doprinosbena rasprava pod vodstvom kr. županijskoga tajnika - Aurela Vukovarac uz izaslanika građev. sekcije - N. Mlađan. — Rasprava prošla u vanrednomu miru. -

Proračun od 25.000 Din. bude snižen na 20.000 Din. - Župni namet od hoc bude raspisan sa 90%. —

6. IX. 1.923. bude provedena licitacija po izaslaniku građ. sekcije - Miji Slezak. Na licitaciju - da preuzme cjelukupni posao - nije pristupio nitko, osim Imbriovčana zidara Roka Vidačić. - Taj preuzme sav posao i materijal za svotu od 15.700 Din. uz obvezu, da radnje svrši do 31.-X-. t. godine. —

Popravak obavljen i bude 24. X. 1.923. obavljena pohvalba pod vodstvom građev. inšpektora Ing. Viktora Plazzeriano, nadzornika -

/.

NB. Nadpohv. odgođena i bila 31. X. 1.924.- zajedno sa licitacijom za gnojište. Vidi strana 68.- doje.

Prenos gnojišta sa župnikovoga dvorišta 1.924.

voditelja gradnja - Mije Slezak; upravit. opć. i bilježnika - Stjepana Klobučar; trojice od hoc izabranih odbornika: Andrije Škrovec (Jalžabet), Stjepana Novosel (Imbriovec) i Pavla Madjarić (Kelemen). - Pod istim pak povjerenstvom bude 25.-X.- 1.924. provedena nadpohvalba, koja je najavljena po gradev. sekciji 26.-X.- 1.923.- br. 5013-23. - i u kojoj se „odluci" medju ostalim spominje 1.) da je svou„ kupna zaslužbina poduzetnika Roka Vidačić po odbitku ugovorenoga 8 ½ % popusta — 19.692'30 din.; 2.) dok se ujedno župski ured obavješćuje, da je opć. poglav. u Jalžabetu upućeno, neka glede nužnih radnja oko preloženja gnojišta u zastupstvu zaključak donese. —

- . -

Upravni odbor županije varaždinske od 20. VI. 1.924.- br. 1777 U.O. 1.924. na redovitoj mjesečnoj sjednici jednoglasno zaključuje, da se gnojište, koje se nalazi u dvorištu župnika u Jalžabetu imade neodgodivo preložiti i urediti novo gnojište i to prema proračunu troškova gradevinske sekcije od 26.-X.- 1.923. i 4. VI. 1924. --- Nacrt novoga gnojišta --- Što je materijala od popravaka zgrada u 1.923. ostalo - cigla, daske itd. to je općina prodala. — - - U svrhu

pokrića potrebnoga troška od 12.000 Din. → vidi strana 69.

određuje se, da će opć. poglavarstvo imati odmah raspisati i u neprekoračivom roku od 2 mjeseca od župljana župe Jalžabet ubrati 57% posebni župni namet na izravni državni porez od 21.206·50 Din., što ga župljani župe Jalžabet godišnje plaćaju. —

- Glasom dopisa župnoga ureda u Jalžabetu od 25.V.1924 br. 114 zamolio je župnik jalžabetski Mirko Sažur g. 1923. opć. poglav. u Jalž., da manjim troškom popravi župno-gospodarske zgrade, koje su popravljene na osnovi provedene doprinosbene rasprave po izaslaniku žup. oblasti dana 25. VII. 1.923. na temelju jednoglasnog zaključka svih zastupnika župljana. -

- Gradjev. sekcija u Varažd. je 26-X-1.923. pod br. 5013. predložila pokvalbeni zapisnik o obavljenim popravcima župno-gospodarskih zgrada te aproksimativni troškovnik za nužno i neodgodivo preloženje gnojišta na župnikovom dvorištu opć. zastupstvu na pretres. — Opć. zastupstvo je uvidivši opravdanost zahtjeva župnikovog kao i predlog gradj. sekcije u Varažd. zaključilo prvíput u sjednici dana 24. III. 1.924. toč. 24 s.z., da se postojeća gnojna jama, kad vrijeme dopusti još ove godine ima popraviti — a na ponovnu molbu župnika u sjednici od 10-V-1.924. pod toč. 28 s.z. zaključilo, da ostaje u cijelosti kod gore-spomenutog svog zaključka time,

66.

da se radi nevremena ne mogu još sa„
da popravci obaviti, a navodeći,
da se ne će i kasnije moći popraviti
dok župnik temeljito ne da očistiti šta„
ru gnojnicu-jamu i otstraniti gnoj
i vodu iz jame. —

— Prema dopisu župnoga ureda
od 25-V.-1.924. br. 114. upravljenom na
sreskog poglavara u Varaždinu je župnik
zahtjevu opć. zastupstva udovoljio i
očišćenje gnojne jame proveo, a uza
sve to gnojna ta jama ne može se
držati u redu usljed kiše i snijega
te obiljem gnojnice, pak je prema
naloga stručnjačkom građ. sekcije
od potrebe postojeće gnojište pre„
ložiti i urediti na način, kako je
gore opisano. (Naime novo, betonirano
gnojište u vrtu - kako je konačno uređeno)
To se ima učiniti iz higijenskih
razloga, jer smrad, dolazeći iz te
jame, okužuje zrak i prouzročuje
razne bolesti i to s razloga, što župnik
ne može usljed silne smradne vodu„
rine, koja se razlijeva iz gnojnice i
dvorišta, iz štale pustiti ni blašćeta
bez pogibelji, da si noge ne polama,
ne može družinčad do gospodarskih
zgrada, koje su tek po župljanima poprav„
ljene, pa bi ih opet morali na novo
popravljati, kad se postojeće gnojište
iz dvorišta otstranilo ne bi i

novo, kako gore odredeno, vodilo ne bi. – Dakle i u interesu žup., ljana je, da se novo gnojište uredi.-
– Kako je pako izvedba novog gnojišta iz zdrastvenih redarstvenih razloga neodgodiva, imade se bez obzira na eventualno uloženi utok protiv ove odluke – gore označeni namet po opć. pogl. u Jalž. među župljane raspisati odmah, te ma i ovršnim putem utjerati i građevinskoj sekciji u Varažd. otpremiti.
– Protiv ove odluke pristoji nezadovolj. noj stranci pravo utoka u roku od 14 dana iza proglašenja na odjeljenje ministarstva prosvjete u Zagrebu – putem ovoga žup. upr. odbora. –
Predsjednik: Okružni načelnik: Jambrušak v. r.-
Ovu odluku dostavlja opć. poglavarstvu i župnomu uredu sreski poglavar – Varažd. 25. VI. 1.924. br. 9256 – 1.924. —

– : –

Opć. zastupstvo poslužilo se pravom utoka protiv odluke upr. odbora žup. varaždinske od 20. VI. 1924 br. 1777-u. O, koji utok se utok odbija kao neosnovan, a pobijana odluka se u cijelosti potvrđuje po pokrajinskoj upravi od 2. IX. 1924. br. 32.885. –, što kr. kotar. oblast u Varaždinu od 17. IX. 1924. br. 13.153 – 24. stavlja na znanje opć. poglavarstvu i župnomu uredu. –

Utok se odbija.

– : –

Kr. kot. oblast - Varaždin od 22. IX. 1924. br. 13.153-24. obavješćuje ovaj župni ured, da je načelnik općine (Ljudevit Ban) izvjestio, da je općina pripravna ./.

Općina želi gradnje u vlastitoj režiji provesti, ali do toga nije došlo.

68.

da radnje oko uređenja gnojišta preuzme sama u vlastitoj režiji, kako bi se time prištedilo na tim radnjama, te su ujedno svi akte glede toga predmeta priposlani opć. poglavarstvu u svrhu orijentacije i ako se u roku od -5- dana ne odluči općina za radnju u svojoj režiji, to ima odmah akte vratiti u svrhu raspisanja jeftimbe.

- · -

Međutim opć. nije sama učinila ništa. Opć. odbornici zajedno sa načelnikom, proučivši akte, dođoše i na župno dvorište i vrt u svrhu uređenja gnojišta. – Rezultat izvida bio je-već na ulici; - Župnik stavlja opć. odbornicima-da ne prave suvišne troškove – tā komisije stoje novaca, za koji bi se već nešto uradilo. Neka se ugledaju u Biškupčane, koji imaju u blizini komisiju-iz Varaždina – a ovamo jest 16 Klm. – pak ti Biškupčani ne troše za komisije, već za taj novac nešto urade i time štede. – Odbornici odgovoriše: nek samo komisija dođe. – Itakovi odbornici su za-narod!

- · -

Drugačije govore od ovakovih – narodnih odbornika gospoda iz Varaždina. –

Građevinska sekcija od 19. X. 1.924. br. 4701. – saopćuje ovomu Župnomu uredu:

„Odlukom ove Grad. sekcije od 12. X. 24. br. 4613. na dan 25. X. 1.924. određena nad=prokvalbra po po„duzetniku Roku Vidačić na župno-gosp.-zgradama u Jabřabetu izvedenih radnja odgađa se na dan 31. X. 1.924. u 3 sata po podne – radi prištednje"

Ljudevit Ban, koji se otselio u Varaždin i tamo za vrijeme ere: „Maček" imenovanja ne izabran – varaždinskim podnačelnikom Vidi strana 69 dolje. naknadno vršiocem „dužnosti" gradskoga načelnika

Vidi strana 66. u opasci. NB. . .

povjerenstvenih troškova, jer je odlukom ove Sekcije od danas br. 4623 za 31. listopada t. g. u isto vrijeme određena licitacija za izvedbu gnojišta u tom župnom dvoru." 69.

— · —

Građevinska sekcija od 19. X. 24. br. 4623. u — „Jeftimbenom oglasu" veli: „Radnje prora-čunane su na ukupnu svotu od — 9.078 Din." — Jeftimba za prenos gnojišta 31. X. 1924.

— · —

Na jeftimbi 31. X. 1924. preuzela radnje prenosa gnojišta I. varaždinska zidarska zadruga za 13% manje od gore navedene svote 9.078 — dakle za 7.897'86 Din. —

— · —

Građ. sekcija od 16. XI. 1924. br. 5.106. određuje pohvalbu za dan 25. XI. 1924. u 3 sata po podne. Pohvalbu obavio šef građ. sekcije Viktor Plazzeriano uz upravitelja kot oblasti - Mirka Hikec; opć. odbornika - stalnoga nadziratelja radnja Stjepana Novosel (Imbriovec); građ. nadzornika Mije Šlezak; izaslanika I. varažd. zidar. zadruge kao poduzetnika i izaslanika općine sa spisima glede uplate nameta od hoc. — Pohvalba 25. XI. 1924.

— · —

Građ. sekcija od 10. II. 1925. br. 5211/24. ovako: „Riješavajući pohvalbeni postupak od 25. XI. 24. uzima se pohvalbeni postupak sa odobrenjem na znanje - te se zadužbina poduzetništva I. Varažd. zidar. zadruge određuje na — 11.095 Din. 40 para. . . . "

Budući da u toj svoti nijesu uračunane svote komisija, to proračunana svota od 12.000 Din (vidi strana 65) nije bila dostatna, jer su 1.) obavljene neke višeradnje (kanal uz kotac, kanal Vidi strana 65 gore. —

podzemni duž gnojne jame sve do jame za gnojnicu itd.), čemu nitko ne može prigovarati; što je izliaitirana svota povećena od 7897'86 Din. na 11.095'40 Din, ali se može prigovarati bezpotrebnima troškovima komisijā, koje su općinski odbornici zbog perkosa priskrbili (vidi strana 68 u sredini). –

– · –

Nadpohvalba 14.XI.1925.

Gradj. sekcija 31.X.1925. br. 4168. objavljuje nadpohvalbu za 14. XI. 1925. u 3 s. po podne što i bude uz sudjetovanje istih, kao i kod pohvalbe 1924-25.XI. —

~ · ~

Odvodnja vode sa župnoga dvorišta 1927.

Nakon prenosa gnojišta sa župnoga dvorišta na vrt, nije ipak dvorište moglo doći do barem većega reda. – Dvorište visi od ulaznih vratiju prema štalama i desno prema susjedima. Naravni otok deždovnice jest prema susjedima zvanima „Ribići". – Kad je svojevremeno župnik Gabrijel Janković u godini 1.899. htio poći u Martijanec, jer „navodno ovdje nema dosta krme za blago" – tako se naime govori — dalo mu vlastelinstvo Jalžabet na uživanje livadu „Viličevo". – Na tu livadu istjecala se preko ili uz „Ribiće" sva voda i gnojnica sa župnikova dvorišta i time župniku gnojila livadu. Kako ta livada bila samo uživanje – ali ne prenos gruntovni na župnu nadarbinu, to je župnik poslije prevrata 1918. zbog agrarne reforme izgubio uživanje te „Viličevo" livade. –

Vidi strana 36-dolje.

„Viličevo".

– · –

Budi spomenuto i to, da je nakon raznih agrarnih neprilika, došla ta livada zajedno sa dvorištem i kućom (u kojoj bijahu svojevremeno žandari) – u gruntovni posjed familije Mate Tartaš-Florijana Horvat-zeta, – dok je vlastelinski štagalj kupio, srušio i materijal razprodao Ljudevit Ban – za onda i opć. načelnik. – Budući da su „Ribići" uz stari odvodni kanal iz župnikova dvorišta na livadu „Vilićevo" – sagradili svoje zgrade, to im prolaz vode iz župnikova dvorišta smetao, pak su taj kanal zatvarali. Posljedica toga zatvaranja jest bila, da je voda, neimajući prolaza zadirala u zidove župnikove „parme" – za sijeno itd. Time se zgrada, koju ima općina uzdržavati temelji to ruinirala, pak je župnik tu stvar prijavio općini. – Došlo je i do komisije sa strane sreskog poglavarstva u Varaždinu i, odlukom, protiv koje je Ana udova Magić („Ribić") stavila utok. – Slijedi:

Sreski poglavar sreza Varaždin 12.XII. 1.927. br. 16.073/1927. – Predmet: Odvodnja vode župnoga dvora – Jalžabet. –

Odluka: „Povodom utoka Ane udove Magić i dr. proti ovostranoj odluci od 7.IV. 1.927. br. 1.988. saopćuje oblasni veliki župan otpisom svojim od 21.X. 1.927. br. 65.392/927. slijedeće rešenje:

Vidi o prenosu vlastelinskoga dobra, str. 92

Sreski poglavar sreza Varažd. od 19.VII.1926. br. 8.951.-26. određuje raspravu i očevid za 26.VII.1926. po Marku Altstädter, kr. vlad. perovođi i izaslaniku hydrotehničkoga ureda – Varaždin – (Urudžbeni zapisnik br. 100–101/1926.)

Odluka srez. pogl. – Varažd. od 7.IV.1927. br. 1988–27. u smislu:

72.

"Imaše se urediti 5 met. dugi - 0'40 mt. široki - 0'50 mt duboki kanal sa otvorom kroz župnički plot: 0'40 m. visoki - 0'60 široki otvor. Utok na oblasnoga velikoga župana - Zagreb u roku od - 8 - dana. —"
Vidi urudžb. zapisnik br. 48/1927. —
Utok: vidi u oparci strana 71.
- Slijedi: -

Otpućenjem utoka Ane Magić i Gjure Juraškovića tamošnja se napadnuta odluka od 7. aprila br. 1.989 u cijelosti potvrđuje, jer je na zakonu osnovana"! — —— Uz ostalo slijedi: — Općinskomu poglavarstvu znanja radi pozivom, da prema gore citiranoj odluci odvodnju vode uredi, a o učinjenom ovamo izvjesti. ——

Međutim općinsko poglavarstvo nije upravo ništa po,, duzelo za tu odvodnju, pak se župnik bori sa vodom kako znaš i možeš. ——

~ · ~

Budući da stanovnici župnoga dvora, a i službeni i neslužbeni pridošlice nijesu nikakovi vodozemci (žabe itd.) da „mrse" po blatu i vodi, to se župnik nastojao pobrigati, da se dvorište nekako uredi: — Pragovi štalâ podvostručeni su tako, da voda u štale ne dolazi, makar jest ulaz i izlaz blagu malo nespretan. - Vozi se - ali sve ovo o župničkoj režiji — vozi se sa „Korjega krpta" zemlja za planiranje bivše gnojne grabe. — Ne će biti zgorega pripomenuti, da se Jalžabečani prvotno puntali zbog odvoza te zemlje sa

-jalžabečke zajednice-posjeda, „jer da župnik ima dosta svojega grunta, odakle si može dvorište zavožati." No konačno nije bilo zapreke za tu zemlju sa Kozjega hrpta". - Dovezeno je na dvorište oko 20 m^3 šudra-bilo plaćeno po župniku [Ivan Mišćulin] iz Zamlake=ili poklonjeno od bartolo" večkoga župnika sa kapeličine šudrane u Semovcu. -

Kratko rečeno: poslije popravka u godini 1.923. i prenosa gnojišta u 1.924. - općina se za župničko-gospodarske zgrade i ostale uredjaje nije baš ništa brinula, makar je župnik dužnost općine naglašivao, pak je župnik prisiljen bio sam o svojoj reziji razne popravke obavljati. - Tu se navada samo jedan primjer. -

Kad se godine 1.928. radilo o otkupu lukna, imao je župnik mjerodavnima faktorima iz ostalo podastrijeti „iskaz prihoda i rashoda" 1.927 god. U tome iskazu"-(koncept jest sačuvan u župnoj "kancelariji)- dolazi pod točkom VI. „Razni popravci i gradnje": a.) proširenje „vrata za izvoz gnoja sa materijalom 220 Din.

b.) popravak plotova sa materijalom 200 "
c.) jasle kod konja . . . . - 85 "
d.) kopanja za napajanje blaga . . . 150 "
Platio župnik iz svojega žepa - na dug - 655 Din - župnik platio - 655 Din -

e.) Popravak i čišćenje zdenca . . . . 178 Din.
" štale-pod . . . . . -60 "
" koča . . . . 1.293'25 "
" " . . . . - 229 - "
1.760'25 "

74.

Prenos od e.) . . . . -1760·25 Din

Od ubranoga nameta za popravak gospodarskih zgrada u godini 1.923. preostalo je nešto novaca, pak je župnik uz službene potvrde od toga novca primio za pokriće troška pod e.) . . . -974·60

župnik platio: -785·65 Din. . . . . -785·65

— . —

Ovo se spominje tek na temelju „iskaza" - gore spomenutoga od godine 1.927. A gdje su popravci drugi kroz 10 godina, a da općina ni zaviriti se nije udostojala. — Tu su prozori na štalama, koje M.P. žpk. uopće nije našao; tu su vječiti popravci na putnima vratima, kao i na svima vratima i svima plotovima. Pokojni zvonar Gašpar Šestak (kolar); pokojni Josip Magić, šekutor (zidar i tesar); pokojni Stjepan Novosel (opć. punoljetni odbornik, tesar itd.) mnogo bi znali kazati, koliko su kroz 10 godina i više za župnikovanja M.P. potrošili raznoga materijala za popravak objekata, koji bi teretili nežupnika, već župljane. — Tä tu se

ne radi o desetcima već o stotinama dinara, što ih je župnik uložio u zdanja, koje bi općina morala uzdržavati. — Par pred odlazak sa ove „blaženo-ekonomske" župe popodio je župnik sa svojih - makar bukovih-pitjenica na broju i i novih-mosnih konjsku štalu. — Za općinare jest to sitnarija. —

Par redaka više potcrtano je: morala. I ovo - ima svoje značenje. — Prema „Conscriptiji" od 1802. cjelokupni jest dohodak jabučabečkoga župnika takav da ima prema građevinskima propisima snašati samo sitne popravke t. j. kao svaki stanar. „Conscripcija" i u originalu i u prepisu opstoji u župnomu uredu. — Neka tu „Conscripciju" i građevinske propise proštudi, koji 1.) župnik za svoju pravicu, 2.) župljani za svoju dužnost, pak neka nastane red - i - nestane nered — iz kojega mnogo zla. ——

~ . ~

= Uz nered se ne živi =

= Gindski. =

76

Ugodnije bi bilo pisati pa i čitati „nepremijade", ali, kad se tomu izbjeći ne može, to se „jerimijski" nastavlja. –

Župna crkva i faraf: popravci 1.924.

Gospodarski objekti spadaju samo na župljane – dok crkva i župni dvor spada na kolatora i župljane u pogledu voznih i ručnih težaka. – Godine 1.924. zamolio je tadanji župnik generalnoga zastupnika kolatorice Marte udove baronice Kušević za posredovanje, da se dođe do popravka – barem najnužnijega – i crkve i farofa. Bio je to gosp. drⁱ Ante Magdić, advokat u Varaždinu. –

Tko je patron župe?

Za veću jasnost spominje se: Župa sv. Elizabete u Jalžabetu stoji pod pokroviteljstvom vlasnika vlastelinstva Jalžabet – sada Marte barunice Kussevich, udove Emila baruna Kussevich koja je samo dosmrtna uživateljica navedenoga vlastelinstva, dok su nasljednici: – kćeri Kamila Jordis (mati bila sestra Emila Kušević) i to: Lia udata pl. Kukuljevich (u Ivancu); Ivonne udata pl. Kiepach (Balogovi dvori – Samobor); Illy udata bar. Gemmingen (Graz) i Hedda bar. Jordis (Vidovec kraj Varaždina – u novije vrijeme

u Jabučabetu) — kojih je bio zastupnik
gore spomenuti advokat dr Ante Magdić.
Posredovanjem zastupnika kolatorice Marte
udove Kušević imalo je doći u 1.924 godine
do popravka crkve i farofa. —
No što se dogodilo! Općinski odbor„
nici zajedno sa načelnikom (Gjidević
Ban) — kako župni ured obavješćuje
zastupnik dr Ante Magdić — svečano!
zaključiše u svojoj sjednici, da župljani
ne će dati dužne ručne i vozne
težake. Prema tomu uzaludnije kola„
torstvu podnesen troškovnik za nave„
dene popravke. — . —

„Općinski odbornici uskraćuju ručne i vozne težake 1.924.

Zastupnik kolatorstva dr A. Magdić piše
župniku i ovo: Zbog uskrate - po župljanima -
ručnih i voznih težaka - do popravka
crkve ne može se nikako doći. —
Hoće li pak župnik da se dođe do popravka
farofa, to je kolatorica Marta bar. Kušević
spremna podati materijal i meštra,
ako župnik sam poda ručne i
vozne težake. — Šta će župnik? —
Krov nevaljal, a zahod se ruši. —
Župnik župljansku dužnost preuze
na sebe: poda sam ručne i vozne
težake. — Krov farofa bude prekriti,
zahod željeznima sponama pričvršćen
a pogibeljna zahodska jama sa dvorišta
bude prenešena na vrt. ——
I dalje sve do svojega odlaska podržavao
je župnik farof bez ičije, pa i kolatorske pri„
pomoći u stanju takovom, da se moglo

„Indolencija" za popravak crkve 1924.

Vidi: „Umetak"

Župnik za za popravak farofa sam snaša trošak ručnih i voznih težaka 1.924. — a i dalje sve uzdržava, da se farof ne sruši.

78

- ako i ne „nobl", a to ipak nekako stanovati: — Dopis župnoga ureda od 11-I-1934-(koji se u konceptu nalazi ovdje) - upravljen diecezanskoj blagajni u Zagreb i isto pis g. dekanu u Bišćupec na otpis diec. blagajne br. 7180-33. — taj dopis barem nešto sadržaje o onomu, što je župnik o svome trošku za farof uradio tako, da iz farofa ne bude „ruina" = ruševnost, kako jest iz župne crkve. — Tâ valjda se ne će župnik još i zbog župne crkve zaduživati, kako se zadužio zbog svega ostaloga — a sve to zbog lakko-mišljenosti župljana i zbog neimuštva kolatorstva — zbog agrarne reforme!!! —

~ . ~

Hallo!
Župljani su neprilikom ovavljuju jedino na župnika.

U župi - Jabialet - zapravo su tri župe. — Keleminčani vuku k sebi zbog svoje kapele, a preko „Golo-brdčani" isto za kapelu sv. Marije. — Na račun toga „sepa-ratizma" - majka crkva t. j. = „župna crkva" postaje „Pepe-ljuga". — Tâ iz svega prijašnjega jasan je uzrok, da su kapele u redu, a župna crkva = ruševnost

Agrarna reforma?!

/.

Za onda „vegetarijiičemu" župniku nije sve to „konvenir'alo". – Uredio je – kako-tako – gospodarske zgrade i porofi. – Župne crkve – stanje – šilo-mu = nemir. – Pročitati valja stranu 76.-77. = ———

– . –

Zastupnik opć. Jabu'abelt-vi Tiovca Stjepan Filipančić ustao je muževno 18.XI.1926. na jednoj od sjednica općine Jabrabet – govoreći – „crkva župna nam stradava – treba je urediti." (posmislu u prisutnosti župnika). — Rezultat: Vidi: Svi odbornici osuđuju čin svojih „Umetak" bivših predsjednika, koji uskratiše ručne i vozne težake (vidi strana 77.) i pripravni su na sve župljanske prinose za uređenje mafte-crkve = župne crkve. = Ali eto = vihora: pred Sesvete 1.926. ——— Vidi strana -47.-

– . –

Original u arhivu župnoga ureda. Uredaradi – prosto od biljegovke. –

Br. 105
1.928. – Župni ured u Jabrabetu – 3. srpnja 1.928.
Predmet: Popravak župne crkve, – župničkoga stana i gospodarskih zgrada.

–

Gospodinu velikomu županu oblasti zagre„
bačke – u Zagrebu.
Zbog lošega stanja župne crkve i ostalih
nadarbinskih zgrada prijavio je ovdješnji
župni ured 30. X. 1.926. br. 129, da su nužni
popravci na spomenutima objektima. –
Obavijest o stanju tih objekata upravljena
na: 1.) Građevinsku sekciju u Varaždinu,
2.) Sreskoga poglavara - Varaždin i
3.) na zastupnika kolatorice župe - Marte
udove barunice Kušević kao uživateljice
vlastelinstva Jalžabet itd. — na
g. drº Antu Magdić, advokata u
Varaždinu. —

Međutim vihor je koncem listo„
pada 1.926. stanje navedenih objekata
vrlo pogoršao. — Iza toga primio je
isti župni ured od građevinske sekcije
u Varaždinu od 3. XI. 1.926. br. 4174. slije„
deće: – „ Predmet: Jalžabet oštećenje
župne crkve, stana i župno-gospodar„
skih zgrada. — Rimo-katoličkom
župnom uredu u Jalžabetu.

Danas je sreski poglavar u Varaždinu pod
gornjim brojem zamoljen, da bilo dopri„
našbenu raspravu ili svrhu osiguranja
izvedbe vihorom oštećenih objekata
odredi, ili - ako nije kompetentan -
akt predloži g. velikomu županu zagreb.
oblasti (vjerskom odjeljenju) na odredbu.
– O čemu se taj župni ured znanja
i ravnanja radi obavješćuje.

Šef Građevinske sekcije
Plateriano – v. r. –

./.

81.

Danom 21. II. 1.927. br. 4.630 zatražila je gradte=vinska sekcija u Varaždinu predujam za nužne tehničke predradnje u iznosu od 232 Din. – Isti predujam odaslan iz blagajne župne crkve.
– Dne 28. III. 1.927. obavljene tehničke predradnje.
– Dne 20. IV. 1.928. br. 57. umolio je ovdješnji župni ured građevinsku sekciju u Varaždinu, da izvoli izvijestiti, gdje su svakolika akta s obzirom na spomenute objekte. —
= Stvar stoji. =
Umoljava se stoga gospodin veliki župan, da izvoli odrediti sve potrebno za o-dređenje svega potrebnoga, da se stvar nužnome cilju privede. —
U Jabrabetu, dne 3. srpnja 1.928. M.P. žpk.-v.r.- (Ponavlja se, – Original-koncept u župnog ureda - arhivu)

– Bio dan susjedstva: koromena ispovjed. Predradnje obavio g. Mijo Slezak kao izaslanik građ. sekcije –, a u pomoć mu bio šekutor Imbriovčanin Josip Magić kao zidar i tesar. – . –

– . –

Nadb. duh. stol-Zagreb od 5.-X.-1.928. br. 6421. dostavlja M.P. župniku „Proračun troškova za popravak župne crkve, stana, gospodarskih zgrada i ograda", dostavljen po građ. sekciji – na proučenje i opaske uz povrat akatâ. –

– . –

Veliki župan zagrebačke oblasti u Zagrebu od 14.-V.- 1.929. br. 73.993.-III.-1.929. izdaje odluku za provedbu doprinozbene rasprave na licu mjesta na 12 juna 1.929.
Troškovnik s nacrtima iznosi:

na crkvi	28.016.25 Din.
„ župnom stanu	– 6.484 – „
„ gospodarskim zgradama	– 2.700 – „
„ ogradama	– 8.765 – „
za nepredvidljivi nadzor . . .	– 2.034.75 „
Ukupno	48.000 Din.

./.

82.

Doprinozbena Rasprava bila provedena 12. juna 1.929.
— . —

Osim toga vrijednost težaka iznaša: *

vozmih (27) - - - - - - - -5.400 Din.
ručnih (85) . . . . . - - - - - -2.550 "

Ukupno - 7.950 Din.

Raspravu ima provesti kr. otsječni savjetnik Vjenceslav Potočnjak. —

~ . ~

Kr. banska uprava savske banovine u Zagrebu - upravno odjelenje - od -6.- augusta 1.930. broj 16.503/II-30.

Predmet: Jalžabet, popravak crkve i župnog stana te gospodarskih zgrada.

Odluka glede popravka župne crkve itd. od 6. VIII. 30. i gospodarskih zgrada. Vidi str. 126.

Odluka.

U rešenju povjerenstvenog zapisnika od 12. juna 1.929. spisanoga kod doprinosbene rasprave u Jalžabetu odlučuje ova Kr. banska uprava kako slijedi:
- Na crkvi, župnom stanu i gospodarskim zgradama u Jalžabetu imadu se izvesti popravci kako su navedeni u troškovni ku pretresenom kod te rasprave s tom preinakom, da se tarac u sakristiji imade samo okrenuti; nadalje, da se polukružni prozori na crkvi imadu popraviti, a ne izmjeniti novima - i time je na crkvi trošak za ~~2.1..~~ -2.575 Din. manji od proračuna.

./.

Prema tomu ostaje slijedeća potreba: 83.
Za popravak crkve . . . . -25.441'25 Din
" " na župnom stanu . . . . -6.484' — "
" gospodarske zgrade i ogradu - - -11.465' — "
" nepredviđeno - - - - - - - - . -2.034'50 "
" vozne težake, računajući po 120 Din - 3.240' — "
" ručne " - - - - - - - - - - - 2.550' — "

Ukupno: 51.215 Din.

— . —

Od ovih troškova otpada na patrona: vidi
Popravak crkve . . . . 25.441'25 Din. str.
" župnog stana - - - - - - . . -6.484' - " 114.
Polovica nepredvidivih troškova - - - - -1.017'25 "

Ukupno - 32.952'50 Din

Na župljane otpada:

Popravak gospodarskih zgrada i ograde -11.465 Din.
Vozni i ručni težaci . . . . -5.790 - "
Polovica nepredvidivih troškova -1.017'25 "

Ukupno - 18.272'50 Din.

Patron imati će na njega otpadajući iznos od 32.952 Din.-50 para uplatiti u roku od mjesec dana nakon pravomoćnosti ove odluke kod tehničkog odeljka pri sreskom načelstvu u Varaždinu. – Za pokriće troška u iznosu od 18.272'50 Din, koji imadu platiti župljani, imati će se raspisati 74% namet na porez od 25.006'96 Din., što ga župljani župe Jalžabet plaćaju.

Razlozi:

./.

- Kod rasprave ustanovljena je potreba popravaka i župljani su ji uvidjeli i priznali svoju obvezu za popravak gospodarskih zgrada i ograde kao i davanja ručnih i voznih težaka. - Cijena voznih težaka snižena je prema zahtjevu župljana od 200 — na 120 Din. i troškovnik prema tome snižen. — Isto su tako sni„ žem i neki izdaci na crkvi, dok se drugi po zahtjevu patrona nisu mogli sniziti, jer su popravci po izjavi tehničkog vještaka neophodno nužni. — Prigovor zastupnika patrona (dr. Šolc), da je patronatska dužnost prestala usljed zabrane agrar„ ne reforme stavljene na nekretnine „ patronove nije se mogao uvažiti, jer patronu nisu nekretnine odu„ zete, već su samo dane po agrarnim vlastima u zakup, a ostale su mu šume i vinogradi. Isto se tako nije mogao uvažiti patro„ nov zahtjev, da patronatske terete nose fideikomisarni nasljednici (to su kćeri baruna Jordis - vidi str. 76 dolje), jer patronatski tereti terete vlasnika i posjednika opterećenoga dobra — a to je Marta Kušević. —

./.

./.

85.

Prema postojećim propisima imade patron uzdržavati crkvu i župni stan, a župljani gospodarske zgrade i davati ručne i vozne težake i za to se je moralo odlučiti, kako je u dispozitivnom dijelu ove odluke navedeno. — Protiv ove odluke pripada nezadovoljnoj stranci pravo utoka na Ministarstvo pravde, vjersko odjelenje, u roku od 14 dana putem ove kr. banske uprave".

- . -

Kr. banska uprava savske banovine u Zagrebu - upravno odjelenje od 18. XII. 1.930. broj 116.558-II. 1.930. saopćuje riješenje gosp. ministra pravde od 5.- XII. 1.930 broj 92.681 - 930.-, kojim se riješenjem se napadnuta prvostepena utok kolatorstva odbija, a odluka u cjelosti potvrđuje (t.j. odluka od -6.- VIII. 1.930. br. 16.503-II. 30.) s razloga, što zakupodavac, a ne zakupnici = agrarci = ima snašati terete uzakupljenog zemljišta. Agrarni interesenti počam od 1. VII. 1.923. jesu poreski obaveznici u pogledu zemljišta dobivenog u zakup putem agrarne reforme. -

utok kolatorstva odbija se po ministar„stvu pravde."

5. XII. 1.930.

- 30. ožujka 1.931 pod brojem 64-1.931 požuruje župni ured stvar popravka kod tehničkoga odjelka pri sreskomu načelstvu u Varaždinu. „Temeljem odluke kr. ban. uprave sav. banovine upr. odj. u Zagrebu od 18. XII. 1.930. br. 116-II. 1.930 dostavljeni su naslovu (tehničkom odjelku) svi spisi glede popravka župne crkve itd. — Gornjom

Požurka popravka 30. III. 31.

./.

./.

odlukom određeno je, da vlastelinka Marta bar. Hušević iz Jalžabeta imade u roku od 30 dana - kao kolatorica - kod naslova (sreza) položiti iznos od 32.952'50 Din. - Budući je skrajne vrijeme da se sa određenim popravkom odmah započne, a pošta ista - kako je ovaj (župni) ured mogao dobiti informacije - gornju svotu nije položila, to se naslov moli - da u koliko ista do danas nije istu svotu položila - da se izda nalog opć. poglavarstvu u Jalžabetu, da gornju svotu ovršnim putem utjera, jer baš sada imade vlastelinstvo Marte Hušević za prodaju preko 100 hvati gorivoga drva. - .."

— · —

Državni savjet poništuje riješenje ministra pravde, izdano 5. XII. 1.930. vidi str. 85!

Pod brojem urudžbenoga zapisnika = 78-1932. primio je župni ured dopisom kralj. ban. uprave savske banovine u Zagrebu - - upravno odjelenje od 5. IX. 1.932 ovu „Odluku" pod br. 38.277-II.-1-1932.
„Povodom tužbe Hušević Marte iz Jalžabeta protiv rešenja Ministra Pravde, verskog odelenja u Beogradu broj 92.681-XIII. od 5. XII. 1.930 (vidi stranicu prije 85-) zbog određenoga doprinosa kod popravka patronatskih-bogoštovnih objekata u Jalžabetu - Državni je Savet presudom svojom br. 25.176-1.931. od 29. marta 1.932. izrekao sledeće:

Vidi str. 181.

./.

87.

„U svom I. odelenju sastavljenom od Predsednika Državnog saveta Radojlo„vića P. Dragoljuba – kao pretsednika ode„lenja, članova: Mušickog dr. Miše; Rosića dr. Maksimilijana, Damnjanovića Božidara; Tavrića M. Silvina – kao zame„nika – i referenta Danića Aleksandra = = uzeo je u razmatranje tužbu Kušević Marte iz Jalžabeta – podnetu protiv rešenja Ministra Pravde od 5. XII. 1930. broj 92.681 – u stvari obaveze tužilje – kao patrona za opravku crkve i župnog stana u Jalžabetu. – Pošto je proučio tužbu, osporeno rešenje i ostale akte, koji se na ovaj predmet odnose, kao i odgovor ministrov na tužbu – poslat pismom od 22. juna 1.931. godine br. 44.282 =

Državni savet je našao:

Kao što se iz akta ovoga spora vidi, obaveza tužioca za opravku crkve i župnog stana zasniva se na običaj„nom pravu patronata, koji je teret vezan sa posedovanjem dobra vezanog za patronat. – Međutim veliki deo tužiočevog zemljišta trajno je eksproprisan u cilju sprovodjenja agrarne reforme. – A kad je na takav način tužiocu oduzeto na dotičnom dobru pravo svojine, kao najpunij oblik prava na jednoj stvari, onda je nesumnjivo, da su time otpala i prava trećih lica,

./.

88.

kaošto je „ukorenjeni teret" na opravku crkve i njenih objekata. — Ovaj teret zbog toga niti ostaje na velikom ~~posjedu~~ posedniku, - pošto on ostaje bez poseda, ~~niti~~ koji mu je omogućavao snošenje takvog tereta, niti prelazi na agrarne interesente, koji zemlju dobivaju na osnovu zakona. = Dotični teret se gasi isto onako, kao što se gasi i pravo svojine velikog posednika na dotični posed, - u čemu i jeste suština agrarne reforme. =

Prema ovome - radi pravilne odluke po ovom sporu - bilo je potrebno utvrditi koliki je deo tužiočevog dobra, na kome postoji ovaj „ukorenjeni teret" tužiocu oduzet putem agrarne reforme, a koliki mu je deo istog dobra ostavljen, pa u toj srazmeri tužiocu i raspisati teret snašanja obaveza. A kad tako nije postupljeno, to se tužbeno rešenje ima poništiti po čl. 26. Zakona o Državnom savetu. —

— Stoga, na osnovu čl. 17 i 26 zakona o Državnom Savetu i Upravnim sudovima i Tar. br. 52 zakona o taksama, Državni savet = presuđuje: = Ništi se

./.

rešenje Ministra Pravde od 5. XII. 1930. br. 92.681 - o čemu premdom u prepisu obavestiti stranke" ==
O tome obaveštuje se: 1.) Nadb. duh. stol-Zagreb; 2.) Kušević Marta-Jalžabet; Rkt. župni ured-Jalž.; 4.) Općinsko poglav. Jalžabet za svestrano oglašenje po selima jalžabečke župe.- Podjedno ima to poglavarstvo što prije ovamo izvestiti, kolika je površina kolatorici oduzeta od patronatskog zemljišta po agrarnoj reformi, a kolika je još njoj ostala.- 5.) Tehnički odjelak pri sreskom načelstvu u Varaždinu; 6.) Sresko načelstvo - Varaždin.

> vidi str. 85!

Prema tomu rješenju Državnoga savjeta od 29. IV. 1.932. br. 25.176-1.931. dužna kolatorica doprinijeti za popravke samo u razmjeru ostatka nekretnina, koje su joj ostale na uživanje, a ne od onoga zemljišta, koje je palo pod agrar.- Isto tako patronatska dužnost ne prelazi na agrarce od primljenoga agrarnoga zemljišta.

> Za popravke crkve itd. ima kolatorstvo doprinijeti razmjerno, a agrarci ništa.
> vidi dalje str. 113.

28. VII. 1.927. pod br. 75-1927. upravio je župnik nadb. duh. stolu uz ostalo: Stanje vlastelinstva Jalžabet stoji danas ovako: sve su oranice i sve livade pod udarom agrarne reforme tako, da vlastelinstvo osim ogradjenoga prostora oko samoga dvorca, zatim šumā i vinogradā nema nikakvoga obradivanoga zemljišta i livada. - Prema tomu stanju razumljivo je, da vlastelinstvo nije mogućno udovoljavati svima svojima patronatskima dužnostima. - Umoljava se

./.

> Otkup patronata počam od 1927.
> Vidi dalje strana 101

stoga preč. naslov, da izvoli shodno učiniti, da se dođe do otkupa patronata. – Po mijenju je naime potpisanoga to jedini put za mir i poredak, jer će se time pokrenuti i pitanje mjesne agrarne reforme kao uzročnice svih sa patronatom vezanih neprilika. Pitanje je to goruće naravi... "Kako je osobni pristup do sadanje kolatorice potpisanomu onemogućen- (NB. u vlastelinskom gradu „drmao" je tada neki tuđinac g. Nikoj. – Čitaj spis broj 80 iz g. 1927. itd.) – to potpisani ističe o tom pitanju istim datumom obavješćuje pismeno, a jednako i konačne nasljednice p. Jordis po njihovom zastupniku advokatu dr. Anti Magdić u Varaždinu."

Na ovaj dopis dobio je župnik od nadb. duh. stola otpis od 5. VIII. 1927 br. 4.907. a preko dekana Antuna Švarić, župnika u Sv. Iliji pod brojem 23-1927. od 10. VIII. 1927. četiri točke: 1.) Sama činjenica, da je na patronatskom dobru Jalžabet provedena na oranicama i livadama agrarna reforma, nije još dovoljan razlog, da se povede i pitanje o otkupu patronata. – Neposredni povod za otkup patronata nastupio bi u slučaju, kad bi vlasnik patronatskoga dobra počeo patronatsko dobro parcelarno rasprodavati tako, da bi patronatske dužnosti došle u pitanje, taj pako slučaj na patronatskom dobru Jalžabet za sada još nije nastupio. – 2.) U koliko bi župski patron

uskraćivao župniku bud u cijelosti bud djelomično goriva drva, koja ga davanje tereti, neka prijavi tu okolnost radi daljnjega uredovanja ovamo. – 3.) U koliko su popravci na krovištu župne crkve potrebiti, a patron župe ih nije izveo, postupao je župnik posve propisno, kad je predmet nužnih popravaka predao upravnim vlastima za riješavanje, koje će sigurno odrediti doprinosnu raspravu za osiguranje gradjevne glavnice. – 4.) Medjutim stigao je duh. stolu i priviti'. podnesak župskog patrona, u kojem traži razjašnjenje župnikovog postupka sprem njega. Taj podnesak šalje Vam se na uvid, koji uz očitovanje Vaše povratite duh. stolu, a tada će duh. stol dati župskomu patronu na adresu njegovog pravnog zastupnika Dr. Šolca, advokata u Varaždinu zatraženo razjašnjenje."

I župnik je poslao 30. VIII. 1.927. pod br. 80 – nadb. d. stolu traženo „očitovanje", koje se u konceptu može ovdje naći i pročitati, da se razabere, u kakovim se prilikama tadanji župnik nalazio. U tome „očitovanju" stoji i ovo: „ 21. VIII. 1.925. br. 94. upravio je potpisani na preč. naslov u smislu slijedeće: „„ Budući da nove političke prilike daju izgleda o riješenju agrarne reforme u tom smislu, da će se dozvoliti parcelacija – izvlaštenje pod udarom agrarne reforme postojećih vlastelinskih posjeda, –

a sa vlastelinstvom Jalžabet spojeni su tereti patronatskih dužnosti: crkva, župni stan i župnikova drvarija – 24, 20, 18, 16 (sve na manje) hvati, moli se, da ko pitanje bude sada prvo na redu"" – – Zbog toga podneska bio je potpisani sa strane kolatorije smatran kao tužitelj (!). – I vlastelinstvo i župni ured – Martijanec saznali su za tog „tužitelja (!) – i odanle prvi glasovi ovamo. Potpisani je morao pisati i u Graz kolatorici, da izvoli ispraviti svoj sud. – Rezultat: Nadb. duh. stol u Zagrebu od 6. XI. 1.925. br. 6868. – piše: „Veliki župan zagrebačke oblasti od 23. X. 1.925. br. 80.069 – gospodinu dr. Antunu Magdić, odvjetniku u Varaždinu (za onda generalni zastupnik kolatorice): Bez velikoga župana nema parcelacije vlastelinskoga zemljišta u Jalžabetu. – Župnik u Jalžabetu nije tužitelj, već vršioc dužnosti. Patronat ima biti osiguran" (po smislu ukratko citirano. – „"

Gruntovni prenosi vlastelinskoga dobra. Vidi prije str. 70-71.

Međutim kako se razabire već iz prije spomenutoga na strani 70-71. došlo je „Vih čevo" u besteretni gruntovni posjed. „Partaš – Horvat. Nadb. duh. stol na taj besteretni prenos sa vlastelinstva – pristao

je s razloga jer preostale vlastelinske nekretnine pružaju dovoljno sigurnosti za uknjiženi patronat župe Jalžabet- Suhodol. — Godine 1.931. g. Nikola Kliepach (Samobor-Galagovi dvori) u ime svoje žene i ostalih triju njezinih sestara r. bar. Jordis zatražio bezteretni prenos u ukupnoj površini od 20 rali 564 hvati, koje su upisane u gruntovnom ulošku broj 174 porezne općine Šemovec.

Uknjižba patronata vidi str. 62

Kako je sa glavnim grunt. uloškom broj 264 por. opć. Jalžabet osiguran patronat, a uzgredni ulošci već su i onako u tudjima rukama – samo bez bezte„ retnoga prenosa, to je župnik upravio na nadb. d. stol od 7. VII. 1.931. „Očitovanje" da se gore spomenuta površina u cijelosti može bezteretno gruntovno prenesti: – „Nadb. duh. stol u Zagrebu temeljem naredbe Ministarstva poljo„ privede od 15. XII. 1.930. br. 89.655-III. izjav„ ljuje, da nema zapreke, da se u navedenom „očitovanju" navedene nekretnine ispuste „iz od patronatske veze naprama „rimo-katoličkoj župi u Jalžabetu".

Prenos u por. opći Šemovec

Dano u Zagrebu: Nadb. d. stol. 19. VI. 1.931. br. 4516 ex 1.931.

– : –

Hercegi-Filipašić! - prenos - u por. opć. Jalžabet.

Sresko načelstvo – Varaždin od 3. XII. 1929. br. 18393 – 1.929. pita ovaj župni ured da li nekretnine plemićkog dobra Jalža„ bet-Leštakovec pružaju dovoljno jamstva za osiguranje patronatskih dužnosti prema župi Jalžabet, ako se Luki Herceg i drugovima dozvoli bezteretni otpis iz grunt. uloška br. 264 (glavni ul.) por. opć. Jalžabet u ukupnoj površini od 7 jutara 469 hv.

94.

Na ovaj upit sreskoga načelstva odgovara se 10. XII. 1.929 pod br. 140. „ Potpisani je župnik bio u tom pogledu zapisnički preslušan kod poglavarstva upravne općine - Jalžabet - dne 7. XII. 1.929 (br. 3817 - 1.929.) te izjavio, da se sa strane ovoga župnoga ureda nikako ne može pristati na spomenuti bezteretni prenos navedenih čestica vlastelinstva Jalžabet - s kojima je skopčan patronat i to s razloga, što je navedeno plemičko dobro u najnepovoljnijima prilikama glede vršenja svojih patronatskih dužnosti:

- Plemičko dobro - što hotimice, što nehotice - patronatskih dužnosti faktično ne vrši, pak je to pitanje sada u procesu kod viših vlasti." -

- : -

U tome pitanju na poziv preč. nadb. duh. stola od 17. VI. 1.932. br. 3866. odgovara župni ured 30. IX. 1.932 pod brojem 81 - 1932. : 1.) Prilaže zapisnik preslušanja, sastavljen na općini 7. XII. 1.929. - (Vidi gore); 2.) citira „Odluku" kraljev. banske uprave od 5. IX. 1.932. br. 36.277 - II. 1 - 1932 - (Vidi str. 86). a.) vlasniku se otudilo zemljište - pada svestrana obveza patrona, b.) agrarni interesenti i opet nemaju obveze. - 3.) Župnik već od 1.928. nije primio svoj doprinos od kolatora. - U parbi je. - A drva i ugljen? Dug? - 4.) što se tiče vinograda i šuma, - što vlastelinstvu ostaju -, to su vinogradi slabo obrađivani, a šume su se izjekle -

- : -

koliko se samo moglo. — 5.) Crkva se ruši, a jednako župski stan, pod kojim na dug župnik kućanstvo vodi, kupujući drva na dug." —

95.

U istomu pitanju slijedi: Kr. banska uprava savske banovine u Zagrebu ~~od~~ pravno odjelenje od 23.-I.-1.933. br. 71.648.-II.-1.-1.932.
„Odluka": „U konačnom rješenju molbe Herceg Luke, Jakoba i Alojza, Josipa i Mate, te Filipašića Mate i Jele . . . . . uvažujući mišljenje nadb. d. stola od 14. X. 1.932. br. 6819. — temeljem §. §. 37 i 43 Zakona o banskoj upravi od 7. XI. 1929. god. — nalazi se odlučiti, da se molbi ne može udovoljiti . . . . .
. . . Pravo žalbe na Ministarstvo Pravde, vjersko odjelenje u Beogradu u roku od 15 dana primica ove „Odluke". . ."" —

Rezultat: Herceg - Filipašići dobiše bezteretni otpis godine 1.935. kad zažupnikova ovdje drugi župnik

~ ~ · ~ ~

Prepis spisa u pitanju kolatorskoga - ogrjevnoDrvarijskoga podavanja: sastavljen 13. XII. 1.935.

Predmet: Jalžabet župa: potraživanje drva od kolatora

U gornjem predmetu ističe sadanji župnik u Jalžabetu Miroslav Gubanić slijedeće:
1.) — U originalu predlaže na uvid otpis preč. nadb. d. stola u Zagrebu od 29. XII. 1.933. br. 8.495, upravljen kr. banskoj upravi savske banovine - Zagreb, koji se otpis saopćuje na znanje pretšasniku župniku ove župe — Mirku Pažur, iz kojega se razabire stavak: „Povodom

tim časti se ovaj nadb. d. stol kr. bansku upravu zamoliti, da izvoli mogućim poopješe- njem shodna odrediti, kako bi sadanji patron župe Jalžabet u cijelosti udovo- ljio svojoj dužnosti glede podavanja ogrijevnih drva župniku u Jalžabetu pro praeterito, a i pro futuro bez obzira na to, kada će i kako biti otkupljen župski patronat." —

2.) — Tražbina župnika - po-davanja ogri- jevnoga drva od kolatora temelji se od davnine, a ne od vremena do vremena, ne kao dar, već redovni župnikov dohodak, što je dokazano već prilozima, koji su u tome predmetu poslani sreskomu načelstvu u Varaždinu - 8. - V. - 1.931. na tamošnji broj 4.382/931 od - 6. - III. - 1931. i to: a.) dopis poglav. upravne općine Jalžabet od 5. V. 1.931. br. 1607 - 1.931., koji dopis sadr- žaje izjavu 7 (sedam) ovdješnjih župlja- na - staraca; b.) ovjerovljeni prijepis zapisnika „kanoničke vizite" od 25. V. - 1.906., koji je - uz posvećenoga biskupa Ivana Krapac - vlastoručno potpisao kolator Emil barun Hussevich.
U tome „zapisniku" na str. 7. pod VI. - točka 15.: Ini župni dohotci
točka 16: „Ima li župnik šta dobivati od patrona (ili morda polit. općine) u gotovom novcu, drvih, vinu itd., pašnjaci i sličnom? - ili je ovo zamijenjeno drugim? - te

./.

odgovor glasi (a od patrona potpisan) „Od patrona 16 (šestnajst) hvati drva." —

97.

3.) — To župnikovo pravo na redovni dohodak od 16 hvati potvrđeno je:

a.) Kad je godine 1.925. stavljena zabrana izvoza ogrijevnoga drva iz šuma vlastelinstva Jalžabet u cijelosti; — dignuta je ta zabrana na zamolbu župnika od-za njegov pripadajući dio od 16 hvati prema odredbi poglavara sreza kako glasi: „Veleč. župnomu uredu u Jalžabetu": Glede izdanja Vaših drva po vlastelinstvu Jalžabet, izdano je danas riješenje pod S 477 na opć. poglav. Jalžabet i na g. Drᵘ A. Magdića, zastupnika vlastelinstva. Oni će Vam Vaša drva izdati." — Poglavar sreza Drᵘ Vladimir Milković - v. r. — Varaždin 26-V- 1.925. broj 5735/1.925. = župnik svoju kompetenciju nesmetano izveo iz šume „Zverinjak." =

b.) — Na zamolbu župnikovu od 14. VI. 1.926. broj 72 - upravljenu na drᵘ Ant. Magdić, kao generalnoga zastupnika Marte barun. Hušević i kolatorice župe Jalžabet - uz obavještenje samoj kolatorici — primljeno jest ovo: . . . . . .

- Varaždin 17. VI. 1.926. - Veleč. g. M. Tažur, žup.- Jalžabet. : „Veleč. g.! Primio sam dopis od 14. o. mj. u predmetu ogrjevnog drva iz šuma vlastelinstva bar. Hušević, pa Vam stavljam do znanja,

98.

da sam tu stvar, danas uredio i izdao,"
na je odredlba ključarici Traus,
da ne pravi smetnje, da izvedete
iz vlastelinske šume pripadajućih
Vam još -6- hvati ogrjevnog drva. –
Izvolite to primiti na znanje i što
prije iz vlastelinske šume izvesti;
a tako izvolite i u buduće postu-
pati; a ne ostavljati drva u šumi,"
da dolazi kasnije do suvišnih
uzrujavanja." – Magdić – v. r. –

c.) – Godine 1.927.-7.IV.- dosudio
je kot. sudac J. Hiršel u prisutno-
sti zastupnika vlastelinstva dr̲a
Lj. Šolc, zastupnika župnikovoga-
-po svome zamjeniku - dr̲a Ante-
Magdića, svjedoka g. Aleksandra
Köreskény, šumarskoga nadzornika
u miru; samoga mjesnoga župnika
M. Pažur i ostalih svjedoka – dosudio
je sudac na temelju uručenoga
sucu samomu "Zapisnika"
kanon. vizite od 25.-V.- 1.906. na
licu mjesta u vlastelinskoj šumi
"Zverinjak" pravo nesmeta-
noga izvoza od 16 hvati; kojih 16-
(-šestnajst-) hvati je na temelju su-
ceva pravorijeka nesmetano isti"
župnik izveo. – Sudbeni postu-
pak voden pod M. – 103/27 (2608) =
= Prepis rješenja otpravljen kr. sudb.
stolu 14.III.1.928. M. 103/27 broj
2429/gr. S. 89/1.927. –

d.) – Godine 1.923. prigodom

./.

dijelenja sv. potvrde i kanoničke vizitacije, kad je sastavljen novi „Zapisnik,“ taj „zapisnik“ potpisan jest po tadanjoj kolatorici Marti bar. Hušević – i to vlastoručno – u kojem stoji na str. 7. -VI.- točka 15 = „Od patrona 16 (šestnajst) kvati gorivog drva – jednako kao u „Zapisniku“ od 25-V.- 1.906. –

4.) – Što pak vlastelinstvo navada agrarnu reformu kao jedini razlog uskrate podavanja drva, o tome je već prijašnji župnik napisao 8.-VI.- 1.923. pod brojem 53. : – „.. agrarna reforma nije tangirala vlastelinske šume, tek oranice i livade.“ – Pripominjem, da se tu radi o drvariji, dakle o netaknutima po agraru šumama. –

5.) Iz spisa poglav. upr. općine Jalžabet od 7. II. 1.929., upravljenoga ovomu župnomu uredu pod brojem -250- 1.929.- i spisa od 15. XII. 1.928. br. 30.70- 1.928, koji je odadan oblasnom odboru zagrebačke oblasti; odjel za financije – Zagreb (oba spisa ovdje u originalu) proizlazi na br. 37.441 – 1.928. : „Na gornji nalog izvješćuje se, da je prema otpisu sreskog poglavara u Varaždinu broj 16.274- 1.928. od 6. XII. 1.928. Marta bar. Hušević u Jalžabetu u godini 1.927/1.928. dobila dozvolu sječe šume za 1251. metr. kub. drva u procjenbenoj vrijednosti na panju – 44.830 Din. – Oblasna

./.

100.

- 2% taksa nije naplaćena. – Podjedno je osim toga prodala na mollbi ovlaštenikā z. z. Leštakovec - istima ogrijevna drva za svotu od – 27.000 Din.

– Ova točka 5.) navadja se stoga, da se vidi, da je vlastelinstvo - kolatorstvo - imalo i gradjevnoga i ogrjevnoga drva za prodaju, a nije tobože moglo namiriti opravdanost mjesnoga župnika.

6.) – Budući da je cjelokupno riješenje toga pitanja u rukama državnih vlasti; a državne vlasti nužno potrebuju voditelje maticā, – koji su duhovnici –, a ti ne mogu opstojati bez nužnih dohodakā – ovdje bez 16 hvati ogrjevnoga drva – to sadanji župnik moli kompetentne državne vlasti, da izvole konačno riješiti to desetgodišnje pitanje tako, da župnik jalžabetski i pro praeterito i pro futuro bude obezbijedjen.

Dodaje se: Sreskomu načelstvu u Varaždinu.
Gornji spis ima služiti kao usmena izjava sadanjega jalžabečkoga župnika pred mjesnim (Jalžabet) poglavarstvom

./.

na temelju izjave g. Kukuljević, vla„
stelina u Vidovcu (Varaždin) koji je kao
zastupnik jalžabečkoga kolatorstva
na preslušanju kod poglavarstva općine
Vidovec glede podavanja ogrjevnoga
drva župniku u Jalžabetu sa strane
kolatorije vlastelinstva Jalžabet –
izjavio: ——————————

" Tražena drva ne mogu dati, jer
je odnosni posjed 90% u rukama agrar„
nih interesenatā, te više prestacije
ne postoje i ne mogu postojati, jer
je to bila samo dobra volja bivših
posjednikā, kada su bili u mogućnosti
darivati!" –

Što će na ovu „jeremijadu" više
vlasti? – Svima neka župnik
služi i neka čeka „uskrsnuće"
iz tih jadā! ——

vidi str. 117.

~ · ~

Agrarna reforma. Što je njome
barem u ovdješnjim prilikama po„
stiglo? – Da su se neki „stalni"
ljudi podigli do časti i vlasti – uopće
dobrih položaja = to – stoji: = Dakako,
to se postiglo na račun drugoga t. j.
veleposjednika, ali i na žalost
= na nepoboljšanje stanja maloga
čovjeka – poljodjelca i drugih malih.
Bez obzira na prilike drugih kra„
jeva, jalžabetska okolica nije si
agrarnom reformom svoje gospo„
darsko stanje poboljšala, već
pogoršala. —— ./.

Vidi strana -89.- otkup patronata.

Sjećam se - kao dječarac -, da su kroz varaždinsku Ludbrešku ulicu prolazila brojna kola upregnuta pod četiri „seka" vola, vozeći žitak vlastelinstva Martijanec Jalžabet-Štefanec. - Poslije uvedenja agrarne reforme tih brojnih vozova, punih žitka, - nestalo jest. = A zašto? - Vlastelinstva su radila na veliko - za veliki svijet uz brojnu družinu „deputirci", obiljem poljodjelskoga oruđa, brojnim blagom i prema tomu i gnojenjem. - Svi ti „deputirci" t. j. čitave „deputirske" familije - ako i ne preobilno - ali ipak živjele su - ljudski. = Kočijaš moj, potomak „deputirske" familije, reče mi zgodom ~~još kao~~ neženja: (bio to Luka Navoj): „da su pred-agrarna vremena, - živio bi kod vlastelinstva - kao i moj otac sa svom brojnom familijom uz „deputat" i ne bi se mijenjao sa položajem srednjega jalžabečkoga gospodara. - A danas? Vlastelinstva okljaštrena, „deputirci" rastepeni; agrarni interesenti nezadovoljni, a sta„ bomu svijetu prestala roditi vlaste„ linska zemlja. —

Okljaštrena vlastelinstva dakako da ne mogu udovoljavati u punoj mjeri onima dužnostima, koja su ta vlastelinstva teretila. Prema tomu biti će razumljiva borba vlastelinstva u pogledu snašanja patronatskih

./.

dužnosti. – Tko će sada te dužnosti na sebe preuzeti? – Narod?! E, pa tko drugi! Začetnici ovakove „mudre" reforme agrariteta povukoše se u svoje „čahurice" – „Deputirci" – i ako dobiše štogod po agraritetu, ostali su na tom zemljištu bogci, jer nema vlastelina, koji bi „deputircima" – u uživanje izdanu zemljište – racionalno obrađivao: svojim – vlastelinskim blagom, orudjem, gnojem itd. tako, da je „deputirac" samo ručne svoje snage doprinašao, a sve plodove sa svoje „deputirske" zemlje sebi u korist ubrao. nema – ako je i novčana plaća bila malena – nema deputata" u naravi: žitu, drvima, „stanu itd., a ni težačke zaslužbe na vlastelinstvu po „deputirčevoj" familiji. – Deputirci" poslije provedenja agrarne" reforme raspršeni su. Brojne „deputirske" familije „vegetiraju". – Nekada – prije agrarne reforme nije „deputirca" smetala nepogodna godina. Vlaste„lin je morao smoći „deputat" za svoje deputirce". – Tko se danas za taj „deputat" brine? —

Agrarni interesenti?! – Kad bi ti agrarni interesenti izračunali; koliko su žrtvovali za „agrarno" zemljište: u novcu i naravi za brojne agrar„ne komisije; za brojne – upravo prote„pene dane = dangube, dolazeći na ročišta u tom agrarnom pitanju na općinu itd. itd. - - – i time

104.

žrtvovali ~~žrtvovali~~ mnogu i mnogu svoju vlastitu radnu snagu, koja im za vlastitu kuću trebala, a bila zaista izgubljena - uz umor preko gora i dola (Poljančani); kad se promisli na brojne agrarne" parnice, po koji„ma jest jedan orao i sijao, drugi okapao itd., treći brao plodove itd.; pa kad se k tomu uzme u obzir ona medju-susjedna mržnja zbog toga neproračunanoga postupka u provodjenju agrarne reforme, onda mirno mislećemu čovjeku, kako se veli: stane pamet. —

Kuće „agraracā" na čijem su grun„tovnome posjedu? - Niti je teritorij za gradilišta besplatan, a niti nije otkupljen. Kuće su potrebne i ne će se rušiti; ali kućevlasnici još i danas imaju nove kuće na tudjem - vlastelinskom - po gruntovni„ci. — Da se agrarna reforma pro„vadjala po narodnoj potrebi, a ne po političkima režimima, onda bi bio red i izmedju agraracā i izmedju vlastelina. - Vlastelin propao, a seljak - agrarac još danas nije svoj gruntovni vlasnik. - „Začahurlni" ostaju „začahureni!"! —

„Neagrarci" - širi svijet - što ima od agrarne reforme u Jalžabetu? - Nikada se nije živjelo preugodno. Ali prije provedbe agrarne reforme i domaći živalj imao je znatno od vlastelinstva

Starci ove župe govore, da su zasluži„
vali životne namirnice na vlastelinskomu.
-Vlastelin je teže poslove obradio, a druge
kasnije preuzeo potrebni seljak iz dijela=
=„resa". – Taj „resni" dobičak seljaka izno„
sio je prije agrarne reforme gotovo
toliko=koliko poslije provedenja agrar„
ne reforme urodi cjelokupno vlastelin„
sko=jabžabečko zemljište. – Ta i razum„
ljivo jest. – Vlastelinstvo Jabžabet-Štefanec
iskrčilo je šume, provelo kanali„
zaciju, obrađivalo racionalno,
pak su i seljaci iz „resa", „deputirci"
imali život, a i „seki" völi imali
su voziti hranu drugima. – Agrarna
reforma sve to uređeno zemljište
rasparcelirala; mnogobrojne međe
ustanovila; seljak-agrarac – nije„
du agrarcu kanale zatrpavao,
vodu nepropuštao; nije se
gnojilo ili zbog udaljenosti (Toljana)
ili zbog neimuštva („deputirci"
i slični neimućnici) ili zbog
nestalnosti vremena uživanja
„agrarnoga" zemljišta itd. itd.,
pak je li čudo, da zemljišni prostor
između Jabžabeta i Štefanca itd,
te upravo: Žitnice: uskratiše
svoj prirod – hranu premnogi„
ma. – Pišući ovo, mogu mirne
duše pripomenuti, da nijedan
mirno-misleći ovo-župljanin ne
odobrava ovakovu agrarnu reformu,
kakova jest ova. Za specijalne „interesente"
bilo u kojemu pogledu – ne mari razboritost. —

Y.

106

Rasprava o otkupu patronata 26. IV. 1933. vidi dalje str. 121.

Na raspravi od 26. IV. 1933. glede otkupa patronata nije bilo govora o „drvarine" što je župnik ima primati od kolatora.

- . -

U vezi sa tom raspravom primio je sadanji župnik (M.P.) otpis preč. d. stola od 26. V. 1933. br. 3493.: „U vezi sa izravno Vam dostavljenom odlukom kr. ban. uprave sav. banovine, poljoprivredno odjelenje agrarno-pravni odsjek od 2.-V.-1933. br. 34.616-III-6-1933. o utvrdjivanju objekata na velikom posjedu Emila Shušvića iz Jalžabeta, s kojim su skopčane patronatske dužnosti naprama Vašoj župi, ovime se pozivljete, da ovamo što prije podnesete potanko izvješće o tom, što ste sve izjavili glede otkupa patronata na raspravi, održanoj dne 26. aprila o.g. kod poglavarstva upravne općine Jalžabet, koju bi Vašu izjavu imao naknadno odobriti ovaj nadbiskupski duhovni stol. Ujedno točno navedite broj gruntovnoga uloška kao što brojeve katastralnih čestica, za onih 15 rali obradivog zemljišta dobrog kvaliteta na livadi „Križ", koje bi imale u buduće sačinjavati patronatsko-otkupnu glavnicu, od kojih 15 rali otpada na vlasnika sedam rali i 600 čhv., a na agrarne interesente sedam rali i 1.000 čhv. Nadalje izvijestite u kakovom se

stanju nalazi i kolika je otprilike vrijednost šume „Curek", koja - ako bude od potrebe - dolazi u kombinaciju za likvidaciju patronata".

Na ovaj otpis župnik 31. V. 1933 pod brojem 58-33. izvješćuje u smislu: Župnik načelno ostaje kod toga, da se za otkup patronata dadu livade i to u poreznoj općini Jalžabet, gruntovni uložak 264.; katastr. čestica broj 154/2 ... livada I. razreda 18 rali 199□
" " " III. razreda 16 rali 198□

Ukupno livada: 36 rali 397 □ⁿ.

Na toj površini da se odmjeri 15 rali livade i to, da se sa odmjerom počme od ceste, koja vodi iz Jalžabeta prema Helemenu - Turčinu. - Sa površina „ma zvane „Selo", „Crnec" i slične manje vrijedne čestice, koje bi agrarni interesenti htjeli, da budu otkupnina za patronat ne odgovaraju svrsi. - Jednako ne odgovara svrsi ni ponuda patronata, da u svoje ime dade kao otkupninu - šumu „Curek". Šuma ta - najvećim djelom topola, breza - V. razreda na kat. č. 576/1 u površini 13 rali 1093□ -

./.

makar je površinom veća od 7 rali i 600□, što ima podati vlastelin-patron, nije obradivo zemljište, pak neće donašati nikada toliko, koliko bi zemljište dobroga kvaliteta, pa prematomu sačinjavati manje vrijednu patronatsko-otkupnu glavnicu. - Tu patronovu ponudu mogu prihvatiti agrarni interesenti i ustupiti patronu livade, a da oni uzmu šumu, pa da patronatsko-otkupna glavnica bude u jednom kompleksu — livade na „Krču", računajući početak mjerenja od ceste Jalžabet - Turčin.

Djelomični otkup patronata - bez obzira na drvariju - rezultat.

Daljnji postupak o otkupu patronata, koji se počima vezati u raspravama zajedno sa popravcima, razvija se već za novo-nadošloga župnika (Fr. B.)

Rezultat:

Predmet: Hušević Emila veleposjed u Jalžabetu utvrđenje subjekata agrarne reforme — ovršenje odluke broj 5197/1935 od 16. XII. 1935.

O d l u k a.

„Uredovno se potvrđuje, da je prvostepena odluka Komisije za likvidaciju agrarne reforme na velikim posjedima u Varaždinu broj 5197/1935. od 16. XII. 1935. - potvrđena

uz neke preinake, drugostepenom odlukom
Kr. banske uprave Savske banovine - poljoprivre-
dno odjelenje - agrarni odsjek u Zagrebu broj
-8400 - III. - 6 - 1936 od 26.-II.-1936. god. - na
osnovu drugostepenog rešenja Ministarstva
Poljoprivrede broj 26.722/VI-a-1935 od
22.-V.-1935. god., kojim su utvrđeni
konačno objekti agrarne reforme
na plemićkom dobru „Jalžabet-Leštakovec",
vlasnost nasljednika pok. Kušević
Emila, veleposjednika iz Jalžabeta, -
- ovršena u naravi, te da su povjeren-
stveno po izaslaniku Komisije za
likvidaciju agrarne reforme na veli-
kim posjedima u Varaždinu dana
16.-20. marta 1.936. godine naslje-
dnici pok. Kušević Emila
veleposjednika iz Jalžabeta, - rimo=
katolička župa Jalžabet-Sukodol
i agrarni subjekti na pomenutom
veleposjedu uvedeni u
posjed zemljišta i to:

= ispustivši ostalo =

-II.-

Rimo-katolička župa Jalžabet-Sukodol
uvedena je u posjed zemljišta:
u katastarskoj općini Jalžabet.
Zemljoknjižni uložak broj 264.

30.)	Čest. kat. br. 155.	dio oranice u površini od	- jut. - 125 kh.
31.)	" " " 157	" " " " "	- " 1.352 "
32.)	" " " 154/1.	" " " " "	2 " -123 "

rudina „Crnec", koje odgovaraju agrarnim zakupnim česticama br. 158/1 do 158/5 u posjedu koje je bila Agrarna Zajednica u Jalžabetu. ./.

uz prenos sprijeda:

- jut. 1050 kho	33.) Čest. kat. br. 152 livada u površini od.	- jut. 1050 kho
- " -720 "	34.) " " " 154/2 " " " "	- " -720 "
	rudina „Kleč"	
3 " -830 "	35.) Čest. kat. br. 319/20 oranica " "	-3 " -830 "
Ukupno 7 jut. 1000 kho.	rudina „Za Žganjarom",	4 " 1000 "

koje odgovaraju agrarno-zakupnim česticama kat. broj: 154/2 - 319/1 te 319/31 - 319/33, — u posjedu kojih se je nalazio Levak Josip iz Imbriovca. — (NB. Ovo u zagradi t.j. zagradi primjenuje čpk M.P. - Josip Levak nadijeljen je vlastelinskim zemljištem kao ratni „Dobrovoljac". Ne živući kroz godine u Imbriovcu, već u Francuskoj, uživao je njegove agrarno-reformne čestice nekadanji useljan/Imbriovčan/Petar Pavličević - zvan Levak, koji je prvak u borbi za otudjenje svega vlastelinskoga - agrarcima. Danas taj Petar, ne živući na starom Imbriovačkom gruntu, ima dom i mlin u Jabučeti na agrarnom, a kako ove izgleda — lijepo uređeni vrtić pred kućom - stoji na vlasništvu jabučetske seoske zajednice. Agrarni interesenti - kako izgleda - poslužili se odsutstvom Josipa Levaka. Kao odsutnome ne treba mu agrarnoga zemljišta. - Pak da

./.

udovolje svojoj dužnosti uzeše njegovo agrarno zemljište, koje jest u njegovoj mnogogodišnjoj otsutnosti uživao prvak agraracâ Petar Pavličević - na račun otkupa patronata: - Josip se Levak vratio - ovamo da spasi svoje agrarno zemljište. Izgleda - - a i stoji, da je okasno doš-ao. - Hoće li tu i opet nastati nova procedura? Župljani šapuću, da je sa ,,Vijesti" Savjet t. j. ,,Črnec" slabo pomoženo otkupu patronata. Glasa se, da će protestirati, jer takovim otkupom pada na sve Župljane veća obveza prema crkvi. - Koliko je onda ovako pro-vedena agrarna reforma pomogla narodu ? !)

Zaključak.

,,U odluci agrarne Komisije u Varaždinu br. 1. 945/1936. od 3. aprila 1936. pod točkom II. red. broj 30, 31, 32, 33, 34 i 35 navedene čestice zemljišta, određene su pravo-moćno i konačno za otkup patro-nata i to onog dijela tereta, koji pada na agrarne interesente, drugo-stepenim i konačnim rešenjem Ministarstva Poljoprivede br. 26.772/VI.-a-1935. od 22. maja 1935. god., pa je na osnovu toga rkt. župa sv. Elizabete u Jabra-Petru - Suhodol uvedena u posjed gore pomenutih - 6 - čestica zemljišta, i dana uvedenja u posjed može crkva ~~sa 6 - čestica gore pomenutih~~ s tim zemljištem raspolagati i ne čekajući na nikakove daljnje odluke od agrarne vlasti: - Svakoga, koji bi pomenutu crkvu smetao u posjedu ustiranog zemljišta,

112

može crkva na osnovu odluke br. 1.945./1.936. tužiti bilo sudu zbog smetanja posjeda ili pako ga prijaviti Sreskomu načelstvu zbog prekršaja §. 1. Naredbe bana Hrvatske i Slavonije od 8. XI. 1.919. br. 61/20/ agr. 1.919. koju tužbu odnosno prijavu treba da podnese rkt. župni ured u Jalžabetu.

Komisija savske banovine za likvidaciju agrarne reforme na velikim posjedima od 3. aprila 1.936. broj 1.945./1.936. – Varaždin.

Popravci crkve itd. vidi str. 89.

– Dana 4. VII. 1.933 / broj 75-33. / moli župnik preč. nadbr. d. stol, da izvoli pospješiti pitanje popravka crkve itd. prema zamolbi br. 78-1.932. – i pitanje drvarije prema zamolbi br. 72-1.931.

– –

Izvidni postupak 15. III. 1934.

Kr. banska uprava od 28. II. 1.934. broj 55.884-II.-1-33 izdaje „Odluku" za izvidni postupak za otkup patronata na dan 15. III. 1.934.

Taj izvidni postupak proveden je 15. III. 34. i toga dana sastavljen „Zapisnik kod opć. uprave - Jalžabet" u prisustvu izasla[n]ika: kr. bans. izaslanika savjetnika Adalbeta Jurja Szimac; tehničkog stručnjaka iz Varažd. Juraja Gašparović; sa strane patronata: Radova Kukuljević (Vidovec) i Nikole Kispach (Samobor), dekana Tomislava Štefanac i provem. upraw. župe Rudolfa Gabršak (Knegi[nec])

Konstatiraju se I.) nužni popravci I. crkve
II. župnoga dvora ; III. Tehnički stručnjak odu-
zeo je glede svih popravakā potrebne izmjere, da
prema istima u vezi sa ovim nalazom izradi
predračun, koji će moći služiti podlogom
za doprinosbenu raspravu, koja će biti odre-
đena, čim bude priposlan predračun,
a u svrhu, da se otkupi ovaj patro-
nat. — IV. Zastupnici patrona izjavljuju, da
je kod ovoga veleposjeda oduzeto po agrarnim
vlastima preko polovice zemljišta, kako je to
naročito istaknuto u odluci Kr. banske
uprave, poljoprivrednoga odjeljenja - agrarno-
pravnog odsjeka u Zagrebu od 2. maja 1.933.
broj 34.616-III-6-, pa s obzirom
na to i određeno je, da u omjeri odu-
zetoga zemljišta imade kod otkupa
patronata dati veleposjednik prema
zakonu o likvidaciji agrarne reforme
na velikim posjedima od 19. juna
1.931 god. površinu od 7 kat. jutara
-600 čhv., a agrarni interesenti
7 kat. jutara 1.000 čhv. — Obzirom
na to zastupnici traže, da agrarni
interesenti snose i srazmjerni dio
troškova na popravcima, koji
će otpasti na patrona, jer oni
uživaju zemljište već od 1.919. god.,
kada je počela agrarna reforma
svojim djelovanjem. — V.) Sa
jugozapadne strane crkve nalazi se
jedna stara lipa, od koje prijeti
opasnost, da se ista poruši i to na obližnju
školu, pa je potrebno, da se ta lipa poruši
kod korijena, jer je već preko polovice trula, /.

Lipa pred župnom crkvom porušen 1.934.

./.

te se to imade bezodvlačno učiniti
po općinskoj upravi. —
Ilipa bride u istinu porušena,
a sve ostalo ostaje i dalje u
rušenju. [Vidi dalje u „umetku"].

~ ~ ~

Kr. banska uprava sav. ban. u Zagrebu
od 5.-X.-1.934. br. 53.676-II.-1-1.934. u
nastavku već otpočetog uredovanja
po odluci svojoj od 28.II.1.934. br. 55.584.-II.
a 1.933. odredjuje rasprave za dan
25. oktobra 1.934. - Raspravljati će se

vidi str. 112.

Rasprava 25.X.1.934.

1.) po želji patrona o otkupu patronata;
2.) po traženju nadb. d. stola od 7.VIII.1.934
o otkupu podavanja ogrjevnih drva
župniku jabžab. sa strane patrona;
3.) ponovno će se pregledati patronatski
bogoštovni objekti.—

Prema predračunu sastavljenom
po Tehničkom odjelku u Varaždinu, a
ispitanom po Tehn. odjelenju Kr. banske
uprave ti popravci:

Vidi str. 83. i str. 120.

I. Za popravak župne crkve — 31.867'87 Din
II. " " žup. dvora - - - 7616'16 "
III. nepredvidivo, nadzor i povjerenstveni troškovi - - - 3015'97 "

U svemu — 42.500 Din.

25.X.1.934. provadja se rasprava i
kod upr. općine sastavlja „Zapisnik".

„Umetak" k strani 114:
„I lipa bude u istinu porušena..."

Usporedi str. 46.
Lipa u Kelemenu... uz kapelu.—

Kako je u godini 1.924. zadanji župnik (M.P.) uzalud spašavao dalnji opstanak lipe uz kapelu u Kelemenu, tako je nestalo u godini 1.934. i lipe pred župnom crkvom. Sudbina te lipe bude zapečaćena onda, kad je župom upravljao privremeni upravitelj - župnik Kneginečki Rudolf Gabršak. (Vidi str. 112 dolje). —

Za lipu u Kelemenu uložije u korist kapeličine blagajne 275 Din. (Vidi str. 47), dok je novac za lipu pred župnom crkvom ubrala upravna općina, koja je licitaciju lipe i provela. ~~Premda~~ Izgleda, da lipa nije postojala na teritoriju, koji pripada župnoj crkvi, ali nije postojala ni na vlasništvu upravne općine, već - reklo bi se - na teritoriju zemljišne zajednice Jalžabet. - Sud o tome pisca ovoga nije kompetentan, ali bi to trebalo znati i zbog druge lipe, koja je bliže zvonarovomu domu. (Zvonar Gašpar Šestak - porijetlom iz Ključa župe Remetinec - kolar - umro 1.934, a naslijedio ga ~~Petr~~ Rok Juraškovič, priženjen sa grunta uz farof - „Rib'či" - zvani.)

Pod navedenom lipom stajali su redovno u svetačke dane, Helemiňčani i Žešta-kovčani, čekajući na sv. misu. – Kako je pak u Kučerku kraj škole bio ured upravne općine, to se pod tom lipom sastajali općinari iz svih selâ. Tu se raspravljalo i nažalost svađalo, grdilo itd., poimence u vrijeme provedbe „blažene" agrarne reforme. (Vidi strana 101.–105). – Tadanji župnik (M. P.) slušaju sa prozora župnoga stana parbe „ne ljudi", gledajući ruševno stanje župne crkve i staru lipu, htjede na lipu pribiti „optužbu". – Dozove k sebi onoga „koji „svece dela" – Tončeka Juraško-vić, mladića, sina † Franje – bivšega crkvenoga šekutora. I taj Tonček, samouki, – inače boležljivi – rezbar, načini oveliku tablu sa natpisom:

Oci: Za veseljem smo te =Lipo= sadili:

Sinovi: Pod tobom =Lipo= svadasmo se, zatirasmo jedan drugomu =grunt.

Unuci: „Sinovsko" djelo nastavljamo i pezerače za štemple na općinu nosimo. –

Lipa: Od žalosti sa =crkvom= – ugibam. –

~~~ . ~~~

Ta tabla na lipi ne osvane – župnika odgovoriše na izvješenje, jer tu u natpisu stoji i riječ „štempli". – Vremena su huda, pak bi se moglo zlo tumačiti – i odgovornosti imati, a nikomu: ni ljudima, ni crkvi, ni lipi pomoći. – Ali je istina, da se crkva ruši, lipe je nestalo, a tabla se po zavanu pomeće. – Dokovi. ki stogodišnjicu, ide u varaždinski – muzej. –

~~~ . ~~~

115

Raspravi prisustvuju kr. ban. savjetnik Adalbert
Štimac; agrarni pomoćni sekretar iste banske
uprave - poljoprivredno odjeljenje Vjekoslav Nemec;
tehnički stručnjak Juraj Gašparović i načelnik
sreza Varaždin - Ante Szalio; dekan Tomislav
Štefanec; župnik Miroslav Gubanić sa šakutorima
Martinom Sović i Imbrom Levak; zastupnik
patronata Radovan Kukuljević i pretsjednik
mjesne općine Pavao Madjarić, izaslanici
agrarnih interesenata i vlastelinske kao i izaslanici poje,,
dinih sela.
Pretresalo se: 1.) glede popravaka, što terete patro,, ~~što spada~~ na župljane same
nat, ali ne gospodarske zgrade, kako je to bez patrona
bilo 12. VI. 1929 (vidi str. 82.). 2.) glede otkupa
patronata obrazlaže g. Vjekoslav Nemec:
a.) glede površine od 4 jut. 1000 hvati, što ih
imadu dati agrarni interesenti nije po komasaciji likvidaciji agrar.
još poimence odlučeno glede zemljišnih referenta
čestica (ali sada već jeste: vidi strana
109 ove spomenice); b.) glede površine
od 7 jutara - 600 čhv., što u ime otkupa
spada na vlastelinstvo - glede čestica
ima istom dati riješenje upravno odje,,
ljenje kr. ban. uprave (toga pak još
nema). — c.) Zastupnik patrona navada,
da su patronatu ostavljene samo šume
A kako se radi o izmjeni nekojih čestica između
kolatorstva i agrarnih interesenata, to će
naknadno zatražiti raspravu u
svrhu ustanovljenja čestica u svrhu
otkupa patronata. Podjedno ponavlja zastupnik
kolatorstva kao i 15. III. 1934. (vidi str. 113)
razmjerni dio troška na popravcima
sa agrarnim interesentima, jer već go,,
tovo 15 godina polovica vlastelinskoga
dobra uživaju agrar. interesenti. —

./.

Na ovo posljednje - glede snašanja tereta (u koliko se tiče kolatora) za popravke bogoštovnih objekata izjavljuju župljan„ski punomoćnici, da su dužni dopri„nositi propisane njima doprinos za ručne i vozne težake, jer svi drugi troškovi kod župne crkve i dvora spadaju na patrona.

Punomoćnici pak agrarnih interesenata izjavljuju u toj točki, da oni ne mogu ništa doprinašati kod opravka patronatskih objekata, jer je pitanje toga već bilo riješeno po Ministarstvu pravde, koje im je bilo dostavljeno riješenjem kr. ban. uprave, uprav. odjeljenja br. 116-858-II. od 18 decembra 1930 god. — Vidi strana ove „Spomenice" 85. —

Vidi str. 85.

Na točku prvu (1.) na strani 115. - pripominje župnik /M. B./ da će naskoro zbog starosti do„biti kapelana, kojega bi smjestio u sadanju kanceláriju u prvom katu. Sadanja pak kuhinja da se uredi za kuhinju, a kuhinja u prizemlju da se prenese u „družinsku" prizemnu sobu. - Taj župnikov prijedlog podupire i dekan zbog interesa i službe i župljana. — Na ovo zastupnik patrona izjavljuje, da bi to bile novo-radnje, koje on po zakonu nije dužan izvoditi.

— Uvidom u blag. dnevnik za opravak crkvenih objekata u Jalžabetu konsta„tira se, da se danas nalazi goto„vina od - 17.349'80 Din. koja je sa strane župljana jalžabečkih danas raspoloživa.

./.

./.

117

NB. tu se nije spomenulo, da je ova svota od 17.349'81 Din. ubrana prema odluci kr. ban. uprave od 6.VIII.1.930. broj 16.503-II.-30. i gdje se navađaju popravci i gospodarskih zgrada i ogradā iz cjelokupne župljanske ručne i vozne težake za sve i crkvene i farofske težake - što bi teretilo župljane sa 18.272'50 Din. —
Vidi i prispodobi stranu 83. Vidi str. 83.

3.) Kako je podžupe Jabučbet u sporu sa patronom po„ davanje 16 hvati ogrijevnih drva župniku godišnje, to izjavljuje zastupnik patrona, da će se pri„ godom naknadne rasprave za konstataciju, na kojem će česticama dati odredeni površinu zemljišta za otkup patronata — pristupiti rješenju i glede ovih prestacija. (NB. vidi str. 117). - vidi str. 117.

4.) Zastupnici župljana glede popravaka vele, da su ti bili određeni već u god. 1.929. (vidi str. 81.), pa je od župljana već i ubran odnosni prinos za ručne i vozne težake (vidi gore), te je potrebno, da se što prije isti izvedu sada, kada su na crkvi i dvoru nastala i dalja oštećenja.

Toliko iz „Zapisnika" održane rasprave 25.X.- 1.934. Vidi strana 114 zadnji retci.

Nastavlja se u tome predmetu: ./.

./.

118

Kr. banska uprava sav. ban. u Zagr. - Uprav. odjeljenje - II. - Broj 67.741 - II-1-1934. Zagreb 13. novembra 1934.

Pretmet: Jalžabet rkt. župa - otkup patronata.

Odluka: Na osnovu rasprave, provedene dne 25.-X.-1934. god. u Jalž. glede otkupa patronata naprama tamošnjoj župi i stime u vezi opravka patronatskih bogoštov. objekata (N.B.: tu se ne radi o gospodarskim zgradama, već samo o patronatu) - nalazi ova kr. ban. uprava temeljem §§-a 37 i 43 Zakona o banskoj upravi od 7. XI. 1929. god. u vezi sa tač. 1, 2, 4 i 7 - § 62 Zakona o likvidaciji agrarne reforme na velikim posjedima od 19. VI. 1931. god. sa izmjenama i dopunama od 5. XII. 1931. god. i 24. VI. 1933. god. odlučiti:

Govori se o bogoštovsko patronatskim objektima, ali ne i o gospodarskim zgradama, pak su proračuni drugačiji; nego na strani 81.-83.

1.) da s naslova otkupa patronatskih dužnosti ima patron Kušević udova Marta - odnosno sadanje vlasnice toga fideikomisa: Geminingen Kamila, Kiepach Ivana, Kukuljević Natalija i Jordis Jleda dati otstetu u zemljištu u površini od 15- (petnajst) kat. jutara obradivog zemljišta dobrog kvaliteta - a s naslova otkupa podavanja kupske prestacije bogrevnog drva dio šume u površini, koja će se naknadno raspravom ustanoviti. Kako su međutim po agrarnim vlastima patronu već ranije izdvojene stanovite površine zemljišta u agrarne svrhe sa

njegovog posjeda, to prema tač. 1. §-a 62 već utiranog zakona o likvidaciji agrarne reforme na velikim posjedima - imaju srazmerni dio otkupa snositi i agrarni interesenti, pa se stoga po izjavi izaslanika agrarnog ureda pri sreskom načelstvu u Varaždinu, odnosno po odluci agrarno-pravnog odsjeka poljoprivrednog odeljenja kr. ban. uprave u Zagrebu br. 34.416 - III. - 6 od 2. maja 1933. god. ima izdvojiti od agrarnoga zemljišta površina od 7 kat. jutara 1000 čhv., dok patron ima dati površinu od 7. kat. jutara 600 čhv. kao i još i još ne ustanovljenu površinu šume s naslova otkupa spomenutih prestacija. (B. dvorija).

Gruntovne oznake zemljišnih čestica, koje se imaju dati za otkup, ne mogu se zasada označiti obzirom na okolnost, što odluka komisije za likvidaciju agrarne reforme u Varaždinu o utvrđenju subjekata br. 1209. od 2. juna 1934. god. još nije postala pravosnažnom, a i ve leposjednik je tražio nadopunu svog maksimuma u Jalžabetu, te neke zamjene zemljišta sa agrarnim interesentima, pa će se to naknadno ucrpiti, čim budu riješena spomenuta viseća pitanja —

za agrarce rješenje: vidi str. 108 i dalje.

2.)

- Da se u svrhu stavljanja u valjano građevno stanje patronatski bogoštovni objekata prije izvršenoga otkupa patronata imaju međutim na istima - prema pretresenom pred računu obaviti popravci za koje su potrebni slijedeći izdaci - i to:

/.

1.) ~~Za opravak župne crkve~~ Din. 38.046·–

2.) " " župnog dvora " – 9.901·–

3 " nepredvidive, nadzor i povjeren. troškove " – 2.533·–

Vidi str. 114.

Ukupno Dinara 50.480·–

Od toga otpada na ručne i vozne težake – 5.980·–

Ostaje Dinara: 44500·–

Sumu od 44.500 Din. – imao bi snositi patron, nu kako mu je preko polovice dobra izdvojeno po agrarnim vlastima i to sve obradivo zemljište, a njemu ostavljena samo šuma (a vinogradi se ne spominju!) – još 1.919. god., dakle još pred 15 godina, to se odlučuje, da patron od netom spomenute sume ima naplatiti samo polovinu t. j. = 22.250 Din., a drugu polovinu od 22.250 Din – kao što i relutum za ručne i vozne težake u sumi od 5.980 Din. – t. j. u svemu 28230 Dinara – imaju snositi svi župljani jalžabetske župe.—

– Ta suma se ima namaknuti razrezom posebnog župskog gradjevnog nameta od 20% (dvadeset %) na državni porez od Din. 156.023 –, što ga svi župljani jalž. župe godišnje plaćaju.—

/.

./.

Kako je međutim za istu svrhu već ranije od župljana ubrana stanovita suma, te se nalazi kod opštinske uprave, to se ima ubrati samo razlika, odnosno za naplatu te razlike raspisati potrebni namet i to za nekoliko posto,, taka veći, jer redovno nije sav namet propisani — utjeren. —

Vidi str. 117 - dolje.

Razlozi ove odluke jesu slijedeći:

Čitaj str. 89, gdje se veli, da je cup.,, nik 28. VII. 1927. potaknuo pi,, tanje o otkupu patronata.

1.) Otkup patronata zatražen je povele: posjedniku u smislu propisa već citira,, noga §-a 62 Zakona o likvidaciji agrarne reforme na velikim posjedima, pa je temeljem toga i proveden postupak na licu mjesta. — Konstatovano je, da je patronu odu,, zeto sve obradivo zemljište, a ostavljena mu šuma samo, pak je stoga razloga potrebno još pričekati i rješenja ostalih traženja po patronu, jer bi potonjemu možda biti vraćene nekoje površine obradivog zemljišta, pa će tada sa tim zemljištem moći otkupiti patronat. — Ovo tim više, što ne bi bilo svrsi shodno, — niti za crkvu da dobije za otkup patronata šumu koja ne može odbacivati niti približno onoliko redovitog godišnjeg priho,, da, kao obradivo zemljište.

— a prinoguda!

Vidi tvorš,, kim župnika str. 106. i dalje.

2.) Da pak prije otkupa patronata treba staviti u valjano građevno stanje sve patronatske bogoštovne objekte, konstatovano je komisij,, skim pregledom na licu mjesta. - Svi su popravci radnje istaknute u odnosnom predračunu preko nužne, te se imaju izvesti što prije, da bi se ti objekti sačuvali od daljega propadanja. —

./.

Napose bice se napominje, da je obzirom na okolnost, da se baš župna crkva - i osobito krov isto nalazi u skroz derutnom stanju, pa je potrebno *hitno* izvesti barem taj popravak, kako ne bi još bolje prokišavalo i time se oštećivala krovna drvna konstrukcija, te svodovi crkve, odnosno preko njih, i stropna žbuka u samoj crkvi. - Napose se ističe, da su odredjeni samo *najnužniji* popravci obzirom na sadanje teško ekonomsko stanje, kako patrona, a tako i župljana. - Nije se moglo uvažiti traženje župnika i Nadb. duh. stola zastupnika, da se u prizemlju župnog dvora preudesi *kuhinja za kancelariju* i kuhinja smjesti u družinsku sobu, jer na to nije pristao patron, a prema postojećim propisima ne može se istoga na to ni siliti; jer je to *novum* za patrona. - To preuredjenje kao *preko potrebno* moći će se eventualno kasnije izvesti iz prihoda sa zemljišta, koje ga će po otkupu patronata dobivati župa. - „Doprinos troškova popravka kolatora *samo u polovici* odredjen je s razloga, što je istomu oduzeto *preko polovice* cijelog njegovog zemljišta - i to sve obradivo zemljište, a ostavljena mu je samo

./.

šuma (13. i vinogradi), koja je već jako isječena = (13. za vrijeme „barunovanja" g. stranca Nikoj, za kojega se sve gradjevno drvo, bez obzira na ogrjevno - (Vidi str. 90) izvezlo, koliko se god moglo) = pa vlasnik nema sada od nje niti približnu korist ni prihod, kako bi to imao, da je šuma još dobre drvne sastojine (da bila bi, da nije „barunovao g. Nikoj"). —

- ali se ovdje ne spominju i vinogradi.

— Sem toga valjalo bi tako postupiti, jer je poznato, da kolator nema nikakovih drugih prihoda i da je u okrož slabim imovinskim prilikama, pa se istoga nije moglo opteretiti većim novčanim doprinosom, jer bi u protivnom slučaju bilo najozbiljnije ugroženo njegovo gospodarstvo, te je u takovim okolnostima trebalo slijediti načelo, koje od uvijek vlada, da se kod popravka patronatskih bogoštovnih objekata može teretiti patrona samo u okviru njegove financijalne mogućnosti.

c — Jer se naplata druge polovine od 22.250 Din. nije mogla nametnuti na agrarne interesente = (13. oni su toga tereta riješeni; vidi str. 85. — prema kr. b. upr. od 18. XII. 1.930 br. 116.858-II. 1930.) — Vidi str. 85.

= to je valjalo za doprinos te sume obvezati te župljane, medju koje spada i većina „agrarnih interesenata." =

Potrebni nadzor nad izvedbom ovih radova vršiti će tehnički odjelak u Varaždinu. —

—/—

124.

./.

Po pravosnažnosti ove odluke priposla" ti će se predračun u vjerovnom prepisu" patronu, župnom uredu, župnom gradevnom odboru, i tehničkom odjelku. — Nakon dovršenih radova biti će odredena pokvalba istih, koju će provesti" ovdašnji izaslanik sa tehničkim stručnjakom u prisuću interesenata.

— Zemljištem, dobivenim s naslova otkupa patro" nata od veleposjednika i agrarnih interesenata, upravljati će po župljanima za to izabrani odbor sa župnikom prema posebnom pravilni" ku, koji će biti naknadno propisan i odobren po nadlb. duh. stolu i ovoj kr. ban. upravi-upravnom odjelenju —, dok će se prihodi od tih zemljišta moći upotrijebiti samo za uzdržavanje i podizanje patro" natskih bogoštovnih objekata t. j. župne crkve i župnoga dvora. —

— Naprotiv odnosna površina šume, koja će se dobiti kao otkup za ogrevna drva, spadati će u nadarbinsku imovinu. —

— Nakon što bude po agrarnim vlastima grunto-vno

./.

./.

prenešena za otkup određena površina
zemljišta na Rimo-katoličku crkvenu
općinu župe Jalžabet i nakon što bude
na isti naslov po polučenom sporazumu
gruntovno bezteretno prenešena i
odnosna površina po patronu,
a ugovorena površina šume na
„Nadbrbinu" rimokatoličke župe Jalžabet"
biti će cijelomu veleposjedu ostavlje-
nom patronu po agrarnim vlasti-
ma na slobodnu raspoložbu,
gruntovno brisan teret patro-
nata naprama rkt. župi Jalžabet.—
—Otkupom patronata prelaze dužno-
sti na sve župljane Jalža-
betske župe na vječna vre-
mena, dok će sama župa
u buduće biti slobodne
biskupske podjelbe (liberae
collationis Ordinarii.) —

Protiv ove odluke temeljem §.a 114.
Zakona o opštem upravnom postupku od
-9. XI.- 1930. ima nezadovoljna stran-
ka pravo žalbe na Ministarstvo
pravde, versko odelenje u Beogradu
~~u~~ roku od 15 dana iza primića
ovoga rešenja putem ove kr. banske
uprave, upravnog odelenja. — Ta
žalba treba da bude propisno
taksirana. ———

Župljani podnesoše utok, kako se vidi iz slijedećega: | Utok po Župljanima.

126.

./.

Nadb. d. stol u Zagrebu od 16. kolovoza 1.935. br. 5.684 otpisuje župniku M. Šubanić: „U vezi sa Vašim podneskom od 27. lipnja 1.935. br. 90 – saopćuje Vam se na znanje, da je kr. banska uprava Savske banovine upravno odjeljenje II-1 na ovostrani dopis od 5. jula 1.935. br. 4640 u predmetu popravka ~~crkve~~ patronatskih objekata u Jalžabetu odgovorila, da se do sada odnosni popravcima nije moglo pristupiti iz razloga, što su protiv odluke kr. banske uprave br. 67.741-II-1 od 13. novembra 1.934. Župljani uložili žalbu.

Vidi dalje str. 179.: =Žalba neuvažena=

Na taj predmet odnoseći se akt nalazi se na rešenje kod Ministarstva Pravde, verskog odeljenja u Beogradu, kamo je predložen izvješćem kr. banske uprave u Zagrebu br. 78.442-II.-1-1.934. od 11. januara 1.935. –"

Vidi str. 82. Popravci gosp. zgrada, ograde.-

Na doprinosbenoj raspravi od 12. VI. 1929. raspravljalo se i o crkvi-farofu kao i o popravku gospodarskih zgrada, plota itd. – Iglede popravaka ovih tih objekata bude izdana odluka

./.

po kr. ban. upravi od 6. VIII. 1.930 br. 16.503-II. 30. Prema toj odluci otpa„lo bi na župljane za sve objekte 18.272 Din. Vidi str. 83.

Na kasnijim raspravama bila riječ o objektima, koji spadaju na kolatora, a o gospodarskim zgradama nije se raspravljalo. – Urgencijom župnika (Fr. B.) došlo je na red i pitanje popravka gospo„darskih objekata.

Zapisnik od 17. III. 1936

Zapisnik

od 17. marta 1936.

sastavljen kod opć. uprave u Jalžabetu.

P. P.

„Temeljem odredbe Kr. ban. uprave u Zagrebu od 31. X. 1935. br. 71.831.-II. 1-1935. imade se provesti rasprava punomoćnika župlja, na kojoj će se nadopuniti rasprava provedena po izaslanicima Sreskog načelstva u Varaždinu od 25. IX. 1.935. u ovom predmetu (t. j. gospod. zgrade, plot) Imade se ustanoviti tko će i koliko doprinesti i tko će te radnje i popravke izvesti.

Prisutni: opć. pretsjednik (Bavao Madjarić); opć. bilježnik Vjekoslav Kolić); župnik (Miroslav Gubanić) i 20 župljanskih punomoćnika.

Potpisani punomoćnici jednoglasno zaklju„čuje u ovom predmetu slijedeće:

Tražimo da se najprije popravi crkva sa doprinosom kolatora (NB. vidi str. 125 dolje: Utok), jer je popravak crkve najhitnija stvar, a na„ročito radi toga što četrti 27 maja t. g. Sv. Sr. Otorda u Jalžabetu

a crkva je takovom derutnom stanju, da prijeti opasnost porušenja stropa tako, da bi svaki čas mogli stradati životom oni župljani, koji dolaze u crkvu bilo k. sv. Misi ili inače. – U koliko se do sv. Potvrde ne bi mogla u cjelini crkva popraviti; moći će se to djelo„ mično svršiti; a popravci da se izvedu iz onoga iznosa, koji je već uplaćen po župljanima uz doprinos kolatora, koji i u kolikom iznosu na njega spada. –

Poslije uredjenja crkve, treba odmah urediti župni stan, zatim gospo„ darske zgrade i ograde, koje je, takodjer hitno i nužno, koje će se takodjer sve izvesti iz spome„ nutoga već ubranog nameta. –

(NB. vidi str. 83 – a tu na župljane za patronatske objekte samo ručni i vozni težaci otpadaju, a sve drugo na kolatora. – Vidi str. 123 dolje; vidi str. 125 – Utok). –

Popravke na gospodarskim zgradama i uvodenje i popravak ograda izvesti će Općinska uprava u Jalžabetu uz sudjelova„ nje dvojice punomoćnikā i dvojice zamjenikā ovih i to: Andro Skrovec i Djuro Ban iz Jalžabeta, te zamjenici ovih: Mato Vidačić iz Kelemena i Ivan Hruško iz Novakovca. –

U nikojem slučaju se ne može pristati na to, da se u ovom predmetu (naime o gospodarskim objektima) raspisuje novi namet, jer na to ne pristaju ni župljani (Nb. – to se razabire iz Utoka str. 125). Ujedno mole potpisani, da se ovaj predmet po nadleštvima hitno riješi, jer su označeni popravci hitni i neodgodivi, a naročito što se tiče crkve. –

Slijedi 20 potpisa punomoćnika uz župnika, opć. pretsjednika i bilježnika.

— . —

U tom predmetu istoga datuma od 17. III. 1.936 pod brojem 981-1936. dostao ga Sreskomu načelstvu na tamošnji broj 23.668 od 12. XII. 1.935. Zapisnik od 17. III. 1.936 uz ostalo i primjećuje: " Ujedno se izvješćuje, kako se to vidi i iz raspravnog zapisnika, da se punomoćnici nisu htjeli držati predmeta, nego su rješavali pitanje, koje nije bilo predmetom ove rasprave, tražeći, da se najprije popravi crkva, onda župni stan, a za tim gospodarske zgrade i ograda, ali da se sve to izvede sa već ubranim župnim nametom i doprinosom kolatora, jer da je najpotrebnije, da se najprije popravi crkva, koja je toliko ruinirana. "

/.

130

./.

Radi toga moli se ishoditi od Kr. banske uprave rješenje, da se poprave župne gospodarske zgrade i izvedu ograde iz spomenutoga nameta, koji je već ubran, kako se ne bi novi namet raspisivao, pošto je taj namet ubran i za ovu svrhu - na temelju odluke Kr. banske uprave u Zagrebu od 6.VIII. 1.930 broj 16.503-II. - —

B. Do 5.X. 1.934. ubrano je tog nameta 17.349'80 Din.

vidi str. 83.

Što se tiče crkve i župnoga stana, moli se forsirati platež doprinosa od strane kolatora, kako bi se i crkva i župni stan mogli pospješno popraviti i urediti.

- Vidljivo je, da punomoćnici ni u kojem slučaju nisu pristali na raspisivanje posebnoga nameta za spomenutu svrhu."

— . —

Konac: pred dolazak dijecezanskog? ... litelja sv. Postorde na dan 17. Svibnja 1.936. - podigla općina nova putna vrata, kojih već nije ni bilo.

— . —

./.

131.

A i župljani očekuju preuzvišenoga nadbiskupa-koadjutora- umjesto visokoga starca nadbiskupa dr. Antuna Bauer - u osobi dr. Alojzija Ste,, pinac- očekuju sa željom, da bude njegov natpastirski pohod ove župe, u istinu Bogu na slavu, a njima-župljanima na vječnu, a i vremensku blagodat. —

Za posljednje sv. Potvrde, koju je-nakon jedva trotjednoga dolaska ~~za~~ novoga župnika /M.P./ ovamo- obavio preuzv. g. biskup dr. Dominik Premuš i to 18. svibnja 1.923. nije bilo previše oduševljenja. - Tko želi i o tome više znati- na raspolożbu su mu primjedbe tadanjega župnika /M.P./, koje primjedbe nalaze se u knjizi: „Popis potvrđenika 1.923."- u župnom uredu.

Potvrda 1.923. 18.V. —.— Vidi i sravni stranu ove „spomenice" # 37-38.

Potvrđenika je bilo 1.923.·18.V. 1.200. Tada je ova župa spadala jošte u koprivnički crkveni kotar. —

Kako je u svibnju 1.926. bilo dijeljenje sv. Potvrde u dolnjo-varaždinskomu kotaru, to- premda je već tada ova župa bila pridijeljena tomu dol.-varažd. kotaru,- ipak nije bilo ovdje sv. Potvrde zbog premaloga vremenskoga razmaka (1923-1926). No mnogo je ovdješnjih župljana primilo sv. Potvrdu te godine 1.926. u susjednima župama, kako i godine 1.935. u Martijancu.

./.

132.

Prema tomu ~~sh~~ shvatljivo će biti, zašto broj potvrđenika 27. V. 1.936. bude znatno manji.

— · —

Mladomisnik Jakob Novosel – 29. VII. 1.923.

Iste godine 1.923. dana 29. srpnja pari„miciraojè u ovdješnjoj župnoj crkvi mla„domisnik Imbriovčanin – a sada župnik u Gjurgjevcu (Podravina) Jakob Novosel. – Uz brojne, a i odlične goste u gornjim prostorijama, ovoga župnoga dvora proslavio se ovaj večani dan teret i brigu dobroga mu, – a sada od 1.955. godine – pokojnoga oca Stjepana Novosel. Na grobu toga vrijednoga župljanina oprostio se Gjurgjevčan, a sada Varažd. – Toplički župnik: Josip Hajduković, koji jè uz ostalu vrijednotu toga župljanina lijèpo istakao njègovu brigu i mar za nabavu zvona za ovu župnu crkvu. —

Mladomisniku Jakobu Novosel bio manu„duktorom" bivši ~~za sada~~ kutjevački župnik, a Jalžabečanin, Luka Partaš, koji jè nakon 21 godinu minističkovanja umirovljen zbog bolesti, te se u srpnju 1.933. navratio u Jalžabet – svojè rodno mjesto, da ovdjè životari kao umirovljènik.

+ Nastradao u Savi kod Trnja 8. IIII. 1939. Župa Krista Kralja.

—·—

„Misije" 1.924.

Misije od 7-14.V.1939

Santić Tomo Jagrić

„Misije", koje su u ovoj župi obdržavane od 11.V. do 18.V. 1.924. — jesu prve u ovoj župi. — Proučivši stra„nu 13. ove „Spomenice" razabire se, da je 13. marta 1.861. prigodom sv. „misija" u Ludbregu blago=slovljen „misijski križ" u Ludbregu za Jalžabet, ali ovdje nije bilo „misija". — Dokumenat o blagoslovu toga „mi„sijskoga križa" prileži na stranu 13. Ostaci toga već porušenoga križa na„laze se kao podzemni „trček" malo pred ulazom u sakristiju. —

„Misije" od 11.V. do 18.V. 1.924.

vidi str. 13.

Prve dakle pučke misije u ovoj župi bile su 1.924. - Vodili su ih članovi družbe Isusove: Ilija Gavrić (sada već pokojni) i Bogoljub Strižić (prije svećenik, profesor nadb. zagrebačke) uz pripomoć ispovjednika o. kapucina Leopolda Grbavac. Tom zgodom podignut je novi „misijski križ." Taj novi „mis. križ" blagoslovio je prev. g. varažd. kanonik, protonotar itd. - Matija Proštenik, koji je pod „infulom" vodio i zaključnu proce„siju uz pratnju preč. kanonika Ignacija Debeljak i drugu gg. svećenike.

na Šimskog preparan„diji kod c.č. sestara.

134.

./.

U vezi sa obdržavangem tih pučkih „misija" do„ pustio je nadb. d. stol u Zagrebu od 19. XII. 1924. br. 7828 i 'Zo/ na naknadnu zamolbu župnika/ M.P./ za podmirenje „misijskih" troškova izdatak iz župske-crkvene blagajne svotu od 1.000 Din. (Više se nije onda ni moglo, jer je u blagajni župne crkve oladalo – siromaštvo/. – Ta svota od 1.000 Din bila pravovremeno uručena kao neznat„ na nagrada veleč. oo. Isusovcima – vo„ diteljima „misija" za trud/, – putni trošak, dok je kola, opskrbu itd. preuzeo župnik na sebe. – Župljani se nijesu ničim opte„ rećivali. – Župljanima su bile mile te sv. „misije", a poimence „paradni" zaključak – no o nutrašnjosti tih (kako prečesto i drugdje) ljudi suditi će Sveznajući. ——

1.000 godiš„ njica opstanka hrvatskoga kraljevstva 1.925. Jalžabet. 1925.

Proslava 1.000 - godišnjice opstanka hrvatskoga kraljevstva

nije zanemarena ni u ovoj župi.
Na dan sv. slavenskih apostola sv. Ćirila i sv. Metodaj 5. VI. 1925 poslije sv. mise bude u Jalžabetu povorka, kakovu ni najstariji ne pamte: konjanici, tam buraši (za onda još ovdje nije bilo „bandista"), vatrogasci, mjesna oblast, narod veliki i mali (djeca) – sve sa ——

1 35

hrvatskim trobojnicama okićeno – iz svih sela ove župe. – Povorka od crkve kroz „Šožum" ~~oko~~ groblja – natrag do „žganjare" – preko „Gospodske" ulice na „gmajnu" blizu crkve. – Valent Cesarec – jabrabečanin – u Zagrebu živući kao privatni činovnik – drži oduševljene govore; muško i žensko „deklamuje", a narod pjeva: „Slava mu, slava mu, Tomislavu našemu . . . ".

– . –

Imbriovec 1.925.

Dana 13. IX. 1925. bude procesija od župne crkve do Imbriovca u svrhu proslave 1.000 godišnjice hrvatskoga kraljestva i otkrića „obeliska" uz kapelicu. Natpis: „Uspomena – Tomislav – 925 – 1. 925. – Uz župnika poslije sv. mise imao riječ i sin Karla Salamon, – Ivan.

– . –

Rukljevina 1925.

Dana 29. XI. 1925. bude sv. misa u kapeli sv. Marije – Rukljevina, te sve u spomen tisuć-godišnjice. Na zamolbu mjesnoga župnika (N.P.) govorio poslije sv. mise prigodom otkrića obeliska" uprav. župe Svibovec: Josip Hajdukovič (sada župnik u Varaždin. Toplice). –

Karakteristično jest, da se u natpisu na „obelisku" ne spominju Poljančani, već samo Greščevina i Rukljevina.

– / –

136.

Natpis pak na „obelisku" glasi:

= Vječna uspomena!
Krunisanja kralja Tomislava
prvog kralja Hrvatskoga.
Jubilejska godina sveta 1.925.

A od kriče spomen ploče
28.XI. 1.925.
Ovaj spomenik (zapravo dan kasnije) podignut je
iz dobrovoljnih doprinosa žitelja
Greščevine i Kuklevine u spomen
Kralju Tomislavu u sv. Mariji
Kuklevini: graditelj je
bio spomen ploče zidarski
pomoćnik Vuk Stjepan
iz Greščevine!"

vidi dalje str. 138.

Ovaj natpis prepisao - već je prilično ruiniran - sam Vuk Stjepan, - a bivši župnik /M.P./ u ovu ga „spomenicu" prepisao.

/.

Kad se govori o Rukljevini: Sv. Mariji - budi spomenuto i to, da je tamošnje groblje pretijesno. - Radilo se sa strane župnoga ureda za uređenje novoga groblja. - Bila tu riječ i sa vlastelin„ stvom u Martijancu za otstup parce„ la ispod kapele - preko „jarka" - a i sa nekima privatnicima na površi„ nama, koje smjeraju prema gornjoj Poljani. - <u>Slijedi odluka:</u> | 137 Groblje sv. Marije 1.926.

Odlukom sreskoga poglavarstva u Varaždinu br. 6892 - 1.926. od 20.V.-1926. <u>bio očevid</u> u Rukljevini (dan prije toga oženio se Stjepan Pepelko, ovdješnji blagajnik - u crkvi sv. Nikole u Varaždinu) - <u>bio očevid</u> za uređenje novoga groblja u Rukljevini (Sv. Marija) po kr. vladinom perovođi Marku Alt= städter uz <u>sudjelovanje</u> županijskog fizika g. dr. Mirka Ferkić, izasla„ nika hydrotehničkoga ureda itd. - Komisija za groblje bila - - ali do odluke nije došlo. ——

Groblje i dalje vegetira.

138.

Na dan Kanoničke vizitacije
Jalžabet, dne: 27/V. 1936.

Vidio Dr Alojzije Stepinac
Nadb. koadjutor

Hrvatsko slavlje u vječnom gradu Rimu 1.925.

Vidi str. 134. Jubilejska sveta godina 1.925.

U svetoj-jubilejskoj godini 1925. pisao je u „Danici" iz god. 1926. dr. Stjepan Markulin (advokat-Zagreb), a 1.927. dr. Josip Lončarić (župnik, sv. Petar-Zagreb). - U svetoj-jubilejskoj godini 1925. došlo je u Rim blizu 1.000 hodočašća. Među tima tri hrvatska hodočašća: 1.) u mjesecu svibnju 1.925. pod vodstvom zagrebačkoga nadbiskupa g. dr. Antuna Bauer, koje je brojilo od četiri tisuća hodočasnikā. 2.) u mjesecu rujnu 1.925. pod vodstvom preuzv. g. nadb. sarajevskoga dr. Ivana Šarić, sa 500 hodoč. 3.) u prosincu pod vodstvom ./.

skopljanskoga biskupa prev. g. dr Gnidovec. – Prema tomu svaki tisući Hrvat po prilici – hodočastio je u Rim 1925. –

Nadb. A. Bauer pozdravivši sv. Oca Pia XI. u latinskom jeziku, predao je sv. Ocu dar hrvatskoga naroda zlatni kalež s pliticom i spomenicu, a iz ruku križevačkoga vladike dr Njaradija u narodnom slogu u kožu uvezani starosloyenski liturgikon, a i u bijeloj koži uvezani novo-izašli hrvatski prijevod sv. Pisma Novoga Zavjeta, priređen po zagreb. bogoslov. profesoru dr Franji Zagoda. –

Na dragocjenomu, umjetničkomu, od suhoga zlata kaležu prikazana su tri događaja iz hrvatske povjesti: ponajprije krunisanje kralja Tomislava, koje obavlja poslanik pape Ivana X. (915–928), zatim prizor, gdje papa Lav XIII. (1878–1903) predaje hrvatskima biskupima Strossmajeru (Đakovo) i Stadleru (Sarajevo) zavod sv. Jeronima u Rimu, i prizor, gdje papa Benedikt XV. (1914–1922) dopušta nadb. dr. Ant. Bauer i ostalim hrvatskim biskupima, da uvedu u svojim biskupijama

Kalež Sv. Ocu.

140

obrednik (ritual) kao i čitanje poslanica i evanđelja u sv. misi na hrvatskom jeziku. — Na podnici kaleža izrađeni su grbovi hrvatskih zemalja i likovi hrvatskih blaženika: bl. Augustina Kažotića, biskupa zagrebačkoga; bl. Marka Križevčanina i dalmatinskoga franjevca bl. Tavelića. —

Nadb. dr. A. Bauer u svome govoru ista„ kao je riječi pape Ivana VIII., koji je god. 879. pisao hrvatskomu knezu Branimiru, da je na blagdan Uza-šašća Gospodinova (21. V. 879.) usred" sv. službe Božje podigao ruke uvis i bla„goslovio i njega i sav narod hrvatski" i svu zemlju hrvatsku. Na spomen toga događaja zamolio je nadbiskup sv. Oca Papu, neka i on poput svoga predšasnika (Ivana VIII.) usred sv. službe Božje, koju će iz ovoga kaleža služiti na oltaru sv. Petra apostola, podigne ruke i blagoslovi sav narod naš i svu zemlju našu, jer je hrvatski narod uvijek bio i ostati će najvjerniji vjeri, Crkvi i Ocu svega kršćanstva.

— Ustavši sv. Otac, pozdravio je hodočasnike hrvatske sa: „Hvaljen Isus!"

141.

Sjedinovi govorio je talijanski. Papin je govor na njegov nalog bilježio šibenski biskup dr. Jeronim Mileta, a kad ga je u hrvatskom jeziku priopćivao hodočasnicima, papa je sa velikom strpljivosti slušao hrvatske riječi i jer znade (papa) poljski, pokazivao je da razumije i odobrava tumač.

Sv. Otac čestita dragomu hrvatskomu narodu: Nije malena stvar slaviti svoju tisućgodišnjicu kod pape t.j. nasljednika onoga Ivana X., koji je pred tisuću godina - 925. - podijelio kraljevsku krunu vašemu prvomu kralju Tomislavu. -

Htjedoste u toj svetoj-jubilejskoj godini da i papu učinite učesnikom svojega (narodnoga) veselja. - Za to vam zahvaljujemo. - I papa veli: Bogu hvala za vjernost Hrvata sv. vjeri: A zahvaliti ćemo mu (Bogu) s vašim kaležem. - Ono, što je naš predšasnik papa Ivan VIII (872-882) pisao vašemu knezu Branimiru:

„Na dan Uzašašća Gospodnjega prikazati ćemo na žrtveniku Apostolskoga prvaka sv. žrtvu, da vas Bog blagoslovi u budućnosti kao i u prošlosti" - to kažemo i svima vama: ./.

142.

Na dan Duhova, t. j. sutra, prikazati ćemo Bogu na žrtveniku Apostolskoga prvaka s Vašim kaležem sv. žrtvu, da vas Bog blagoslovi u budućnosti kao i u prošlosti: ——

— . —

Jabŕabetskih župljanâ prilog za kalež sv. Ocu 1925.

Prema odluci preč. g. nadbiskupa dr. Antuna Bauer-a III. Kraljina 1925. sabrana crkvena milostinja od – 150 – dinara poslana preč. nadb. duh. stolu za zlatni kalež kojim sv. Ocu Papi Piu XI. – sv. Otac se na Duhove 1925. poslužio. — Da smo znali, da bude tak, bi već dali" – rekoše vazda sumnjičavi jabŕabeski župljani. —

~

./.

Budući da na poziv župnika, a po nalogu nadb. duh. stola, župljani ove župe ne sabraše a ma baš ništa za gradnju nadb. dječačkoga sjemeništa u Zagrebu, to je župnik /M.P./, dozvolom preč. nadb. duh. stola od 6. IX. 1.929. br. 5.590 poslao po g. mjesnomu (a kasnije u Šemovcu) učitelju Ivanu Sitar 2 (dva) kaleža iz župne crkve, a 1 (jedan) iz kapele sv. Marije zajedno sa patenama za navedenu svrhu. - Sva tri kaleža sa patenama predana su nadb. duh. stolu 24. IX. 1.929. —

Tri kaleža kao doprinos za gradnju nadb. dječač. sjemeništa

– . –

Dana 26.-27.-28. srpnja 1.926. sabirao se u župi žitak za postradale od poplave naših zagorskih krajeva. - Župljani se prilično odazvaše darovanjem.

Sabiranje žitka u god. 1926.

– . –

Godina 1.928. bila sušna. - 24. VII. 1.928. bila procesija od raspela u Golom-brdu u kapelu sv. Marije u svrhu isprošenja kiše. —

Sušna godina 1.928. Procesija.

– . –

U svrhu podignuća nove crkve na čast sv. Antunu Pad. u Zagrebu (Sv. Duh) bude u ovoj župi uvedena trodnevnica na čast sv. Antunu uz poziv župljana, da štogod daruju za tu novo-gradnju.

Sabiranje za gradnju crkve sv. Antuna u Zagrebu. 1.930 - 33.

./.

Ušlo je i odaslano milodara: 1.930 = 350 Din.; 1.931. = 110 Din., 1.932 = 170 Din.; 1.933 = 120 Din. - Ukupno - 750 Din. - Od darovatelja nije osiromašio zbog svojega priloga nitijedan.

— . —

Krvavi dan 20. VI 1928.

Dan prije svetkovine sv. Alojzija t. j. 20. lipnja godine 1.928. stradaše u parlamentu u Beogradu ~~od~~ revol„verskih taneta i to: ranjeni budu seljak Grandja i dr. Ivan Pernar, a usmrćeni Pavle Radić i Franjo [Đuro] Basariček, dok je ranjeni vođa hrvatske seljačke stranke Stjepan Radić naknadno umro - 8. kolovoza iste godine. - Za Stjepana Radića bude ponuđen državni sprovod, ali bude odbijen, te bude na račun seljačke stranke uz veličanstven sprovod pokopan u Zagrebu. - Ubojica 1/ koji je u parlamentu beogradskom pucao u Hrvate bude osuđen na 20 godina. - No o tome će historija naknadno reći svoje. — Za pale žrtve bio i u ovoj župi „Requiem", što se ponavlja svake godine, pojmence dan smrti Stjepana Radića, kao vođe hrvatske seljačke stranke. -

1/ Puniša Račić

Raspadom Austro-Ugarske monarhije god. 1.918, osvanula je nova država:

./.

Kraljestvo Srba-Hrvata-Slovenaca; onda Kraljevina S.-H.-S.; onda Jugoslavija. 1.903. ode na drugi svijet Saša Obrenović, srpski vladar; a 1.934. u listopadu atentatom u Marsilji ode Bogu na pravdu Aleksandar Karađorđević, koji želeći od triju naroda Sr.-Hr.-Slov. stvoriti narodno jedinstvo, stavio je u „časnu zaborav" i tri narodna barjaka, uvedavši jedan državni plavo-bijelo-crveni barjak. Iza smrti Aleksandra, sina Petra I., zakraljio se Petar II. malodobnik, te državne poslove vodi uz ostale knez Pavao. – Cjelokupne prilike za Hrvate i katolike svakokove su, samo ne ugodne. – Izborom od 5. svibnja 1.935. popeo se na vladino predsjedništvo Bogoljub Jeftić. Bio mu kratak rok. – Za spomen (!) sedamgodišnjice krvavoga dana (20. VI. 1.928.) prinuđen bi da ostavi svoj tron i prepusti Stojadinoviću, na koga i opet u parlamentu – pucao Arnautović. – Kakove su prilike bile za B. Jeftićeve vladavine, dokazom je: Memorandum, koji je hrvatski metropolita Preuzvišeni g. Dr. Antun Bauer, nadb. zagrebački u pratnji križevačkoga vladike Preuzv. g. Dr. Dionizija Njaradi – predao dne 25. svibnja 1.9.35. Kraljevskom Visočanstvu knezu Pavlu.

Izbori 5. V. 1.935.

Damjan Arnau„tović osuđen" na 15. god. robije.

Damjan

„Memorandum" od 25. V. 1.935. – koji se naknadno u cijelosti uljepljuje. str. 148.

Memorandum pisan strojopisom na
tri i po strane cijeloga arka. Samo
neke izvori:

„Vaše Kr. Visočanstvo, kneže namjesni-
če! Kao duhovni natpastir najveće
nadbiskupije u Jugoslaviji i kao metropoli-
ta četirju biskupija primam posljednih
dana iz svih krajeva svoje biskupije,
iz čitavog svog metropolitskog područja
i iz ostalih biskupija vijesti o teškim
patnjama, kojima su izvrgnuti moji
vjernici. – Ne želim ovime nipošto, da
se miješam u kakovu politiku, a
najmanje pako u kakove stranačke
borbe, nego promatram te patnje
kao nadbiskup, koji je dužan da
se stara za duhovno dobro svo-
jega hrvatskog naroda.
Imajući na umu Božanske istine
vjere i morala, moram podići
svoj glas protiv krvarenja i ubi-
janja, koja se vrše bez ikakve
etičke opravdanosti, te stvaraju
u narodu raspoloženje, koje vrlo
otežava duhovni odgoj župa i
biskupije. Ne mogu gledati, kako
se sije sjeme, koje može u budućno-
sti uroditi samo mržnjom, osve-
tom i pristajanjem uz one struje, koje
jedva čekaju, dok otvore europsku

./.

kršćansku civilizaciju i kulturu. –
– Ne mogu gledati u to, da pojedini organi žandarmerije vrše neopravdana djela, a sve to u ime najviših državnih auktoriteta. –
Braneći svoj hrvatski narod, uvjeren sam, da branim i ugled Državnih najviših poglavara, za koje vjerujem, da ne nose odgovornost za nasilničke čine onih, koji nimalo ne cijene ljudski život. –
Dužan sam podići svoj glas protiv okrutnosti i zato, jer se neke od njih zbivaju prigodom crkvenih svečanosti, kad je narod najoduševljeniji radi dolaska svog vrhovnog crkvenog poglavara, koji im dijeli sakramenat Svete potvrde. ..." Sada se nanizavaju pojedini slučajevi i veli se: „Naveo sam nekoliko i to najdrastičnijih primjera državnih organa, ne spominjajući ona bez brojna zatvaranja, globljenja i šikana svake vrsti. –
Moram ovom prilikom napomenuti, da se takove brutalnosti nijesu ograničivale na seljački svijet, već da su Državni organi jednako postupali i sa katoličkim svećenstvom."

./.

Svršetak. „Vaše Kraljevsko Visočanstvo!
Spomenuti postupci organa državne
vlasti takovi su, da moraju svakoga
čovjeka i kršćanina u dno duše potresti.
- Dozvoljavam, da je za postupak
državnih vlasti u nekojim slučajevima
moglo biti povoda, ali smatram,
da se ovakova brutalna i drakon-
ska reakcija sa strane žandara
ne može opravdati, jer se protivi
zakonima Državnim i pojmovima
kulture i morala. –
Iz tih razloga prinuđen sam da
poduzmem mjere kako bi se
spriječili ovakovi postupci. –
- Zato kao nadbiskup i
hrvatski metropolita, kao
čovjek, kao branitelj kršćan-
ske kulture i civilizacije, koji
ima pred očima interes Božje
i među ostalim također i ču-
vanje Državnih autoriteta
ja Vama stavljam ove čine
doznanja, moleći Vas, da
obustavite svojom vlašću ova-
kove okrutnosti Državnih organa."
— Vašem kr. Visočanstvu

Odani

Dr Ante Bauer s.r.
Hrvatski metropolita
i Zagrebački nadbiskup.

Ovaj memorandum nije ovdješnje novinstvo iznijelo, ali u parlamentu bilo je svega i svašta, ali ništa plemenita za Hrvate-katolike. — Ne potraje ni mjesec dana, a B. Jeftić isprazni visoko-položajnu stolicu. —

Teško narodno stanje uopće, a za žog. Jeftićevoga režima ponajgore u znak nezadovoljstva iznijelo je, „čaone zabo„ravi" (vidi str. 145.) hrvatsku narodnu trobojku. — U noći na nedelju pred Duhove izvješana bude trobojka i u Jalžabetu na drvo pred novom općin„skom zgradom (ako i nije od temelja nova) i u vlastelinskome parku na jablan. — Pred općinom bude lahko hrvatski barjak skinuti, no onaj na jablanu bio previsoko, pak žan„dari iz Varažd. Toplica pucaše po barjaku, da ga na taj način skinu. Do 10. taneta odaslaše čuvari javne sigurnosti u hrvatsku svetinju. Ne uspješe, — našao se čovjek Stjepan Mežnarić (Biškup zvani) i za ja„dašku plaću od — 10 — dinara popne se na jablan i skine hrvatsku trobojku. — O Duhovima polaze Jalžabečani na proštenje k Majci Božjoj Bistričkoj: — No 1935. podtosče neki i na 4. nedelju po Duhovima — 7. srpnja. — (Taj dan primicirao

2. VI. 1935. pucali žandari po hrvatsko„mu barjaku,

150. Mladomisnik u Knegincu. u Kneginu mladomisnik Antun Cvek.) – Taj dan bilo zagrebačko-bistričko proštenje. – U spomen
250 godišnjice našašća i uzvišenja" čudotvornoga Lika Majke Božje Bistričke 16. VII. 1.684. godine

7. VII. 1.935. Krunisanje Majke Božje Bistričke. okrunio je 7. VII. Zagrebački nadbiskup Dr. Antun Bauer Bistrički Lik Majke Božje i Sina Joj Isusa sa novom – jubilejskom krunom. Prigodnu propovijed održao je nadb. koadjutor – s pravom nasljedstva – Dr. Alojzije Stepinac.
(O cijeloj toj jubilejskoj proslavi priredio je župnik sv. Marka u Zagrebu Dr. S. Ritig – posebnu knjigu 1935. pod naslovom: „Jubilejska kruna Majke Božje Bistričke".) – Taj dan bude bistričko prošćenište upravo poplavljeno hrvatskim trobojnicama. – I jatra" bečki župljani doniješe, dva barjaka

Dva barjaka blagoslovena za crkvenu porabu. – hrvatske trobojnice – sa svetačkim Likom Majke Božje Bistričke. I doniješe oba barjaka isti dan u župnu crkvu, da slijedeće nedelje 14. VII. u procesiji od općine pod tim barjacima uđu u župnu crkvu. – Jedan od tih barjaka blagoslovio je za crkvenu

Pazi! Blagoslov barjaka vidi str. 175.

poralu kod rane sv. mise umir. župnik M.P., a drugi je blagoslovio kod poldanje sv. mise u Helemenim župnik Miroslav Rubanić. –
Na spomen sedamgodišnjice smrti Stjepana Radić – beogradsko-parlamentarne žrtve bude 8. VIII. „Requiem". Iz svih sela ove župe došle i muško i žensko pod sedam novih hrvatskih trobojnica na taj „Requiem". Poslije sv. službe božje bude upriličena velika povorka uz pjev kako narodnih tako i crkvenih pjesama sve do općine, gdje se sve mnoštvo u lijepom miru vrati pod barjacima u svoja sela. – Mir sa strane župljana, ali nije bilo mira sa strane vlasti, koja je ne samo jednoga, već mnoge pozivala na srez u Varaždin na odgovornost zbog hrvatskih trobojnica.

– · –

Školstvo.

Škola u Jalžabetu, nekada sa jednim učiteljem, bude učinjena tijekom vreme, na dvo – tro, a 1.928 četvero-razrednom t. j. sa četiri učiteljska lica. –
Godine pak 1.922. otvorena je škola u privatnim kućama u Grešćevini, odakle je – i opet u privatnu kuću – premještena 1.933. u Poljanu gornju, te postane dvorazrednom t. j. sa dva učiteljska lica. –

– · –

Vatrogastvo: Jalžabet.

Nastojanjem domaćega sina – Jal. žabečanina – Stjepana Pepelko, blagajnika upr. općine Jalžabet, osnovano bi u mjestu Jalžabet „Hrvatsko vatrogasno društvo“.

Blagoslov doma 15. VIII. 1926. Jalžabet.

Ne prođoše ni tri godine od osnutka ovoga društva, došlo je na dan Velike Gospe 15. VIII. 1926. do blagoslova vatrogasnoga doma. – Bilo-tu i nesporazuma glede natpisa na domu. Htjelo-se u tom natpisu istaći i nešto, što bi moglo smetati zbog politike, ali je konačno došlo do natpisa: „Hrvatski vatrogasni dom.“

Blagoslov vatrogasne štrcaljke 23. VII. 1933. Jalžabet.

Godine 1.933. povećan bi vatrogasni dom za spremište štrcaljke. – Stara, mala štrcaljka bude zamijenjena sa novom i novim kolima sa lagvom za voženje vode. – Blagoslov nove štrcaljke bude obavljen 23. VII. 1.933. uz sudjelovanje kuma: – trgovca žitkom u Varaždinu – g. Martinjak i njegove gospode. –

Prvi društvem predsjednik bio rodom Bedekovčan, priženjen udovi † Stjepana Bubanić (Janček) i načelnik općine: Ljudevit Bon. —

— . —

Osnutkom vatrogasnoga društva u Novakovcu bude 31.VII.-1932. dozvolom nadb. duh. stola od 19.VII.1.932. br. 4.568. u Novakovcu sv. misa „pod vedrim nebom" u svrhu, da se u Novakovcu blagoslovi novo-sagrađeni vatrogasni dom i novo-nabavljena vatro„gasna štrcaljka. - Kao kumovi fungirali blagoslovu štrcaljke jalžabečki tegovac Vilim Krčmar sa svojom gospodom. -

Vatrogastvo: Novakovec. Blagoslov doma i štrcaljke 31. VII. 1932.

/.—

Vatrogastvo: Helemen.

U zatišju - u sjeni divljih kestenja opstajalo je u Helemenu „vatro" gasno spremište sa štrcaljkom. Maleno, drveno, nikome na korist. - Trebalo se podići novo. Da se podigne novi „vatrogasni dom" iskodiše se Helemnci kod sreskoga načelnika u Va„raždinu Dra Aleksandra Šibe„nika - i to na istom mjestu, kako je bilo staro „spremište", protiv kojega mjesta - u blizini kapele - - 28 m. 75 cm. do kapele - i na banovin„skoj cesti = bila je i općinska uprava i crkvena uprava i susjed-međaš Ivan Crnko. - Mimo općinske uprave

./.

154. iskodiše u Heleminci „ povjerenstvom
(prvi)
očevid na licu mjesta u Helemenu
za dan 21-V.- 1933. u 9.30 sati ! Bila
to nedelja, kad je nepozivani
– po srezu na ročište župnik /M.P./ imao u
župnoj crkvi sv. misu. Na ročište
pozvani su po sreskom načelstvu u
Varaždinu: 1.) Dobrovoljno vatrogasno
društvo u Helem. (predsjednik Flo„
rijan Pavliček), 2.) opć. poglav. u
Jalžabetu radi obavještenja intere„
senata (opć. pogl. obavještuje inte„
resente a.) Ivana Crnko; b.) Rk. nadar„
binu sv. Klementa; c.) glavara zemljišne
zajednice Ivana Vrbar iz Helemena);
3.) dr. Aleksander Šibenik, sreski na„
čelnik radi obave očevida. –
Sresko načelstvo u Varaždi. 18. V. 1933
br. 12.991_1933. – Poglav. upravne
općine u Jalžabetu 20. V. 1933 br. 2257-33.
Na tom očevidu nije zastupana
crkva, a niti je bilo mjernika.
Ivan Crnko i župnik digoše žalbu o
svojem trošku proti gradnje.
Predujam za očevid proti gradnje
bude 175 Din. na račun blagajne
kapele sv. Klementa. (Stavka crkve„
no-kapeličnih računa 10-1.933.
1. VI. 1933.)

./.

Načelstvo sreza varaždinskog. Varaždin od 10. VI. 1.933. br. 14.324 ex 1.933.

Predmet: Dobrovoljno vatrogasno društvo Kelemen.

Odluka

U predhodnom riješenju gornje žalbe određuje se povjerenstveni očevid (drugi) na licu mjesta u Keleme„nu uz tehničkoga stručnjaka za dan 17. VI. 1.933. u 7·30 itd. (župnik imao pričest školske djece) -

1.) Pozivaju se: 1.) Vatrogastvo - Kelem; 2.) Rk. župni ured - Jalžabet; 3. Ivan Crnko - Kelemen; tehnički odjelak - Varaždin; 4.) dr. Al. Šibenik. -

— . —

Rezultat: dr Al. Šibenik prigodom ovoga očevida reče, da će ipak na tome mjestu „dom" biti. vidi str. 161

—

Župnik odmah 18. VI. 1.933. odaslao svoje „mišljenje" nadlež. duh. stolu preko pošte Varažd. - Toplice „ i istopis 24. VI. 1.933. uz prilog dostavnice pošte Varažd. - Toplice u Biškupec dekanu Tomislavu Štefanec.

— . —

Osim troška kapele, kako se vidi na strani 154. dolje - od 175 Din. iz svojega je džepa isplatio župnik (M. Pž.) za izasla„nika 167 Din.; za strojopis i poštu itd. svojega „mišljenja" 210 Din.; na općini 32·19 (ili 42·19) Din. za brijeg 25 Din - 434·19 Din dakle bez dangube konja itd oko 450 Din. -,

koju svotu bi mirno pregorio, da ju je poklonio za gradnju „doma" na doličnom - svrsishodnom - mjestu. A ovako .... ?

— . —

„Mišljenje" Žepnika (M. Pž.) poslano 18. VI. 33. nadb. d. stolu i istopis dekanu 24. VI. - 1933. - ;

Prečasni nadbiskupski duhovni stole!

Dobrovoljno vatrogasno-društvo „Ike" lemenu župe Jalžabet namjerava graditi vatrogasni dom za vatrogasne i zabavne svrhe - 28 m. 75 cm. od crkve-kapele. - Postoji to, da će taj dom biti dom zabavišta, plesa itd. - Kao zastupnik crkve obraćam se na preč. naslov, da to zabavište zapriječi. —

Molim: Gospodin sreski načelnik pokazao se u cijeloj stvari egocen„tričan. - On ne treba mjernika. - Hoću - i - šuti. - Ne ušutiš, dobit ćeš pet dana rešta, kao što je to - egoistični otkrojio na licu mjesta žalitelju Ivanu Crnko (poslije je opozvao - smilovao se).

- Potpisani, kao zastupnik crkve, ne voleći, da doživi sudbinu Ivana Crnko, šutio je kao mramor - i - ovo izrekao:

./.

- Dobilo na očevidu 17. VI. 1933. str. 155.

„Gospodine sreski načelniče, ja Vas se bojim. – Ne volim sud, bim Ivana Crnko. Ja odilazim". Nasmiješio se po prvijut – i – još sam na slobodi. —

Egocentričan gospodin učinio je svoje dana 21.V. 1933. – (U onu nedelju na prvom očevidu.) – str. 154.

Nedelja – šest. – Župnik se zove da prisustvuje očevidu u 9 sati; kad je sv. misa (vidi str. 154). – Uredovanje!

Mimoišlo se općinu kao prvu instanciju za takove otkaze. Tā, ne prijaju = Gindina zabave = sudovi svojih, već directe trče dalje – k egocentričnomu. – Znam i to, kako je gospodin primio izaslanika vatrogasnoga društva. – Molim. – Prisutan je bio i jedan Jalžabečanin u svojmu poslu, – i on – seljak – pohvalio" postupak gospodina" sreskoga.

– 17. lipnja novi otkaz. – Lice mjesta Helener – tri kilometra od centruma (Jalžabeta). – Saziv za 7 sati i 30 časaka u jutro. – Gospoda ne misle, da svecenstvo ima u jutro redovnu službu u crkvi. – U ovomu slučaju bila sv. pričest sedamdesetero školske djece. – Djeca došla u šest sati, da župnik ne zakasni na lice mjesta.

/.

158.

Gospoda ne znadu udaljenosti i teritorij ovoga kraja. – Pak ako već Filipašići: gor,- dol,- gor,- potok,- šuma,- berek,- vrhunac im dom: Piovec, – pak ako oni, kao pravi gorštaci ne htjedoše se poslužiti jelenima iz gospodskoga zveri„njaka da dođu po svojega Isusa, što je ipak jedan iz nizine na biciklu dojurio (Stjepan Grdan, sin Mirka, općinskoga uredovnoga činov„nika. – Dakako da je potpisani prekoračio 7'30 prije podne. – Molim, da se prečasni naslov izvoli obra„titi na moje nemjerodavno mišlenje. 1.) Mimoišlo-se općinu, koja kao takova ne slaže se sa ovako naumljenim domom – koliko ja pozitivno znam. – 2.) Gospodin sreski načelnik primio je molbu vatrogasacā, a nije tražio, da vatrogasci donesu pismeno sa strane općine i razloge, zbog kojih ih općina odbija. – 3.) Gosp. sreski načelnik 21/V. – nedelja – javno uređuje bez inžinira, a u odluci konstatira, da je bio inžinir tamo. – Čemu diva, kad znadem sam!?! –
4.) Gosp. sres. načelnik 17. VI. - 33. određuje očevid u 7 i pol, ne

misleći da i djece ima. 5.) Gosp. sres. načelnik pokazao se za čitavoga procesa - egocentričnim. 6.) Odluka će sres. načelnika biti, da se podigne dom prema želji vatrogasaca. 7.) U zapisnik stavih: budući da se radi o crkvi-kapeli, to nijesam mjerodavan ja, već preč. naslov da izreče svoj sud. 8.) Ne diram u ispravnost ili neispravnost čitavoga postupka. Tā; dom - Zabavište jest tu - t.j. biti će dozvoljeno. 9.) Molim, da se preč. naslov izvoli izjaviti, da protiv doma nije, - ali jest protiv <u>zabavišta</u>. 10.) Ograda oko kapele ima „grivu" - podnožje prema zemljiš„no-zajedničkomu. Tā ograda biva sada na propasti. - 11.) Pa kao što je g. sres. načelnik preporučio vatrogascima podići stube sa bano„vinske ceste (- tā, banovinska cesta„ i crkva!) do **kapele - kvalevrije**„dno, to molim: a.) da se dometne i sa „gelenderima", b.) da se vatrogasno društvo obveže na uzdržavanje „živice" prema kapeli, c.) da se o trošku vatro„gasnoga društva postave vrata na gornje stube, kojih (~~[illegible]~~) nositi će ključ zvonar. d.) da se vatrog. društvo pismeno obveže, da ne će nikada poći na kapeličin teritorij; e.) dom t.j. spremište vatrogasne šprice itd. - Jako već hoće - može biti, ali se društvo ima pismeno obvezati da ne će iz doma napraviti <u>zabavište</u>.

točenje, ples itd., f.) poznavajući vruću krv svojih ljudi, to im ništa ne vjeruju, da se neće ogriješiti o propise doma i zabavišta – n. pr.: Župnik vatrogascima za volju ostaje „u Klemenu za večernicu" – a kad taj župnik šalje u gostionu – preko crkve – čovjeka, da prestanu svirati, to se udostojaše odvratiti: „Idi, pak mu reci, nek se strpi, dok mi završimo (!)" – Sjajno! – A što će tek biti, kad će imati svoje zabavište?! – Plesati mogu samo na „banovinskoj cesti" i na putu, koji se tiče kapeličine ograde; g.) gospodin vicearhiđakon vl. Jiš Kupca, prolazeći kroz Helemen – na moju zamolbu – proučio je stvar i rezultat: vatrogascima nije mjesto uz lagav vina već uz bunar ili potok, koji imaju uz teritorij onaj, na kojemu imaju preprodaktično mjesto za dom i zabavište, – samo im se neće zavažati, jer to neće g. predsjednik vatrogasacā, sin birtaša – momentano zatvorene krčme. – „Kšeft" je „kšeft"!

Zbog „kšefta" graditi će se dom t. j. zabavište na najnepovoljnijem mjestu. — Povoljno pak mjesto uz potok moglo bi se navoziti: Tā" Helemen ima svoju „šodranu" sa najmanje 150 teretnih kolija, sve se iz šodrane" vozi na dol. — Lešta„ kovec" ima svoju „šodranu" sa najmanje 75 teretnih kolija, dok Pisvec sa najmanje 20 kolija — kao susjed Leštakovca — vozili bi i opet na dol. — Svi ovi priskočili bi u pomoć jednomu od najhumanitarnijega dru„ štva, pak evo prekrasnoga terena za vatrogasni dom.

— · —

Na ovaj podnesak nadb. duh. stolu i dekanatu od 18. i 24. lipanja 1.933. nije župnik dobio ništa na znanje, što se u toj stvari poduzelo ili nepoduzelo. Vidi str. 155.

— · —

I dom bude - prema volji egocentričnoga gosp. sreskoga načelnika - građen. Isti gospodin - t. j. koji je izdao prvu dozvolu za gradnju doma, isti je izdao i drugu dozvolu. —

Pod brojem 65 - 1933 urudžbenoga zapisnika župnoga ureda u Jalžabetu

/.

162.

bude zaprimljena „Odluka"[1] (druga) o dozvo„ li gradnje vatrogasnoga doma" u Kelemenu. – koja je odluka izdana po sreskomu načelstvu u Varaždinu od 20. lipnja 1933. pod brojem 16.099. – „Dostavnicu" o primitku ove „Odluke" šalje se uz spis ovoga župnoga ureda 26. lipnja 1933. br. 65. sreskomu načelstvu u Varaždinu. – Sama pak „Odlu„ ka" šalje se ~~uz~~ preko dekanata u Biskupcu 26. VI. 1933. uz isti spis nadb. duh. stolu. —

Spis pako glasi:

Br. 65/1933.

Poglavarstvu sreskoga načel„ stva sreza Varaždin.

%. Uz privitku %. „Dostavnicu - tamoš„ nji broj 16.099 - 33 od 20. VI. 1933." potpisani napominje, da se — „Odluka" o dozvoli gradnje va„ trogasnoga doma u Kelemenu" nije dostavila preč. nadb. duh. stolu, dok je to potpisani na licu mjesta zatražio i u „Zapisnik" uvedeno 17. VI. 1933. —

— 21.-V.-1933. = Nedelja = uredujė

se za vrijeme sv. mise. – Pa što je vatrogascima stalo do sv. mise! Tä, imaju „zaleđe." –

– U „Odluci" prvoga uređivanja p. č. naslova napominje se, da je tamo bio i mjernik – što ne stoji. – Nije ga bilo. –

„Odluku", što ju je potpisani primio 26.-VI.-1933. šalje preč. nadb. duh. stolu – uz prilog ovoga spisa u cijelosti.

U Jalžabetu 26.-VI.-1933. –

Mirko Lazur
župnik v. r.

– . –

Iz uleplj̈enoga spisa ./. razabire, da je Ivan Crnko dne 28. lipnja 1.933. upravio preko sreskoga načel., stva u Varaždinu na kr. banski upravi u Zagrebu „Pretstavku sa žalbom" protiv ponovno izdane građevne dozvole vatrogas. društvu u Kelemenu – izdane 20. VI. 1.933. pod brojem 16.099. –

Jednako se iz uleplj̈enoga razabire odluka ./. kr. ban. uprave savske banovine u Zagrebu, upravno odjelenje II. broj 58.594-II-2- od 16. septembra 1.933., na broj sreskoga načelstva 19.529-33., kojom se odlukom žalba župnoga ureda i Ivana Crnko neuvažuje, odluka od 20. VI.-33. br. 16.099

./.

1.64.

Blagoslov vatrogas. doma u Kelemenu na nedelju prev. Trojstvo 27.V.1934.

odobrava i do daljnjoj žalbi nema mjesta. –

Vatrogasci sagradiše svoj dom = „zabavište", koji bude na nedelju prev. Trojstva, dne 27.V.1934. blagoslovljen.

— —

Sve ovo pisano je zbog toga, da će budućnost moći razumjeti; kako je moglo doći do takove javne zgrade na banovinskoj cesti. – Samovolja upravnika t. j. sreskoga načelnika varaždinskoga Dra Aleksandra Šibenik pokazala je svoju moć, koja ne priznaje protuslovlja, pa bilo ono i opravdano. —

— · —

Sokolstvo.

Kad bi raspušten hrvatski „Sokol", evo jugoslavenskoga i onda uvedenje „Sokol kraljevine Jugoslavije" //S.K.J// po načelima osnivača českoga sokolstva – doduše rođenoga katolika – ali životom i naukom – bezvjerca – Tyrša. –

/.

Jugoslavenski katolički Episkopat na svojoj konferenciji u Zagrebu osuđuje načela „S.K.J." po Tyršovim načelima i dne 17. studenoga 1.932. izdaje zajedničku poslanicu, pot„ pisanu po svima bb. cjelokupne Jugoslavije, da se pročita u crkvama svima vjernicima.

Poslanica jugoslav. Episkopata od 17. XI. 1932.

Poslanica pod br. 301/Pr. bude po nalogu pročitana i u Jalžabetu dne -8.- siječnja 1.933.

—.—

Razumljivo je, da je ta poslanica uzvitlala diljem Jugoslavije silnu „prašinu"!: Progon, globljenje, „ „ upravnima vlastima, mnogih svećenikā zbog izvršenja svoje dužnosti t.j. čitanja poslanice u crkvi, pa napadaj na cjelokupno katoličko svećenstvo, posebno na Isusovce, biskupe itd. —

„S.K.J." u Jalžabetu

„S.K.J."-uhvatio je sve više terena, ali na koncu uvidjelo se, da sve „sokolske" parade, pijanke, plesovi „ itd. ne pustiše duboko korijenje.

—.—

Ni Jalžabet nije mogao ostati „Sokolstva"! — /.

166.

Poslanica jugoslaven-
skoga Episkopata o Sokolu „S.K.J."

Kako je general Pero Živković dijelio hiljadarke pojedinima „sokolskima“ društvima, tako ni jalžabečki „Sokol“ nije ostao bez toga „dara“ – hiljadarke – dinara. – Boraviši navedeni general Pero Živković u Varaždinskima Toplicama, skoknuo je jalžabečke škole upravitelj Mocrjan Dundović do gospodina – i donio u Jalžabet hiljadarku u „sokolske“ svrhe. = Čudno od organa javne sigurnosti! – Gosp. general bio opkoljen brojnim policajcima, a ipak uza sve te policajce – detektive bude u to vrijeme opkradena župna crkva u Varažd. Toplicama. – Odnijelo-se-ukralo – „monstranca“ itd. –

Krađa u župnoj crkvi u Varažd. Toplice.

Dan 19. VI. 1.932. za jalžabečki „Sokol“ bude dan radosti! – Tadanji naime župnik /M. P./ imao je sreću“ pred crkvenima vratima blagosloviti „sokolski“ barjak. – Kako je bio u sv. Iliji blagoslov „sokolskoga“ barjaka, trebalo je da bude i u Jalžabetu. – Župnik u neprilici obrati se na nadb. duh. stol i dobije

Blagoslov „sokol.“ barjaka 19. VI. 1.932.

≈ „Kudo je potezu ruke“: ostale „sprave“ „S. K. J.“? „Kuola“ – Kamo se dele? „Sokolske župe jalžabečke“? ≈

na upit brzojav od 18. VI. 1.932.
„Ovlast blagoslova podi„
jeljena kao u sv. Iliji?! —
Blagoslov „sokolskoga" barjaka
u sv. Iliji bio dopušten sa obravcem
„ad omnia" od 1. V. 1.932.
br. 3.618. — Povratkom preuzvišeno„
ga nadbiskupa d=ra Antuna Bauer
u Zagreb, nije se više blagoslivljalo
„sokolske" barjake. —

„Sokolski" slet u Ljubljani 1.933.

Godine 1.933. bio „sokolski" slet
u Ljubljani. - I jablanečki
„Sokol" hoće po svojima izasla„
nicama da sudjeluje. - Treba
za izaslanike novaca. - Posmo„
goše „krčmarenjem". ——

Križtova i „Tyrševa" slava u Imbriovcu 25. VI. 1.933.

Dana 25. VI. 1.933 u nedelju po
svetkovini presv. Srca Isusova bila
uobičajena procesija iz župne crkve
do kapele presv. Srca Isusova u Imbriovcu.
Bolestan župnik (M. P.), vozeći se na
kolima, vodi procesiju. Pjeva se
putem „Zlatna krunica." - Gle!
Naprotiv kapelice stoji naslov: „Zdravo!
„Sokol" u kući kolara Magića,

169

– da smogne novac za svoje delegate na „sokolski slet" u Ljubljani, – otvorio točionu vina i piva, i svojom nižom cijenom vina i piva konkurira krčmaru i licitarima, – dakle obrtnicima, – koji za svoj posao plaćaju propisne takse, a „Sokol" ne plaća ništa. Za župnikove propovjedi ti „sokolski krčmari" smetaše svojim govorom i nabijanjem lagva. – Župnik ih glasno upozori, da ne narušuju potreban mir. – Ne koristi. Trebalo poslati crkvenoga starješinu, da ih na mir upozori. – Da bude župnik – canis mutus" – nije smjelo biti. Zato je u lijepoj formi za svojega govora održao lekciju i „Sokolu" – konkurentu crkvenoj slavi. – Sve što se taj dan zbilo, priopćio je župnik pod br. 66 – od 27. VI. 1933. dekanu i nadb. duh. stolu. – Jer je župnik protestirao protiv „Tyrševe" slave na istom mjestu i u isto vrijeme, kad se vrši Kristova slava, bude – kako je razumljivo prijavljen srezu, kamo bude u istinu pozvan na preslušanje za dan 13. srpnja 1.933. – Prije dolaska župnikova do sreskoga podnačelnika g. Hajdin, već svoji rekoše g. dekan i župnikov advokat dr. Antun.

Icarus, sin Dedalov, načini sebi i sinu umjetna krila. Leteći s Krete pade u more, jer je previsoko letio, i sunčana mu žega rastopi krila (otok Ikar, Ikarsko more - Egejsko more). A „Sokol“ kako prispije ... iz Jugoslavije se uzvisio ... krilima.

Magdić iz Varaždina. – G. sreski podnačelnik nije župnika ni saslušati htio, već ga jednostavno u „finoj formi“ otpravio kući, ne osudivši ga na kaznu, koju bi vrlo lahko i dobio, makar je vršio samo svoju župničku dužnost.

Na „Tyrševu“ slavu u Ljubljanu 1.933 pođoše 4 delegata, a kad je 1.935. bio u Ljubljani „euharistijski kongres“ nitko se od župljana nije našao, da prisustvuje toj Kristovoj slavi, makar su znali i u crkvi upozoreni bili. =

– . –

„Golo-brdo“ vidi str. 22. Nova klijet od godine 1926.

Jalžabečka župna nadarbina ima vinograd na tri kraja: 1.) „Jalšovec“, 2.) „Čehalnica-Liško“, „Golo-brdo“. Nov u novije vrijeme nigdje nije bilo vinogradske klijeti. – U davnoj prošlosti, kako se razabire iz strane 22. ove „Spomenice“ bila klijet na „Golom-brdu“. Tadanji župnik na str. 22. piše: „Godine 1866. u vinogradu župni, Goloberdo, koji je nastojanjem župni, – prešna klet ka znatno povekšan, – jest uz sa malum sobicom, jest uz svestranu pripomoć župne občine sagrađena.“ – Župnik M. Pažur sagradio novu klijet

godine 1.926. – Graditelji: Stjepan Novosel (otac župnika u Gjurgjevcu) i rehutor Josip Magić. (Sada već obojica pokojnici) – oba iz Imbriševca.

Kakovim je putem došlo do nove klijeti, o tome govore brojni spisi, koji su sačuvani u župnomu arkivu.

Stara klijet – zapravo prve nova podignuta za župnikovanja Gabrijela Janković – nestala. Došlo do parnice sa ostavinom Gabrijela Janković. Župna nadarbina parnicu izgubila.

Iz slijedećega podneska nadb. duh. stolu, koji se u arkivu čuva, a ovdje prepisuje, razabrati će se mnogo.

Podnesak nadb. duh. stolu od 15.V.1.933. pod br. 46/1.933.

2) K–broju 46–1.933.

Predmet: „Golo-brdo" nadarbinska klijet i novi vinograd.

Prečasni nadbiskupski duhovni stole!

Povodom preč. naslova od 28.IV. 1933 br. 2713. poziva se na isplatu od 1604 Din. u poslu parnice nadarbine proti nasljednika pok. župnika Gabrijela Janković – izjavljuje potpisani nadarbenik slijedeće:

I. Pod brojem 77–1.925. od 22.VI.1.925. saopćio je ondašnji nadarbenik preč. naslovu: Iza smrti Gabrijela Janković, župnika u Fabianetu, podnio je upravitelj Alojzije Klobučeck

I.

172.

prijavu na preč. nadb. duh. stol od 5. I. 1.923 br. 4 - glede nadarbinske klijeti u vinogradu „Golo-brdo". - U istom smislu odaslana je naknadno procjenba klijeti na - 10.000 Din. - od 24. VII. 1.923. br. 22. —

Preč. diec. račun. ured stavio je ovamo upit od 22. VIII. 1.923. br. 250 - 1.923, na koji je potpisani od 26. VIII. 1923. broj 134 odgovorio i obrazložio: da je navedena klijet podignuta nametom ovdješnje crkvene općine na temelju doprinozbene rasprave od 11. XII. 1.902. - i da je klijet krivnjom pokojnoga župnika potpunoma propala tako, da danas ni traga nema, gdje je stojala. — Budući, da je župni ured primio otpis preč. nadb. duh. stola od 19. VI. 1.925. broj 3.369, kojim se ovamo do znanja stavlja, da je iz ostavštine †. župnika Gabrijela Janković odadena svota od 14.326.90 Din. razdijeljena na župnu crkvu i dvije kapele, a za nadarbinsku se klijet ništa ne spominje, to se najuljudnije moli preč. naslov, da izvoli ovamo saopćiti, što je konačno sa procjenbom od 10.000 Din. za navedenu nadarbinsku klijet.

Potpisani dozvoljava si upit:
zašto nije tražbina za navedenu nadarb. klijet u iznosu od 10.000 Din. došla u ostavinsku raspravu, kao i crkvene tražbine. — Sadanji nadarbenik nije digao par,, nicu, ali je podigao klijet u vrijednosti od 60.000 dinara.

Prema priležećemu ./. troškovniku ./. (moli se za povrat troškovnika, ali se nije vratio ovomu Ž. uredu) za podignuće navedene klijeti dokazuje se, da je za gradnju klijeti izdano u gotovu 17.693'75 Din.

	Izdao: Din.	Primio: Din.	Svoje uložio: Din.
Sadanji nadarbenik ,, ,, ,,	17.693'75 D.	—	—
Prema obrazloženju potpisanoga nadar,, benika od 1. VIII.-1927 pod broj 3267 od 13.V.-1928 [illegible] je preč. [illegible] da se svota od 10.716 Din. - ubrana od [illegible] hrastova- [illegible] za gradnju klijeti	—	10.716 D.	—
Razliku od 6.977'75 Din. uložio je sadanji na,, darbenik	—	—	6.977'75 Din.
[illegible] parnica za [illegible] izgubljena, poslao je potpisani [illegible] 24.IV. br. 46.- od 12.IV. 1.933 broj [illegible] predujmljenu za parnicu od 500 Din			parnicu - 500 D.
Suma . . .	17.693'75 Din.	10.716.- Din	7.477'75 Din

174.

Prema otpisom preč. nadb. duh. stola od 28. IV. 1933. broj 2713. pozvan je pot„ pisani nadarbenik, da – nakon izgubljene parbe – namiri dosuđene parbene troškove u iznosu od 1.604 Din. —

Moli se preč. naslov uzeti u obzir, da klijet nije svojina ovoga nadarbenika, već će ju uživati svi nasljednici. Prema računu izlazi, da je sadanji nadarbenik uložio svoje gotovine 6.977.75 Din + 500 Din – te od parbenih troškova ima još položiti 1.604 Din. —

– Umoljava se preč. naslov, da izvidi navedene troškove, te nađe način, kako bi se ti dugovi – amortizacionim zajmom uredili. —

II. – Ovom prilikom potpisani izvješćuje, da su nadarbinski vinogradi bili na rubu propasti. Primoran je bio (nadarbenik), da u „Golom-Brdu" uredi novi vinograd, – što je i učinio. —

Novi vinograd u „Golom-Brdu"

Za rigolanje novoga vinograda platio je nadarbenik 2.340 Din, prema pribježećoj priznanici (molim pozat priznanicu, ali nadb. duh.

stol nije vratio) – od 28. V –
1.928. — Za ostale troškove,
koje je nadarbenik imao kod
sadnje, cijepljenja, nabave
novoga kolja itd. ne vodi
se račun, ali se moli, da
se gornja položena svota
od 2.340 Din. uzme kao
teret i za nasljednika. – III.
Snašanje tolikoga tereta –
po samo jednomu čovjeku –
pogotovo u današnja vremena,
znači, materijalno
ga potpuno uništiti.
— Umoljava se preč. naslov za
uređenje ovoga pitanja. –
U [illegible], dne 15. svibnja 1.933.
M. Pažur, žpk. v. r. –

Br. 6.042 – 1.936.
Velеč. župnomu uredu .... / t. j. svima u nadbiskupiji /
Da se izbjegne brojnim nesporazumci, u predmetu blagoslivljanja zastava, javlja se velеč. tom župskom uredu [illegible] slijedeće: – Prema dekr. S. R. C. od 26. III. 1.924. D. A. No. 4.390" A. A. S. – 1.924. pg. 171, – traži se u svrhu da zastava može biti blagoslovena: a) da zastava ne pripada društvu, koje bi bilo otvoreno neprijateljski /.

Blagoslov hrv. narod. zastava: Nadb.-kadj. 17. VIII. 1936. Vidi str. 149-150.

176. raspoloženo prema katoličkoj Crkvi, ili kojega bi pravila bila osuđena,

2.) da sama zastava ne sadržaje nikakav znak i natpis, koji bi bio sam po sebi nedozvoljen ili osuđen,

3.) da se blagoslov traži pacifice, to će reći mirno i bez sile ili grožnje et quidem in favorem et obsequium religionis Catholicae. — Ako su ovi uvjeti ispunjeni, može se zastava blagosloviti prema obrascu Rimskog Obrednika - i nije ništa drugo potrebno po slovu ovoga dekreta. — Prema tomu može se uz gornje uvjete blagosloviti hrvatska narodna zastava. — No prudentia pastoralis uvjetuje je, da se ne blagoslivlju zastave političkih stranaka. Jedno zato, što se Crkva ne će miješati u stranačku politiku. Drugo zato, da se spriječi unošenje razdora u narod jer bi se lako mogla dogoditi, da koja stranka iz prkosa prema drugoj zatraži blagoslov - i nastaju sporovi od kojih narod ima samo štete. — S time u vezi nije uputno blagoslivljati zastave H. S. S. (Hrvatske seljačke stranke), jer je to čisto politička organizacija.

No može se uz gore označene uvjete blagosloviti zastava Seljačke Sloge, koja se smatra čisto prosvjetnom organizacijom, — Uputno je, da vele samo svećenstvo dušobrižničko, kad

narod moli blagoslov narodne zastave zatraži na zastavi kakav vjerski znak- naročito križ, koji je najljepši simbol kršćana, a ukusno se može staviti na držak.- Što se pak tiče zabrane hrvatske zastave sa strane države, to se velečasnom dušobrižnom svećenstvu stavlja do znanja u prepisu dopis, koji je ova duhovna oblast upravila banskoj upravi:" —

U Zagrebu, 11. kolovoza 1.936.

Dr. Alojzije Stepinac

nadbiskup koadjutor.

Prilog: / Prepis /

6042.-1936.

Kraljevskoj [illegible] Upravi Savske Banovine [illegible]

"U vezi sa [illegible] tima kr. te banske uprave pro[illegible] ja hrv. narodnih zastava, [illegible] nepotrebni [illegible] mišljenje ove duhovne oblasti [illegible] predmetu [illegible] zamolbom, [illegible] uprava u [illegible] može tu stvar [illegible] rediti, da [illegible] iti kr. vladi u Beogradu [illegible]

1.) Ova du[illegible] prema postojećim crkvenim [illegible] ma nema razloga da uskra[illegible] hrv. narodnoj zastavi; jer je [illegible] vijek mirno tražio taj blagoslov [illegible] vjerni ~~kao vjerni~~ sinovi katol. [illegible] bili ispunjeni svi uvjeti [illegible] crkveni zakon.— Glede blagoslova zastava političkih stranaka izdane su posebne upute svećenstvu pod današnjim datumom

[illegible] 18, V. 23
[illegible] 1204

[illegible] 1925 29/[illegible] 15

1935
1841
= 94

Prečasni nadbiskupski duhovni stol!

Predmet: otcjepljenje filijala Pogarna dol., Pogarna gor., Grešćevina, Pohljarna sa kapelom sv. Marije i grobljem i školom, koji se pokapa na tom groblju.

Za razumijevanje ispisuje se iz župne „Spomenice" što je upisao predšasnik potpisanoga M. Parun (vidi str. 42

~~„Kada je g. 1.925. (vidi „Spomenica str. 42. i 43 i 44. do – [illegible] uklgueno„ dok se cjelokupni red ne učini;" –~~

~~Prema tomu red bi bio poboljšan kad bi se (bez obzira na materijalnu stranu župnikovu) u pogledu duhovne pastve, kad bi se gore navedeni filijali otcijepili od župe [illegible] i pripojili župi Sribovec.~~

~~Ti spomenuti filijali graniče [illegible] župi Sribovec i po položaju i po upravi župne crkve u Sribovcu, kojoj su i onako darežljivošću svojom skloni. –~~

~~Ti [illegible] iz „Spomenice" [illegible]~~

T. str. 42

Kad se radilo u g. 1923. za nabavu zvona za župnu crkvu u Jabialbetu, Spomenica glasi:
» Možda neće biti na odmet –
cijela str. 42.) —

~~Prikaz st~~

Tu se razabire, kako navedeni filijalci ne gravitiraju ~~...~~ svojim položajem, ~~već ... po~~ župi Sv. Lovrec (radi udaljenosti) već su i glede obavljanja svojih vjerskih dužnosti i svojom darežljivošću prema župnoj crkvi u Sv. Lovrecu vrlo skloni. —

U svoju župnu crkvu dolaze tek na proštenja, Rokovo i Jabialbetinje i na vjenčanje. – I to je tako reći sav njihov pohod u župnu crkvu u Jabialbetu.

Slijedi „Spomenica"

Kada je god. 1925

" Prema tomu, – ako i ne u materijalnom pogledu poradi ekonomskog župnika, – red bi se poboljšao ~~...~~ ~~...~~ pogledu duhovne pastve, kad bi se navedenim

filijali otcjepili od župe Jal-žabet i pripojili župi Biškovec.

Sve ovo, što je „Spomenica"
govori dobrano sam iskusio
kroz ovo 4 godina, Na mnogima
sam mjestima vršio duhovnu
pastvu, ali takovu teškoću
u pogibelj života i za svećenika, konjaša i marvu
nijesam doživio. =„Pisi testament;
Pojedine slučajeve nije moguće
opisivati = To treba doživljavati
Tužbe župljana na dušobrižnika
jesu opravdane samo u
toliko, što dušobrižnik ne
= neće = već = ne može
dužnostima udovoljavati

zbog nemogućnosti:
sklopim konačni red.
U Zabiabetu
dne 19. siječnja 1.938.

~~165~~ 165×22

330
330
3630

\+ Ukupno 63
500
620
1183
165
1348

1700 4000
1700
2300

ADVOKAT
DR. ANTE MAGDIĆ
VARAŽDIN
ULICA Dra. PERE MAGDIĆA BR. 7.
TELEFON BR. 79.

VARAŽDIN, DNE 23. srpnja 1924.

Velečasni gospodin

Mirko Pažur, župnik

Jalžabet.

Velečasni gospodine! Primio sam zaključak opć. zastupstva u Jalžabetu, glasom kojega je opć. zastupstvo jednoglasno, dakle i g. Ban, zaključilo, da neda ručne i vozne težake za popravak crkve i župnoga dvora, prema čemu ne će biti za sada iz tih popravaka ništa, osim ako bi možda Vi dali ručne i vozne težake, pa da se popravi barem župni dvor. Izvolite mi glede toga svoje mišljenje javiti.

Sa pozdravom odani Vam

Magdić

7516
7654 1900-4
36

Glockeneilösungsaktion. | **Snimanje zvonova.**

Protokoll

über die Übergabe, beziehungsweise Übernahme von nachfolgend verzeichneten Kirchenglocken:

Anwesend die Gefertigten

Zapisnik

o preuzeću odnosno predaji slijedećih crkvenih zvonova:

Prisutni potpisani

Nro. Laut Liste / Broj glav. izkaza	Verw. Bezirk / Upr. kotar.	Verw. Gemeinde / Upr. općina	Ort / Mjesto	Pfarre / Župa	Religion / Vjeroispovijest	Glocken Stück / Boj komada zvonova	Konstatiertes Gewicht / Ustanovljena težina u kg.	Vergütungspreis à 4 K / Odštetni iznos po 4 K po kg.	Name jener Militärbehörde welche dem Pfarramte die Vergütungs-Summe anweisen wird. / Ime vojne oblasti koja će župi doznačiti odštetnu svotu	Anmerkung / Opaska
238	Varaždin	Jalžabet	Ruklješinec	Jalžabet	Rimokatolička	1	210	M.	K. u k. Militärbauabteilung des Militär-Kommandos in Zagreb.	
236			Jalžabet			1	192	7.		
237			Kelemen			1	225	K.		
					Summe—Ukupno	3	627	2508		

Geschlossen und gefertigt in 3. Originalexemplaren Kolodv. V. Toplice am 23/IX 1916.

Seitens des Mil. Komdos:
Sa strane vojnog zapovjedničtva: Kaderowoky

Petar Stjepanović
Kr. ouv. stražmeštar

Zaključeno i podpisano u tri izvorna primjerka. Kolodv. V. Toplice dne 23/IX 1916.

Seitens des Pfarramtes:
Sa strane crkvene oblasti: Gabriel Jambrišić
župnik

Glockeneilösungsaktion. | **Snimanje zvonova.**

Protokoll

über die Übergabe, beziehungsweise Übernahme von nachfolgend verzeichneten Kirchenglocken:

Anwesend die Gefertigten

Zapisnik

o preuzeću odnosno predaji slijedećih crkvenih zvonova:

Prisutni potpisani

Nro. Laut Liste / Broj glav. izkaza	Verw. Bezirk / Upr. kotar.	Verw. Gemeinde / Upr. općina	Ort / Mjesto	Pfarre / Župa	Religion / Vjeroispovijest	Glocken Stück / Broj komada zvonova	Konstatiertes Gewicht / Ustanovljena težina u kg.	Vergütungspreis à 4 K / Odštetni iznos po 4 K po kg.	Name jener Militärbehörde welche dem Pfarramte die Vergütungs-Summe anweisen wird. / Ime vojne oblasti koja će župi doznačiti odštetnu svotu	Anmerkung / Opaska
235	Varaždin	Jalžabet	Jalžabet	Jalžabet	Rimokatolič	1	58	Jlč	K. u k. Militärbauabteilung des Militär-Kommandos in Zagreb.	
234						1	410	Jlč		
				Summe—Ukupno		2	468	1872	Kaderowski	

Geschlossen und gefertigt in 3. Originalexemplaren

Kolodj. Var. Toplice, am 30. studena 1916.

Seitens des Mil. Komdos:
Sa strane vojnog zapovjedničtva:

Petar Stojšavljević
Kr. oružnički stražmeštar

Zaključeno i podpisano u tri izvorna primjerka.

Kolodj. Var. Toplice, dne 30. studena 1916.

Seitens des Pfarramtes:
Sa strane crkvene oblasti:

Gabriel Juratović
župnik

7616

Glockeneinlösungsaktion. **IV.** **Snimanje zvonova.**

Druga akcija.

Protokoll

über die Übergabe, bezeihungsweise Übernahme von nachfolgend verzeichneten Kirchenglocken:

Anwesend die Gefertigten

Zapisnik

o preuzeću odnosno predaji slijedećih crkvenih zvonova:

Prisutni potpisani

Nro. Laut Liste / Broj glav, iskaza	Verw. Bezirk. / Upr. kotar	Verw.Gemeinde / Upr. općina	Ort / Mjesto	Pfarre / Župa	Religion / Vjeroispovijest	Glocken Stück / Broj komada zvonova	Konstatiertes Gewicht / Ustanovljena težina u kg.	Vergütungspreis à 4 K / Odštetni iznos po 4 K kg.	Name jener Militärbehörde welche dem Pfarramte die Vergütungs-Summe anweisen wird. / Ime vojne oblasti koja će župi doznačiti odštetnu svotu.	Anmerkung / Opaska
1187.	Varaždin	Jalžabet	Jalžabet	Jalžabet	Rimokat.	1	532		K. u. k. Militärbau-abteilung des Militär-Kommandos in Zagreb.	
1188			Kelemen			1	130			
1189						1	57			
1190.			Rakaljevina			1	90			
						Summe—Ukupno	809	3236		

Geschlossen und gefertigt in 3. Originalexemplaren

V. Toplice am 20. studenoga 1917

Zaključeno i podpisano u tri izvorna primjerka

Var. Toplice dne 20. studenoga 1917

Seites des Mil. Komdos:
Sa strane vojnog zapovjedničtva:

Petar Stojsavljević Satnik

Seitens des Pfarramtes:
Sa strane crkvene oblasti:

Gabriel Janković

Kr. kotarska oblast Varaždin

Općinsko poglavarstvo Jalžabet

IZVADAK

iz zapisnika sjednice opć. zastupstva

držane 19. rujna

godine 1926.

Tekući broj	Članovi opć. zastupstva	Predmet vijećanja
		Zapisnik.
	redovite sjednice zastupstva upravne općine	
	Od strane sreskog poglavara u Varaždinu.-	
	g. Mirko Hikec sreski poglavar,	
	g. Josip Devide. sreski veterinar.	Toč: 41
	Od strane opć. poglavarstva	Popravak župne crkve u Jalžabetu.-
1.)	Ljudevit Ban opć. načelnik i odbornik.	
	Stjepan Klobučar opć. bilježnik.	
	Opć. odbornici.	
2.)	Stjepan Katalenić.	
3.)	Gabriel Stangel.	
4.)	Mato Cesarec.	
5.)	Florijan Kovačić.	
6.)	Stjepan Radačić.	
7.)	Stjepan Gudjan.	
8.)	Tomo Horvatić.	
9.)	Josip Galažinec.	
10.)	Stjepan Filipašić iz Tiovca	Hikec v.r.
11.)	Florijan Pavliček	Jos. Devide vet. v.r.
12.)	Rok Horvat.-	
	Ukupni broj odbornika 18.	
	Prisutno 12.	
	[illegible] 6.	

Jalžabet, držane 19. rujna [19]26.

Stol 41.

Opć. zastupstvo jednoglasno zaključuje, da predlog velč. g. župnika prihvaća, te je pripravno radnje kod crkve obaviti. –

(Ostalo ispustivši)

Zaključeno i podpisano time, da se za podpis zapisnika izaberu opć. odbornici: Tomo Horvatić i Stjepan Grdjan.

Ban v.r. Tomo Horvatić v.r. S. Grdjan v.r. — Stj. Klobučar bilj. perovodja v.r.

Za točan izvadak jamči:

Poglavarstvo upravne općine
u Jalžabetu, dne 24. IX. 1926.

Načelnik: Bilježnik:

Klobučar

Kraljevina Srba, Hrvata i Slovenaca

Br. 7828.

Nadbiskupski duhovni stol
u Zagrebu

Velač. gosp.

Mirko Pažur , župnik

Jalžabet.

Na Vašu zamolbu od 1. prosinca 1924. br. 213. dopušta Vam se ovime , da iz blagajne župske crkve za podmirenje troškova za obdržavanje pučkih misija , izdate svotu od 1000 D.

U Zagrebu , dne 19. prosinca 1924.

Generalni Vikar:

[signature]

NB. ta svota uručena velč. gg. Isusovcima Iliji Gavrić i Bogoljubu Strižić za putni trošak, dok kola i trošak opskrbe preuzeo župnik na sebe.

str. 133-134.

Br: 227/1924.

Dopušta se za obdržavanje sv. misija izdati svotu iz crkvene blagajne od 1.000 D.

Obdržane misije

od 11. V. do 18. V. 1924.

Br. 301/Pr.

ČASNOMU SVEĆENSTVU I VJERNICIMA SVOJIM MIR I BLAGOSLOV U GOSPODINU!

Čitav svijet nalazi se u zlu, u nevolji. A u to zlo došao je svijet zato, što se udaljio od Krista, Sina Božjega i svetih njegovih nauka i zapovijedi; što je zanemario i odbija svetu njegovu milost, koju nam je zaslužio gorkom smrću na križu i predao Crkvi svojoj, da nam je dijeli u svetim sakramentima. Svijet neće Krista Spasitelja, već se oslanja jedino na svoju mudrost i traži svu sreću jedino u zemaljskim stvarima i tjelesnom uživanju. Kako je krivo ovo mišljenje i nastojanje pokazuje najočitije opća nevolja, koja je navalila na svijet i strašna pokvarenost, koja se toliko jače širi, koliko više gine vjera u srcima ljudi. Svjedoci su tomu grozna razuzdanost, kletve, kradje i psovke, umorstva i samoubijstva, koja se tako strašno množe. I koje čudo! Mi svi dobro znademo, kako teško i s kolikim samoprijegorom u današnjem pokvarenom svijetu i uz pomoć vjere i milosti Božje svladavamo zlo, a što onda, ako čovjek nema vjere u Boga ni u besmrtnu dušu. Samo vjera, dakako živa vjera, kadra je čovjeku dati snagu, da se očuva od ćudoredne skvarenosti i propasti, i da živi životom, koji dolikuje djeci Božjoj. Zato svi oni, koji vjeru u srcima ljudi oslabljuju, potkapaju, htjeli ili nehtjeli, ruše ovaj jedini temelj, na kojemu čvrsto stoji ćudoredje pojedinih ljudi i naroda.

Predragi vjernici! Sveta je naša dužnost, skopčana s teškom odgovornošću pred Bogom, da vas upozorimo na jednu veliku pogibao, koju krije u sebi za vjeru vašu i djece vaše uzgoj u sokolskom duhu Tyršova sustava.

To vam, predragi, želimo, pokazati tako jednostavno, da budete mogli svi razumjeti. Tyrš, koji se rodio pred sto godina, bio je osnivač češkoga Sokola. On je po krsnom listu doduše bio katolik, ali je već rano izgubio svoju katoličku vjeru. Nesamo da nije priznavao kršćanske vjere, već nije vjerovao ni u Boga, ni u besmrtnu dušu, a pakao i nebo ljudska su izmišljotina. To su sve dokazali pisci iz redova njegovih vlastitih pristaša. Život čovjeka na zemlji, vječno gibanje i razvitak čovječanstva, to mu je sve. I samo za ovu svrhu ima se udešavati sva odgoja čovjeka.

I ovu Tyršovu nauku postavio je S K J kao osnov svega svoga rada i ži-

Sokol Kraljevine Jugoslavije

vota. "Sokolstvo" vele njihova pravila, ...

u smislu Tyršove ideje". "Sokolstvo hoće i mora u smislu svojih načela, da jača naš narod tjelesno, moralno i duševno u pravcu vječitog kretanja i Tyršove nauke".

Prema tomu se sav život i rad Sokola po Tyršovu duhu vrši i teče bez Boga, bez vjere: Sokol je dakle po sebi sasvim bezvjersko društvo. Ali budući da Sokol prema tim načelima radi medju mladeži i u narodu, te hoće da za sebe predobije sav narod, ruši on u srcima svojih članova svaku, najpače katoličku vjeru: nije dakle samo bezvjersko već je i protuvjersko društvo.

Nije ni Češki Sokol odmah u početku otvoreno priznao svoj protuvjerski duh, ali poslije rata godine 1920 izjavio: "Sokol ne može biti pristaša Rima, mi jesmo i moramo biti proti katolicizmu".

Prema tim izjavama je češki Sokol zaista i radio, a jednako je radio i bivši Jugosokol u Hrvatskoj i Sloveniji. Kazuje nam to odrešita i jasna riječ jednoga jugosokola u listu "Novi Rod" od 1 ožujka 1920. Tu se veli: "Pa bar je to jasno, da nijedan Sokol ne može biti rimski vjernik, duševni rob. Zaista se Sokolstvo i Katolicizam isključuju i nepošten je onaj, koji to ikad pomisli da zaniječe. Jednom za uvijek, jednom za sve Sokole mi smo u boju protiv pape, kardinala i svih nenarodnih popova".

Tako bivši Jugosokol, a S K J (Sokol Kraljevine Jugoslavije) ne može takodjer drugačije, jer je isto, što je bio bivši Jugosokol.

To je jasno izjavio prvi podstarosta S K J na sjednici predsjedništva Saveza Slovenskog Sokolstva u Pragu dne 11 siječnja 1931. On je rekao, da je Sokolstvo po unutrašnjoj strani u srcima i dušama ostalo, kakovo je bilo i prije u smislu sokolske ideje. Naše Sokolske organizacije sve su u duhu starih tradicija sokolskog bratstva Tyršovih ideja. Dok stojimo na čelu mi stari Sokoli u novoj organizaciji vladat će stari duh slovenskog sokolskog bratstva."

Pa isto je izjavio i sam Savez S K J na svojoj skupštini u ožujku prošle (1938) godine, gdje je službeno i svečano proglasio, da današnji Sokol nije ništa drugo nego nasljednik ranijeg Sokolstva, a zadatak mu je, da

radi u istome smjeru, u kojem se radila prije!

-To je zaista jasno rečeno. - A što to znači? To znači, da će S K J isto onako raditi, protiv vjere, kako je radio bivši Jugosokol.

Ali, govore nam Sokoli, zar nije u pravilima Sokola jasno označeno, kako se imadu Sokoli vladati prema vjeri. "Sokolstvo" - veli se tamo /Ciljevi i putevi/ str. 21/ - poštuje svako vjersko uvjerenje i osjećanje, jer smatra, da je vjera najsvetiji deo unutrašnjeg života svakog pojedinca. Usled toga Sokolstvo je dužno, da jednako poštuje ispoljavanje svakog vjerskog uvjerenja i osećanja. Svaki pripadnik sokolske organizacije može slobodno da izvršava zapovesti i propise svoje vjere i crkve".

I sam podstarosta napisao je knjigu "Tyršovo Sokolstvo", u kojoj i preko mjere veliča Sokolstvo i njegove ciljeve: požrtvovnost pojedinca za dobrobit cjeline, ljubav domovine, ustrajnost u radu, jednakost, bratstvo i slobodu, itd.

Sve to, što je lijepo i istinito u toj knjižici, nije iznašaće Tyrševo, već je sve to i kršćanska vjera od svoga početka naučavala i dala najsjajnije primjere u svojim sljedbenicima. On ističe, kako Crkva nema u Tyršovom Sokolstvu protivnika ni čak neprijatelja, te se poziva na spomenuta mjesta iz Pravilnika. To je sve lijepo rečeno, ali kako prema tomu izgleda život i rad Tyrševa Sokolstva.

Vjera je jako nježna biljka. Nju treba od najranijeg djetinstva brižno gojiti i njegovati, jer će inače zahiriti i napokon usahnuti. Velika je i sveta dužnost roditelja i škole, da u duši djeteta usade i onda njeguju tu nježnu biljku, a naročita je dužnost sv. Crkve, da vjersku odgoju rukovodi i provodi za čitavog života čovjekova, jer je za to od Boga osnovana. - U sokolskom pak uzgoju nigdje se ni ne spominje Bog i vjera, nikada se ne upozoravaju članovi na vjerske dužnosti njihove, već se radi upravo protivno.

Osvijetlimo sad život i rad S K J s nekoliko primjera, a imade ih prepuno.

Geslo, dakle najveća briga bivšeg Jugosokola bila je "odcerkvenjenje misli i čuvstva". Što znači to "odcerkvenjenje"? Tu su riječ skovali Slo-

venski Jugosokoli i hoće da kažu, da Sokolstvo ide za tim, da misli i čuvstva ljudi odvrati od Crkve: dakle da se iščupa iz duše i srca vjernika ljubav i privženost sv. Crkvi. "Procesije treba smatrati kao licumjerje i nasilje. Što je za naše protivnike procesija, to je za nas sokolski obhod sa zastavama i glazbama". Tako bivši Jugosokoli, a to isto čini i S K J, gdjegod je i koliko je Tyršev duh već dovoljno pronikao sokolske načelnike, prednjake, prosvjetare i druge vodje. To je razlog, što se protuvjerske pojave ne zapažaju po svuda u jednakoj mjeri, ali Tyrševo Sokolstvo po svuda u najmanju ruku ne pita za vjeru niti za vršenje vjerskih dužnosti, već čini upravo protivno. Za to 1. Tyršovi Sokoli kao društvo ne smiju prisustvovati nikakvim crkvenim obredima. Samo nekoliko značajnih primjera, jer ima sličnih primjera bez broja. Kad je splitski biskup jednom prilikom pozvao sva društva u gradu, da prisustvuju tijelovskoj procesiji, odgovorio je SKJ, da sokolska društva ne mogu sudjelovati kod takovih svečanosti. Iste godine kod proslave 700-godišnjice sv. Antuna, na Visu su htjeli članovi sokolske glazbe, da za sebe, ne kao Sokoli, sudjeljuju, samo su zamolili, da im se dopusti upotreba glazbala, ne uprava sokolske župe im je to uskratila. - Sokoli u jednoj župi kraj Varaždina prisustvovali su u početku svim crkvenim svečanostima, ali su na prigovor sokolske župe u Varaždinu morali napustiti taj običaj. - Kod velikog sokolskog sleta na Vidovdan u Splitu, kod kojega su sudjelovali i sokolski izaslanici češkog i poljskog Sokola, vidjelo se u crkvi samo poljske Sokole, jer oni stoje na katoličkim načelima.

2. Mnogo je gore, što S K J, da narod što jače odvrati od crkve, drži svoje slетove na nedjelje i blagdane, i to prije i poslije podne, a to na način da članstvu ne dadu ni prigode ni vremena za vršenje vjerskih dužnosti. I opet samo nekoliko primjera.

Kad je prošle godine nadbiskup zagrebački u Novoj Gradiški obavljao svečanu crkvenu službu, a to je bilo davno prije oglašeno, sazvan je SKJ slet iz čitavog kraja, i upravo kad je imala početi služba Božja, prolazili su Sokoli upravo kraj crkve, a nisu baš morali tuda proći, sa svojom glazbom na mjesto sastanka. Premda je toga dana bilo više sv. misa,

nije se našao nijedan Sokol u crkvi.

U Boštanju ob Savi bile su mjeseca maja prošle godine sv. misije. I upravo za vrijeme misija, dne 14 maja na blagdan Uzašašća Gospodinova održao je tamošnji Sokol sa sokolskim naraštajem slet, premda su misijonari lijepo molili, da se slet ne drži za vrijeme misija. Djeca su se vježbala na dvorištu jedne gostione, a onda prisustvovala javnom plesu uz svirku harmonike. Svim tim je bio narod sablaznjen i govorio: Kamo vode našu djecu i to za sv. misija!

Dne 11 rujna ove godine imao je Sokol Kraljevine Jugoslavije i to župe Varazdinska i Zagrebačka slet u Krapini, gdje je tada veliko prštenje na Trškom Vrhu. Došla je na prštenje procesija hodočasnika pod vodstvom svoga župnika pjevajući svete pjesme i u najvećem redu. Prije nego li što je procesija došla do glavnog trga u Krapini, zabranio je općinski redar hodočasnicima pjevati svete pjesme, jer da to smeta Sokole. Ali su zato što na glavnom trgu, što u dvorištu Sokolskog Doma padali povici: dolje crna internacijonala, dolje Rim, dolje Papa. - Takvi povici čuli su se i na drugim mjestima. - Svi govori kretali su se oko navale na katoličku Crkvu i vjeru. Glavni govornik upotrebio je i tako proste riječi, kakove se ne mogu ponoviti u iole pristojnom društvu. Išao je dapače tako daleko, da je svetogrdno isporedjivao Spasitelja Našega Isusa Krista sa Tyršom, i ovoga stavio nad Krista.

3. Još gore, da najgore je to, što SKJ, da svoje članove što jače poveže uza se i odvrati od Crkve, završuje svoje sokolske sastanke redovito plesom i pijankom do kasno doba u noći, dapače i do zore. - Daju se i predstave, koje imadu takovu sadržinu, da je na pr. jedna školska oblast zabranila jednu takovu predstavu igrati u školskim prostorijama, a druga zabranila djacima prisustvovati drugoj takovoj predstavi. Sokolstvo nadalje u sve većoj mjeri širi odvratnu golotinju u vježbanju i u javnim nastupima bez ikakve potrebe, a uz pogibao, da se u mladeži pobudi duh razvraćenosti i da se otudji crkvi i vjeri. - Tako se ruši ćudorednost u našem mladom naraštaju, tako se potkapa i ubija vjera. Što će biti od našega naroda, ako taj Tyršev sokolski uzgoj bez vjere i Boga zaista prodre u široke slojeve naroda?

Kako vidite, predragi vjernici, uzgoj po Tyrševim načelima neiskazano je pogibeljan za vjerski i ćudoredni život vaše mladeži, za Crkvu katoličku, a po našem najdubljem uvjerenju i za našu državu.

Stoga vas, predragi vjernici, po dužnosti xxxxx svojoj na tu pogibao najozbiljnije upozoravamo, te vas pozivljemo, kako smo to učinili već god. 1921, da od djece vaše ovu pogibao otklanjate, jer će Gospodin Bog tražiti od vas strog račun, kako ste se brinuli za vjerski i ćudoredni odgoj poroda svoga.

Ovo vrijedi tako dugo, dokleged bude SKJ stajao na Tyrševim načelima, dokleged budu "Putevi i ciljevi" pravila za život i rad Sokola Kraljevine Jugoslavije, dokleged budu na čelu Sokolstva stari Jugosokoli.

Predragi vjernici! Rodjenje Spasitelja slavili su andjeli pjevajući: Slava Bogu na visini, a mir ljudima na zemlji, koji su dobre volje. Slava Božja i mir ljudi, to je bila svrha, poradi koje je Spasitelj naš, Sin Božji, došao na svijet. Opraštajući se od učenika svojih uoči gorke smrti svoje, sam Spasitelj govori im: "mir vam ostavljam, mir svoj dajem vam". Mir u duši, mirno i spokojno srce, to je veliki dar, što nam ga dao naš predragi Spasitelj Isus Krist. Ali čujte, predragi vjernici, drugiput govori Isus: "Ja sam došao, da bacim oganj na zemlju, i što ću drugo, nego da se zapali". Mislite li, da sam došao, da mir dam na zemlju, ne kažem vam, nego razdor". Oganj je oganj: On peče i žeže, on izjeda hrdju, tali i čisti dragocjene kovine. Ovakovo čišćenje treba da prodje svaki čovjek, jer u svakomu imade mana, mrlja, grijeha. I zato je Isus došao, da se svačije srce očisti kao zlato u ognju. A oganj, koji ovo čišćenje obavlja, koji je sam Spasitelj donio na svijet, nauka je njegova i sredstva milosti, što nam ih je namro. Sve to ide za tim, da se duša očisti od grijeha, i da se zapali u srcima našim ljubav Božja. Dok do toga dodje, da ta ljubav raspali srca naša, moramo proći bolno čišćenje, jer se grješno srce samo silom i samo progorom oslobadja grijeha i zla. No kad je ta ljubav prevladala u dušama našim, nastaje u njoj Spasiteljev mir, ona spokojnost duše, ono neprocjenjivo blago, koje nam nitko ne može oteti. Ali taj dar Božji ne će da primu ljudi od svijeta ovoga, oni, koji se boje

Ukradeno iz „Spomenice" župe Jalžabet. M. Bazuj

onog bolnog čišćenja od grijeha; oni, koji neće da ljube Boga svoga i zahvalnim i poniznim srcem primu nauku i milost Spasiteljevu i živu pr ma zapovijestima njegovim; već veleda robuju tako varavim i prolaznim zemaljskim dobrima: bogatstvu, časti, uživanju, grijehu. Zato nastavlj Spasitelj: "Mislite li da sam došao, da mir dam na zemlju. Ne, kažem va nego razdor".

Već tada, kad je bl. Djevica prikazala dijete Isusa u hramu, reče je starac Simeon: "Gle, ovaj je postavljen na propast i uskrsnuće mnogima u Izraelu, i za znak, komu će se protiviti"./Luk. 2, 34/.

I napadali su Isusa i mrzili svi oni, u kojima nije bilo ljubavi Bož je. Tu mržnju prenijeli su poslije neprijatelji Isusa Krista na sv. Crk vu. To je Spasitelj često prorekao učenicima svojim, a najjasnije opraš tajući se od njih prije muke i smrti svoje, kojom je dovršio djelo spasenja. I ta velebna borba za Krista i protiv Krista trajat će do svršetka svijeta. Ali Gospod je već na početku svoga javnoga djelovanja učenicima svojim rekao i ovo: "Blago vama, kad vas pogrde i usprogone XXXXXX i uzgovore na vas sve zlo, lažući mene radi. Veselite se i kliktujte, jer je vaša plaća velika na nebesima". /Mat. 5, 11, 12/. Na koncu pak života reče im: "U svijetu ćete imati tjeskoba, ali se uzdajte, jer sam nadvladao svijet".

Predragi vjernici! Draga, katolička braćo! Samo u Kristu je spas, naša vječna i vremenita sreća. Ostanimo vjerni Kristu Bogu i Spasitelju našemu i Crkvi katoličkoj, kako su joj bili vjerni i oci naši kroz tisuću godina našega narodnoga opstanka. Ostanimo čvrsti u vjeri otaca naših i ne dajmo, da nas od te vjere odvrati Sokolstvo, koje neće da znade za Spasitelja našega ni za pošteno naše hrvatsko /slovensko/ ime. - Amen.

Dano sa BISKUPSKIH KONFERENCIJA:

U Zagrebu, dne 17 studenoga 1932.

Dr. Ant. Bauer, v. r.
Nadbiskup zagrebački, predsjednik bisk. konferencija.

Dr. Ivan Ev. Šarić, v. r.
Nadbiskup vrhbosanski.

Dr. Nikola Dobrečić, v. r.
Nadbiskup barski i Primas srpski.

O. Ivan Rafael Rodić, v. r.
Nadbiskup beogradski i apost. Adm. banatski.

Ukradeno iz „Spomenice" župe Jalžabet.
[illegible signature]

G. Alojzije Mišić, v. r.
Biskup mostarski.

Dr. Antun Akšamović, v. r.
Biskup djakovački i apost. Adm. beogradski.

Dr. Jerolim Mileta, v. r.
Biskup šibenski i apost. Adm. zadarski.

Dr. Josip Srebrnić, v. r.
Biskup krčki.

Miho Pušić, v. r.
Biskup hvarski.

Dr. Grgur Rožman, v. r.
Biskup ljubljanski.

Lajčo Budanović, v. r.
Biskup, i apost. Adm. bački.

Fra Jozo Garić, v. r.
Biskup banjalučki.

Dr. Dionizije Njaradi, v. r.
Biskup križevački.

Dr. Kvirin Klement Bonefačić, v. r.
Biskup splitski.

Dr. Ivan Franjo Gnidovec, v. r.
Biskup skopljanski.

Dr. Josip M. Carević, v. r.
Biskup dubrovački.

Dr. Ivan Starčević, v. r.
Biskup senjski.

Dr. Ivan Tomažić, v. r.
Biskup kao zastupnik marib. biskupa.

A. Milošević, v. r.
Gener. Vikar i delegat
biskupa kotorskoga.

P. S. Ova se zajednička poslanica jugoslavenskoga katoličkoga Episkopata imade pročitati u svim crkvama dne 8 siječnja 1933.

NADBISKUPSKI DUHOVNI STOL U ZAGREBU

Kelemen (Trnjuša)

u

1334 župa u Kelemenu
1501 – župnik Ivan (u Kl.)

u Jalžabetu – župnici –

1501 – župnik Jakob
1650 – Pavao Kastović (premješten u Ludbreg)
Juraj Martinčić
1791 – Mirko Josipović

Dragutin Kušec, Maršala Tita 37.